

Gemeente Breda

SSC Onderzoek en Informatie

Integrale versie 2008

Voorjaarsmeting en Burgerenquête

Publicatienummer: 1539
Datum: april 2009

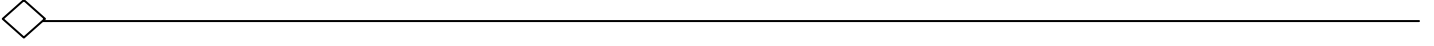
In opdracht van:
College B&W Gemeente Breda

Uitgave:
Gemeente Breda
SSC Onderzoek en Informatie
Projectnummer: 1198

Claudius Prinsenlaan 10
4811 DJ Breda
Telefoon 076-5293513
E-mail: onderzoek@breda.nl
Bronvermelding verplicht

1.	Inleiding.....	5
2.	Profiel Bredanaars	7
2.1.	Verrichten van betaalde werkzaamheden	7
2.2.	Omvang inkomen.....	7
2.3.	Waardering inkomen.....	8
2.4.	Opleidingsniveau	8
2.5.	Dagelijkse hoofdbezigheid.....	8
3.	Beschrijving resultaten Voorjaarsmeting	9
3.1.	Directie Buitenruimte.....	9
3.2.	Directie Maatschappelijke Ontwikkeling en Directie Buitenruimte.....	19
4.	Beschrijving resultaten Burgerenquête	25
4.1.	Directie Buitenruimte.....	25
4.2.	Directie Ruimtelijke Ontwikkeling.....	31
4.2.1.	Verkeer en Vervoer.....	31
4.2.2.	Vierde Bergboezem Haagse Beemden	42
4.2.3.	Milieu.....	45
4.2.4.	Wonen en Milieu	54
4.3.	Directie Stadsbedrijven	60
4.3.1.	Afvalservice.....	60
4.3.2.	Natuur- en milieueducatie.....	65
4.3.3.	Parkeerbedrijf	67
4.4.	Publiekszaken	72
4.5.	Shared Service Center.....	83
4.5.1.	Onderzoek en Informatie	83
4.5.2.	Communicatie/ Evenementen.....	86
4.5.3.	Communicatie/ Hart voor je Buurt	94
5.	Bijlagen	96
5.1.	Bijlage 1. Deelnemers en onderwerpen Voorjaarsmeting en Burgerenquête	96

1. Inleiding

In het Coalitieakkoord “Kiezen voor Elkaar” wordt nadrukkelijk gekozen voor verbetering van de communicatie met de burger. Deze moet opener, directer en dichter bij de inwoners plaatsvinden.

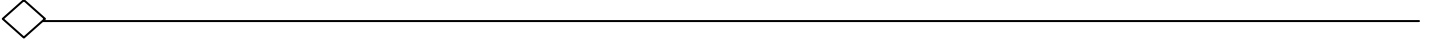
De Burgerenquête en Voorjaarsmeting passen binnen dit streven om de burger een centrale plaats te geven. Het is een van de instrumenten om de wensen, meningen en behoeften van de burgers te achterhalen over gemeentelijk beleid, de dienstverlening en de participatie.

De gegevens van zowel de Voorjaarsmeting als van de Burgerenquête zijn deze keer verzameld via een schriftelijke enquête (en niet zoals voorheen telefonisch). Door verandering van methode kunnen soortgelijke vragen een verschillend resultaat opleveren. Dit kan een trendbreuk opleveren bij het monitoren van gegevens.

Voor beide enquêtes zijn rond negenhonderd Bredanaars van 18 jaar en ouder ondervraagd. Op basis van dit aantal zijn betrouwbare uitspraken voor Breda mogelijk.

De uitkomsten van de Burgerenquête vormen input voor beleid. De informatie wordt gebruikt bij het verder voorbereiden van beleid en bij het bijstellen van de uitvoering hiervan. Ook wordt de informatie gebruikt voor de begrotings- en planningscyclus. Deze is prestatiegericht en vraagt om concrete beleidsproducten. Veel van deze prestaties zijn gericht op een betere waardering van de Bredenaar van gemeentelijke diensten en producten.

Hoofdstuk 2 geeft voor de Burgerenquête een profielschets van de Bredanaars. In hoofdstuk 3 staan de belangrijkste uitkomsten van de Voorjaarsmeting en in hoofdstuk 4 die van de Burgerenquête. Tevens zijn daarbij opgenomen de beleidsreacties van de deelnemende organisatieonderdelen. In bijlage 1 staat een overzicht van de onderwerpen per deelnemer.

2. Profiel Bredanaars

2.1. Verrichten van betaalde werkzaamheden

Circa zeven op de tien Bredanaars van 18 jaar en ouder verricht betaalde werkzaamheden: 61% werkt meer dan 12 uur per week en 7% minder dan 12 uur per week. Het percentage werkenden is wat hoger dan de voorgaande jaren. Van de ondervraagde Bredanaars van 18 jaar tot en met 64 jaar werkt 74% meer dan 12 uur per week.

Tabel 1: Verrichten van betaalde werkzaamheden (%)

	Breda 2008	Breda 2007	Breda 2006	Breda 2005	Breda 2004	Breda 2003
Betaalde werkzaamheden > 12 uur per week	61%	58%	58%	56%	52%	54%
Betaalde werkzaamheden < 12 uur per week	7%	5%	5%	6%	6%	5%
Geen betaalde werkzaamheden	33%	37%	37%	38%	42%	41%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.2. Omvang inkomen

Ruim zeven op de tien Bredase huishoudens beantwoordt de inkomensvraag.

Onderstaande tabel geeft het netto huishoudeninkomen per maand. Daarbij is geen rekening gehouden met het eventuele inkomen van inwonende kinderen.

Tabel 2: Netto huishoudeninkomen per maand (exclusief inkomen van inwonende kinderen) (%)*

	Breda 2008	Breda 2007	Breda 2006	Breda 2005	Breda 2004	Breda 2003
Minder dan € 950	7%	3%	3%	3%	5%	3%
€ 950 - € 1300	9%	8%	6%	6%	7%	7%
€ 1300 - € 1700	13%	17%	19%	19%	22%	21%
€ 1700 - € 2100	14%	13%	13%	17%	16%	19%
€ 2100 - € 2950	22%	27%	28%	31%	27%	28%
€ 2950 - € 3850	18%	15%	15%	14%	12%	11%
meer dan € 3850	16%	19%	16%	11%	11%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* de inkomensklassen zijn geïndexeerd in de loop der jaren

2.3. Waardering inkomen

Aan de respondenten is gevraagd of men zijn huishouden rekent tot de groep met een laag inkomen, een gemiddeld inkomen of een hoger inkomen. Het overgrote deel van de respondenten heeft deze vraag beantwoord.

Tabel 3: Waardering huishoudeninkomen (%)

	Breda 2008	Breda 2007	Breda 2006	Breda 2005	Breda 2004	Breda 2003
Laag inkomen	19%	15%	15%	16%	19%	18%
Gemiddeld inkomen	54%	58%	62%	64%	61%	59%
Hoger inkomen	26%	26%	24%	21%	20%	23%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.4. Opleidingsniveau

De vraag naar de hoogst voltooide opleiding is door nagenoeg alle respondenten beantwoord. Bijna alle Bredanaars hebben een vorm van onderwijs genoten.

Tabel 4: Opleidingsniveau (%)

	Breda 2008	Breda 2007	Breda 2006	Breda 2005	Breda 2004	Breda 2003
Geen onderwijs	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Lager onderwijs / basisonderwijs	4%	5%	5%	6%	7%	6%
Lager beroepsonderwijs / vbo	13%	12%	12%	14%	13%	14%
Middelbaar onderwijs / mavo	11%	12%	10%	11%	12%	13%
Middelbaar beroepsonderwijs / mbo	19%	22%	26%	25%	20%	21%
Hoger onderwijs / havo / vwo	11%	10%	9%	9%	9%	10%
Hoger beroepsonderwijs / hbo	31%	28%	27%	27%	28%	28%
Wetenschappelijk onderwijs	12%	12%	10%	9%	10%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.5. Dagelijkse hoofdbezigheid

Ook de vraag naar de dagelijkse hoofdbezigheid is door bijna alle geënquêteerden beantwoord. Ruim zes op de tien Bredanaars van 18 jaar en ouder verricht betaald werk voor meer dan 12 uur per week.

Tabel 5: Hoofdbezigheid (%)

	Breda 2008	Breda 2007	Breda 2006	Breda 2005	Breda 2004	Breda 2003
Betaald werk > 12 uur per week	64%	59%	58%	56%	52%	54%
Student / scholier	5%	6%	6%	5%	6%	4%
Huisvrouw / huisman	11%	12%	14%	16%	15%	17%
Werkloos / AWW / WAO	2%	2%	3%	3%	3%	4%
Gepensioneerd / VUT	14%	17%	15%	16%	21%	18%
Vrijwilligerswerk	1%	2%	2%	1%	1%	1%
Anders	2%	2%	2%	1%	2%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

3. Beschrijving resultaten Voorjaarsmeting

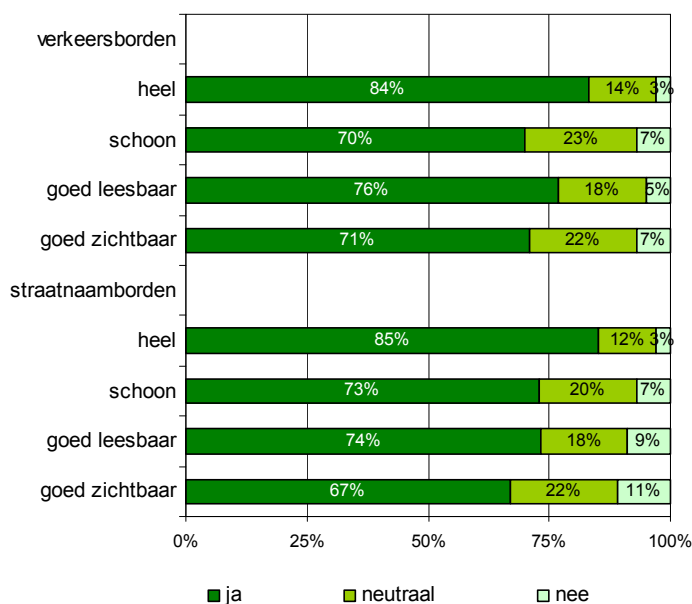
3.1. Directie Buitenruimte

Deze paragraaf bevat de resultaten van de onderwerpen die aan de orde zijn gekomen in de Voorjaarsmeting 2008. De eerste subparagraaf gaat in op de onderhoudstoestand van de verkeers- en straatnaamborden. Evenals in eerdere jaren is er ook weer naar de veiligheid, netheid en het heel/niet kapot zijn van negen onderdelen van de openbare ruimte gevraagd. Paragraaf twee geeft hiervan de resultaten. Paragraaf drie behandelt enkele voorvallen waar mensen overlast van kunnen ervaren in de eigen buurt. In de laatste paragraaf staan verschillende onderwerpen die te maken hebben met de informatievoorziening over onderhoudswerkzaamheden en de interesse voor informatie over schoonmaakacties en daaraan gekoppeld de bereidheid om als burger aan acties deel te nemen.

Onderhoudstoestand verkeers- en straatnaamborden

De gemeente Breda is verantwoordelijk voor het onderhoud aan verkeers- en straatnaamborden. Het gaat er hierbij om dat de borden heel, schoon, goed leesbaar en goed zichtbaar zijn. Gemiddeld is tweederde tot ruim 80% positief over de verschillende onderhoudsaspecten van de borden, oordeelt 12-23% neutraal en 3-11% negatief. Het meest tevreden is men over het heel zijn van de verkeers- en straatnaamborden en relatief het minst tevreden is men over de zichtbaarheid van de straatnaamborden, alhoewel hier nog steeds tweederde positief over is.

Grafiek 1 : Onderhoudstoestand verkeers- en straatnaamborden

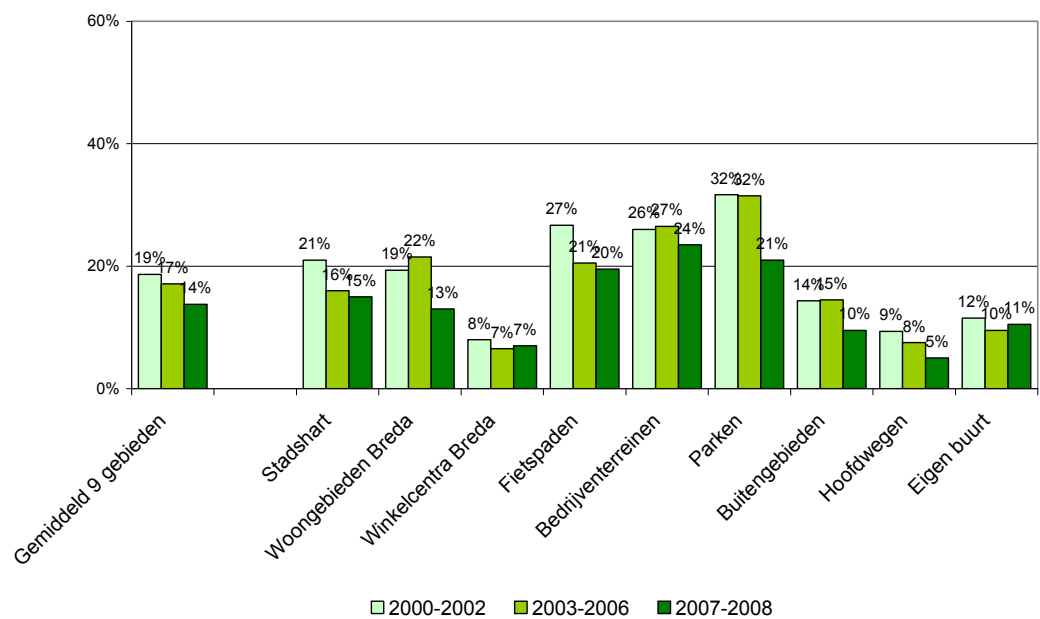
Hoofdgebieden: veiligheid, schoonheid/netheid en heel/niet stuk

De openbare ruimte in Breda is onder te verdelen in negen verschillende soorten gebieden. De respondenten is gevraagd om deze gebieden te beoordelen op veiligheid (sociaal veilig), schoon/netheid (geen of weinig zwerfvuil of graffiti) en heel (niets kapot)¹. De laatste jaren worden de veiligheid, netheid en heelheid van de gebieden positiever beoordeeld.

Veiligheid

Over het algemeen wordt de veiligheid in de afgelopen jaren steeds vaker met een voldoende beoordeeld. In het tweejaarlijks gemiddelde is te zien dat vrijwel alle gebieden beter beoordeeld worden.

Grafiek 2: % Bredanaars dat gebied met onvoldoende beoordeeld op veiligheid (excl. weet niet)

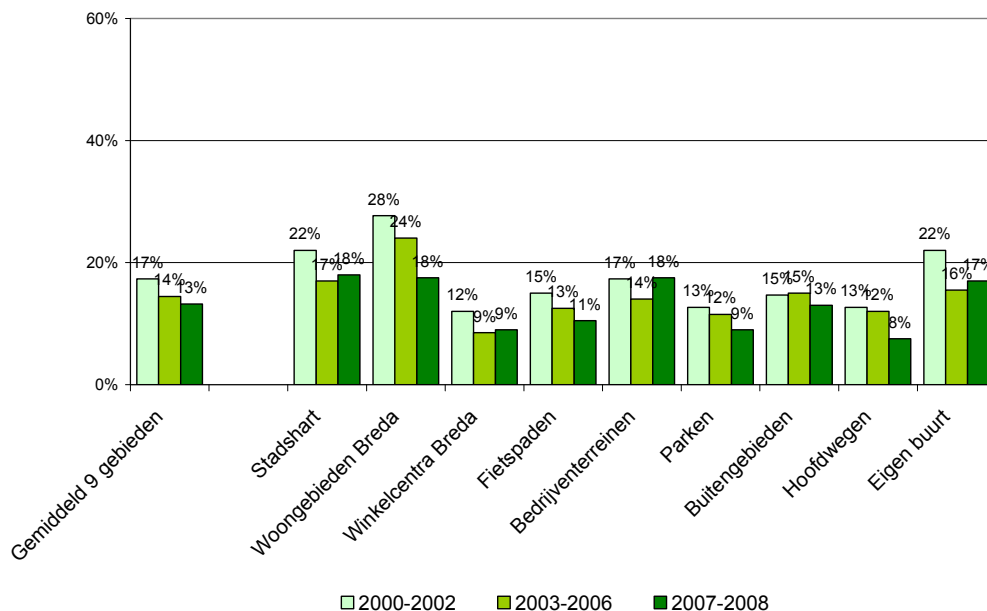
¹ Ruim de helft (57%) van de respondenten heeft een oordeel gegeven over de bedrijventerreinen. De overige gebieden worden door minimaal driekwart van de Bredanaars beoordeeld.

Schoon

Onderstaande grafiek geeft wederom een overzicht van de onvoldoende beoordelingen van de gebieden, nu van het aspect netheid. De netheid van de hoofdwegen en woongebieden geven een duidelijke verbetering te zien ten opzichte van de voorgaande jaren.

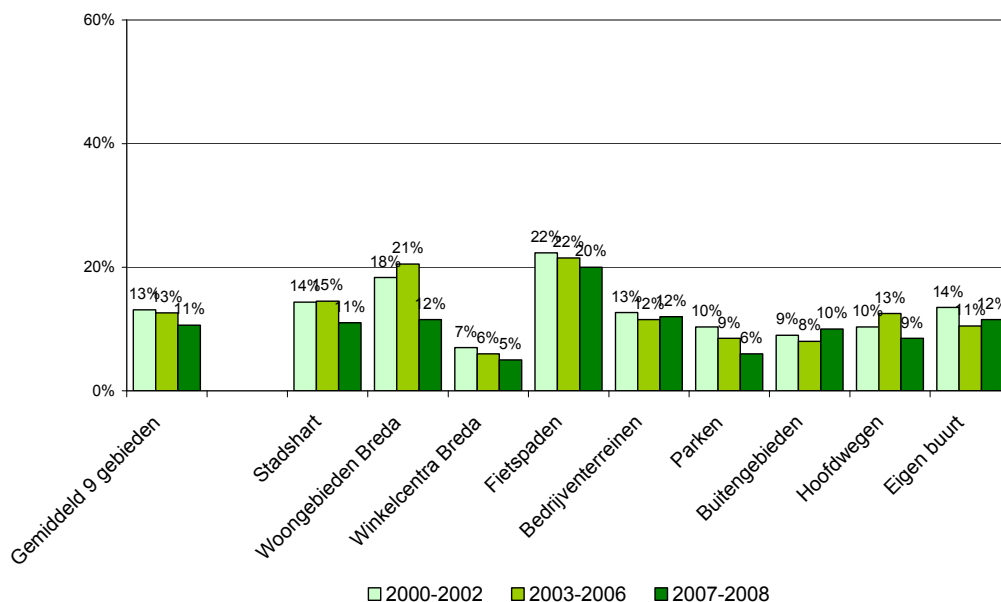
Grafiek 3: % Bredanaars dat gebied met onvoldoende beoordeeld op netheid (excl. weet niet)

Heel

Ten aanzien van het aspect heel/niets kapot valt op dat het stadshart, de woongebieden, parken en hoofdwegen positiever worden beoordeeld en de overige gebieden vergelijkbaar.

Grafiek 4: Tweejaarlijks % Bredanaars dat gebied met onvoldoende beoordeeld op niets kapot (excl. weet niet)

Overlast in eigen buurt

Inleiding

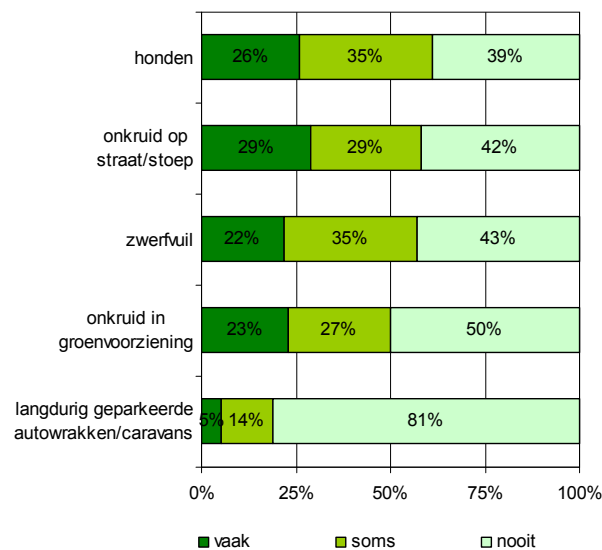
Bij de vraag naar overlast in de eigen buurt moet rekening gehouden worden met een trendbreuk doordat de onderzoeksmethodiek dit jaar is overgegaan van telefonisch naar schriftelijk. Waar de resultaten van beide onderzoeksmethodes voor feitelijke vragen nagenoeg geen verschil kennen, geldt het verschil wel bij de zogenaamd meer beladen term "overlast". Waar telefonisch automatisch de nadruk op het woordje overlast komt te liggen, zal dit schriftelijk meer op het 'vóórkomen van' zijn.

Het vóórkomen van hondenpoep en rommel op straat wordt ook tweejaarlijks op dezelfde manier in de Veiligheidsmonitor (schriftelijk onderzoek) voorgelegd. De percentages die in dit onderzoek gemeten zijn, liggen tussen de telefonische vraag naar het hebben van overlast en het vóórkomen van de aspecten in het schriftelijk onderzoek in.

Resultaten

Aan de Bredanaars zijn vijf aspecten voorgelegd met de vraag of ze hier in de eigen buurt wel eens overlast van ondervinden. Zwerfvuil en honden (loslopen en hondenpoep) zijn de grootste veroorzakers van overlast.

Grafiek 5: Mate van overlast van vijf aspecten in eigen buurt (excl. weet niet)

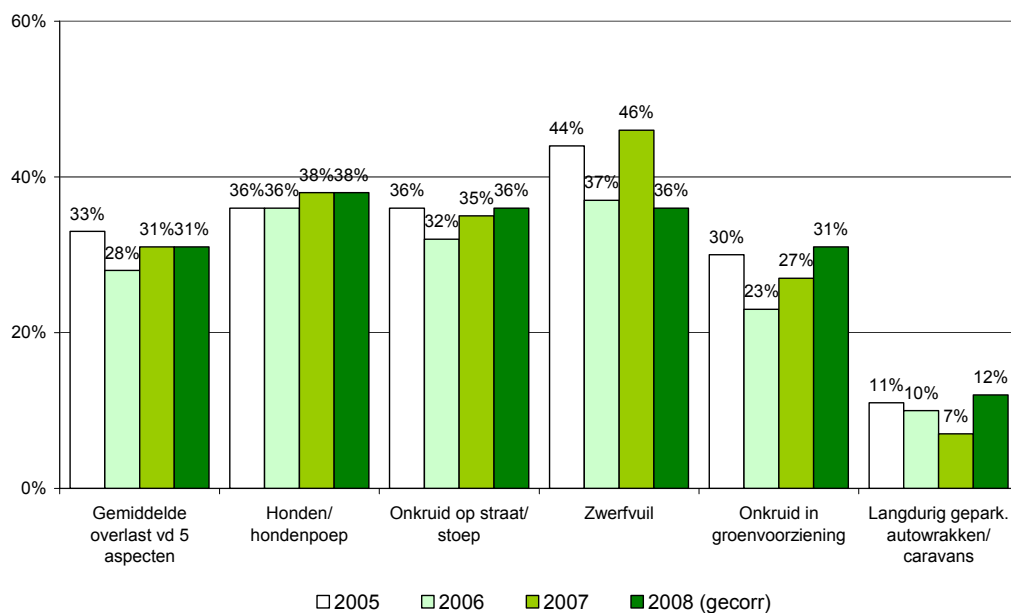

In onderstaande grafiek wordt voor de afgelopen jaren het percentage Bredanaars weergegeven dat overlast ondervindt van de genoemde aspecten. Om een vergelijking mogelijk te maken met eerdere jaren, zijn de resultaten van 2008 gecorrigeerd voor de veranderde onderzoeksmethode. Dit is gedaan door het totaal aantal keer dat overlast wordt ervaren voor de vijf aspecten tesamen gelijk te stellen aan het totaal aantal van 2007, zodat de onderlinge verschillen beter te zien zijn.

Dit jaar ervaren Bredanaars relatief wat minder vaak overlast van zwerfvuil en wat vaker van onkruid in het groen en langdurig geparkeerde autowrakken/caravans.

Grafiek 6: Percentage bewoners dat (bij telefonische ondervraging) overlast ervaart

Informatie over onderhoudswerkzaamheden gemeente

Gemeente Breda zorgt voor de inrichting, de aanleg en het beheer van de openbare ruimte. Dit zijn bijvoorbeeld wegen, fietspaden, trottoirs, het groen, verlichting, riolering en trapveldjes. De gemeente probeert de buitenruimte schoon, heel, veilig, bruikbaar en attractief te maken voor de inwoners.

Bijna tweederde van de Bredanaars vindt dat zij voldoende informatie van de gemeente krijgt over de onderhoudswerkzaamheden aan groen, wegen, riolering en speelvoorzieningen bij hen in de straat of in de buurt. Een kwart is hier ontevreden over en de rest weet het niet. De tevredenheid bij de Bredanaars is gelijkelijk verdeeld over alle doelgroepen.

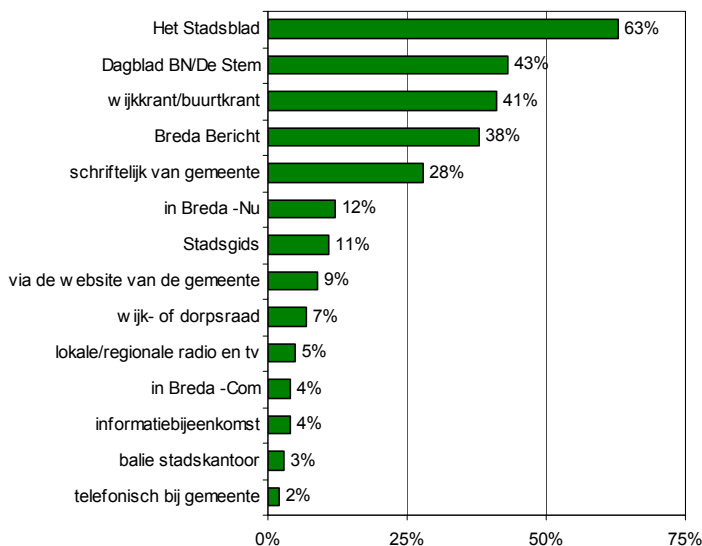
Tabel 6: Beoordeling informatie gemeente over onderhoudswerkzaamheden in de eigen buurt

Voldoende	63%
Onvoldoende	24%
Weet niet	13%
Totaal	100%

Informatiebron

De respondenten die vinden dat ze voldoende op de hoogte worden gehouden van dit soort gemeentelijke informatie, noemen hierbij het vaakst Het Stadsblad als informatiebron, gevolgd door Dagblad BN/De Stem en Breda Bericht. 65-plussers noemen vaker Het Stadsblad, Dagblad BN/De Stem, de Stadsgids en de lokale radio/tv en 65-minners vaker de gemeentelijke website.

Grafiek 7: Gemeentelijke informatiebronnen over onderhoudswerkzaamheden

Ontevreden of onbekend met hoeveelheid informatie

Van de mensen die vinden dat ze onvoldoende informatie ontvangen of hiermee onbekend zijn, zou tweederde hier wel informatie over willen ontvangen (dit is dus 37% x 0,63=23% van alle Bredanaars). Zij zouden met name informatie willen over aanvang en duur van de werkzaamheden en wat de werkzaamheden inhouden.

- Wanneer en hoe lang (76x): ivm overlast, afsluiting wegen, verkeershinder, verzetten auto, ramen lappen;
- Wat zijn de plannen, welke werkzaamheden (36x): welk onderhoud, aanleg/plaatsing/weghalen van wat, grote verandering, weghalen bomen, renovatieprojecten, (ver)plaatsten glasbakken/containers;
- Aankondigen onderhoud/werkzaamheden (17x): liefst via folder/brief in de bus (11x), of in stadsblad/krant (6x);
- Algemene informatie (12x): informatie over alles, als er ergens werk plaatsvindt, alles wat in mijn straat gebeurt;
- Waar het plaats vindt, waar iets opengebroken wordt (7x)
- En andere wetenswaardigheden (8x): voor wie (2x), inspraak over plannen (2x), kosten (2x), status met knelpunten (1x), eindresultaat (1x)

Bij werkzaamheden aan de wegen, het groen, de riolering en speelvoorzieningen hebben verschillende mensen aangegeven in welke gevallen ze geïnformeerd willen worden.

- Wegen (40x): onderhoud, schoonmaken, renovatie, wegafsluitingen, afzetting parkeergelegenheid, reparatie, dat ik na onderhoud direct ramen kan wassen, leggen van kabels
- Groen (22x): zoals onderhoud, grasmaaien, onkruidverdeling stoep, aan struiken
- Riolering (11x): onderhoud, grasmaaien, onkruidverdeling stoep, aan struiken
- Speelvoorzieningen (4x): uitbreiding/onderhoud/schoonmaken

De mensen die geïnformeerd willen worden over onderhoudswerkzaamheden bij hen in de buurt is gevraagd waar zij deze informatie zouden gaan halen. Een kwart zou dit via de website van de gemeente opzoeken. Een deel geeft spontaan aan dat ze niet zelf op zoek gaan naar informatie, maar dat de gemeente zelf de burgers moet informeren. Tot slot heeft vier op de tien geen idee waar ze hierover informatie zouden moeten halen.

Tabel 7: Waar informatie over onderhoudswerkzaamheden halen

ga ik op de website van de gemeente zoeken	25%
Ik wacht op een folder/brief in de bus	9%
Ik kijk in de krant/wijkblad	8%
via een folder, informatiebulletin gemeente	4%
Ik bel de gemeente	4%
ga ik niet zelf halen	3%
ga ik op het stadskantoor halen	2%
overig	4%
weet niet	41%
	100%

Van alle Bredanaars geeft 37% aan in de afgelopen 12 maanden informatie te hebben gezocht over gemeentelijke onderhoudswerkzaamheden bij hen in de buurt, meestal 1 of enkele keren per jaar. Jong volwassenen tot 30 jaar en lager opgeleiden wat minder vaak in vergelijking met hoger opgeleiden en ouderen.

Tabel 8: Frequentie informatie zoeken over gemeentelijke onderhoudswerkzaamheden in de eigen buurt

Wekelijks	3%
maandelijks	2%
een (paar) keer per jaar	31%
Niet	63%
	100%

Van hen kon de helft de informatie gemakkelijk vinden, vond zes op de tien deze voldoende en ruim zes op de tien duidelijk. De rest heeft hier problemen mee of weet het niet.

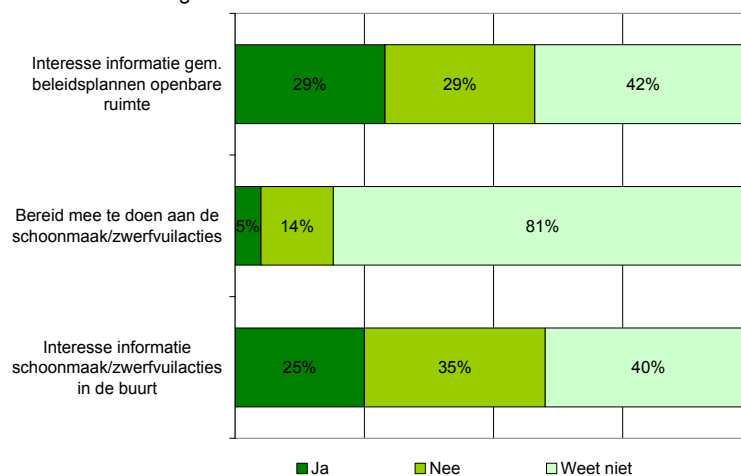
Tabel 9: Beoordeling informatie over gemeentelijke onderhoudswerkzaamheden (excl. weet niet)

	Ja	Nee	Totaal
Gemakkelijk te vinden	50%	50%	100%
Voldoende informatie	59%	41%	100%
Informatie is duidelijk	63%	37%	100%

Interesse in informatie over schoonmaakacties en beleidsplannen en bereidheid deelname

De vragen naar de geïnteresseerdheid in informatie en/of bereidheid tot deelname aan schoonmaakacties blijken voor de meeste burger te weinig concreet. Onderzoekservaring leert dat een groot deel van de mensen best wel bereid is hun verantwoordelijkheid te nemen en graag op de hoogte gehouden wil worden aangaande specifieke informatie die hen persoonlijk of hun straat betreft. De vragen zijn vrij algemeen gesteld waardoor een groot deel van de respondenten het antwoord schuldig moet blijven.

Grafiek 8: Drie vragen over interesse in informatie en bereidheid deelname schoonmaakacties

De mensen die aangeven informatie over beleidsplannen te willen, is gevraagd waar ze deze informatie zouden gaan zoeken/halen. Tweederde van hen noemt de gemeentelijke website, een kwart zou zoeken of er wat in het huis aan huisblad staat. Eén op de vijf zou de informatie op het stadskantoor gaan halen en één op de zes verwacht dat de gemeente hen (schriftelijk) zal informeren.

Tabel 10: Waar informatie over beleidsplannen van de gemeente over de openbare ruimte halen.

ga ik op website gemeente opzoeken	66%
regionale krant/stadsblad/huis aan huis blad	24%
ga ik op stadskantoor halen	21%
brief/folder via de post, gemeente moet zelf die info geven	16%
via anderen: vrienden, huismeester, wijkraad, buurtgenoten, dorpsraad	4%
email	2%
Internet	2%
telefonisch	1%
weet niet	7%

Beleidsreactie Directie Buitenruimte.

De cijfers van de enquête 2008 laten zien dat de ontevredenheid van burgers t.o.v. 2006 is toegenomen. Dit is voor de directie Buitenruimte een belangrijk signaal! Of er echter daadwerkelijk sprake is van meer ontevredenheid is niet te zeggen omdat de onderzoeksmethode per 2008 is aangepast (van telefonische naar schriftelijke enquête, noodzakelijk vanwege terugloop telefonische bereikbaarheid). SSC Onderzoek en Informatie meldt de verandering en mogelijke gevolgen reeds in de inleiding bij de voorjaarsmeting 2008;... *“door verandering van methode kunnen soortgelijke vragen een verschillend resultaat opleveren Dit kan een trendbreuk opleveren bij het monitoren van gegevens.”*... Volgens SSC Onderzoek en Informatie wordt door de overgang van het telefonisch enquêteren naar een schriftelijke enquête de vergelijkbaarheid met de eerdere enquêtes bemoeilijkt. Dit is volgens hen een algemeen gegeven, waardoor er in zijn zuivere vorm, nu feitelijk sprake is van een nieuwe enquête. Als sprake van een daadwerkelijke teruggang in de tevredenheid van de burgers, zal dit blijken bij de volgende enquêtes, die volgens de zelfde onderzoeksmethode worden uitgevoerd.

Overigens is de gemiddelde tevredenheid op “schoon – heel – veilig” ook in deze enquête nog steeds 85%.

De in de begroting 2008 gegeven extra impuls voor verhardingen komt in de cijfers tot uitdrukking. De hoofdwegen scoren i.t.t. andere gebiedstypes op Schoon (2%) en Heel (5%) in ontevredenheid lager en Veilig bijna gelijk aan de resultaten in 2006.

Uit de voorjaarsmeting blijkt dat men over de eigen buurt vaak kritischer is dan over de rest van de stad. Dit signaal neemt de gemeente zich ter harte.

De informatievoorziening bij (weg)werkzaamheden is voor verbetering vatbaar. Burgers geven aan er wel in geïnteresseerd te zijn maar vaak niet te weten waar ze het moeten halen. Ook vindt een aanzienlijk deel van de respondenten dat de gemeente een “brengeplicht” heeft: ze verwachten dat de gemeente hen adequaat informeert. Buitenruimte wil goed inspelen op de verwachtingen van burgers. Daarom wordt naast de huidige informatievoorziening, via een Breda Bericht, ook bekeken of er andere vormen van informatievoorziening kunnen worden toegepast.

3.2. Directie Maatschappelijke Ontwikkeling en Directie Buitenruimte

Aan bewoners zijn een aantal vragen voorgelegd die te maken hebben met de openbare ruimte, voorzieningen in de stad en de woonbuurt en de bijdrage van bewoners aan de samenleving. De resultaten worden gebruikt bij het ontwikkelen van de Visie openbare ruimte en de Maatschappelijke visie.

Betrokkenheid bij stad en buurt

Eenderde van de Bredanaars voelt zich meer betrokken bij de eigen buurt dan bij de stad Breda als geheel, 18% meer betrokken bij de stad en de resterende 50% even veel bij de stad als bij hun buurt. Jongeren tot 30 jaar, kamerbewoners, huurders, alleenstaanden en mensen met een lager inkomen voelen zich minder betrokken bij hun buurt, gezinnen met kinderen, 30-44 jarigen, 65-plussers, Bredanaars met een hoger inkomen en eigenaren van koopwoningen relatief meer.

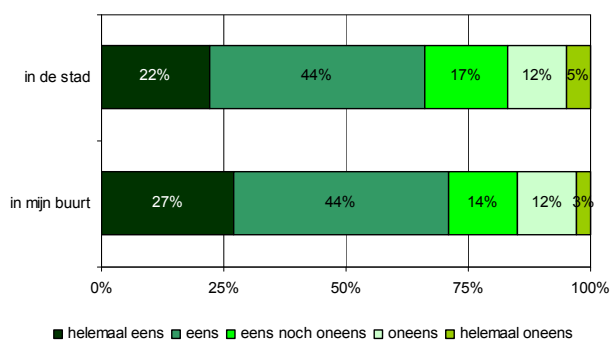
Tabel 11: Vergelijking betrokkenheid bij buurt en betrokkenheid met stad

	Totaal	18-29	30-44	45-64	65+
Meer betrokken bij buurt dan bij de stad	32%	19%	38%	32%	38%
Even veel	50%	52%	49%	48%	51%
Minder betrokken bij buurt dan bij de stad	18%	29%	14%	20%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Sociale netwerken

Tweederde van de Bredanaars geeft aan voldoende mensen in Breda te kennen en zeven op de tien kent voldoende mensen in de eigen buurt.

Grafiek 9: Ik ken voldoende mensen ...

Jongeren tot 30 jaar geven minder vaak aan voldoende mensen in de buurt te kennen, ouderen juist vaker. Er zijn geen opvallende verschillen naar sekse, opleiding of inkomensniveau.

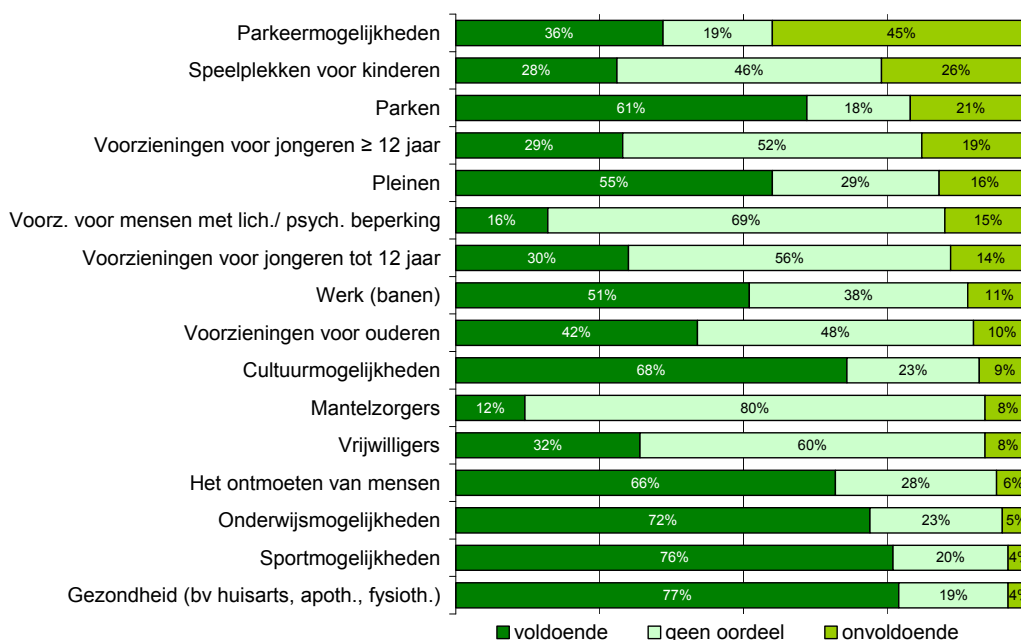
Tabel 12: Kent voldoende mensen in de stad en de buurt (% (helemaal) mee eens)

	Totaal	18-29	30-44	45-64	65+
Ik ken voldoende mensen in de stad	66%	69%	61%	67%	66%
Ik ken voldoende mensen in mijn buurt	71%	45%	72%	78%	85%

Voorzieningen in de stad

Voorzieningen kunnen bijdragen aan een prettige omgeving om in te wonen. Onderstaande 10 geeft voor een groot aantal voorzieningen aan in welke mate deze volgens de Bredanaars in voldoende of onvoldoende mate in de stad aanwezig zijn. Als onvoldoende in Breda aanwezig worden de parkeermogelijkheden veruit het meest genoemd, gevolgd door de speelplekken voor kinderen.

Grafiek 10: Beoordeling hoeveelheid voorzieningen/mogelijkheden in stad

Een aantal voorzieningen wordt door een grote groep mensen niet beoordeeld omdat ze er 'geen belang' bij hebben. Dit is vooral hoog bij mantelzorg, vrijwilligerswerk en voorzieningen voor mensen met beperkingen en voorzieningen voor jongeren.

Vervolgens is de respondenten gevraagd welke voorzieningen/mogelijkheden zij in de stad het liefst verbeterd zouden zien. Onderstaande tabel laat zien dat ook hier parkeermogelijkheden het meest genoemd worden. Ook geeft de tabel de accentverschillen tussen de onderscheiden leeftijdsgroepen.

Tabel 13: Welke voorzieningen/mogelijkheden in de stad verbeteren?

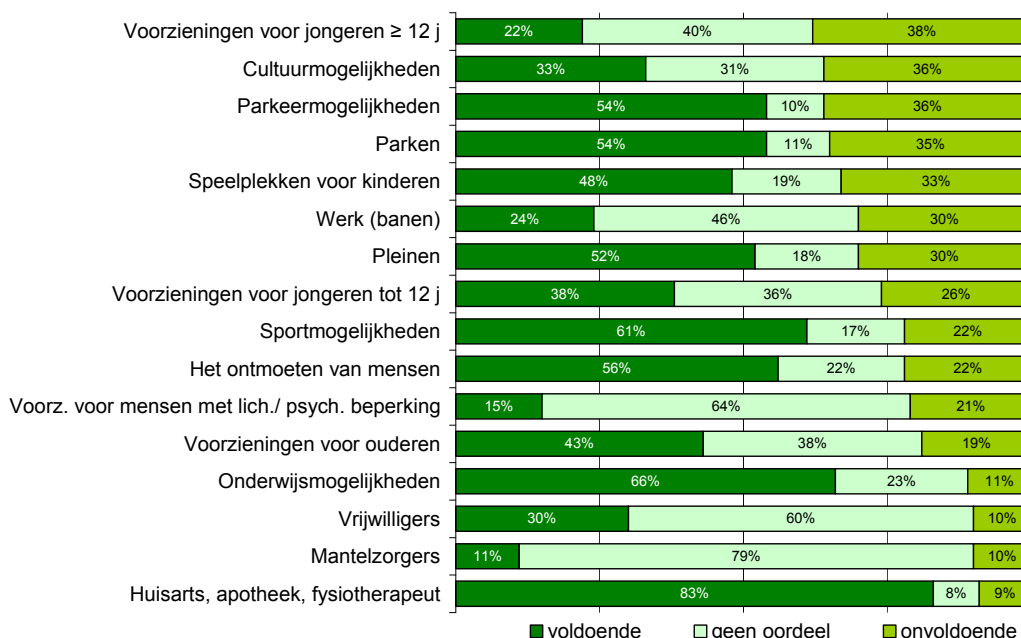
	Totaal	18-29	30-44	45-64	65+
Parkeermogelijkheden	48%	++		-	
Voorzieningen voor jongeren ≥ 12 j	43%			++	--
Speelplekken voor kinderen	38%	-	+		
Voorzieningen voor ouderen	31%	--	--	+	+++
Parken	31%	+	+	-	-
Voorzieningen voor jongeren tot 12 j	27%				-
Voorz. voor mensen met een beperking	25%		-		+
Cultuurmogelijkheden	22%	+			-
Werk (banen)	20%	++			--
Het ontmoeten van mensen	18%				
Sportmogelijkheden	14%	+			-
Vrijwilligers	13%	-	-	+	
Pleinen	12%		+		
Huisarts, apotheek, fysiotherapeut	12%				
Onderwijsmogelijkheden	11%				-
Mantelzorgers	10%	-		+	

Een +/- staat voor 5% afwijking van Breda gemiddeld

Voorzieningen in de buurt

Dezelfde vragen over de hoeveelheid voorzieningen is gesteld voor de eigen buurt. Dus de vraag in welke mate deze voorzieningen volgens de Bredanaars in voldoende of onvoldoende mate in de eigen buurt aanwezig zijn. Zowel voorzieningen voor jongeren, cultuurmogelijkheden, parkeermogelijkheden, parken en speelplekken worden door ruim eenderde van de Bredanaars in de eigen buurt als onvoldoende beoordeeld.

Grafiek 11: Beoordeling hoeveelheid voorzieningen/mogelijkheden in de buurt

Vervolgens is de respondenten gevraagd welke voorzieningen/mogelijkheden zij in de eigen buurt het liefst verbeterd zouden zien. Onderstaande tabel laat zien dat in de eigen buurt voorzieningen voor de jeugd en kinderen veruit het vaakst genoemd worden.

Tabel 14: Welke voorzieningen/mogelijkheden in de eigen buurt verbeteren?

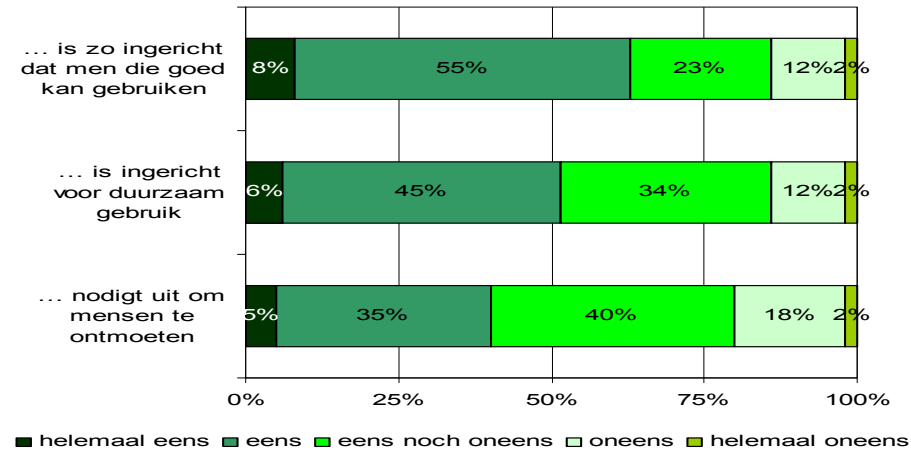
	Totaal	18-29	30-44	45-64	65+
Voorzieningen voor jongeren vanaf 12 jaar	47%			++	--
Speelplekken voor kinderen	39%		+		-
Parkeermogelijkheden	33%	+			
Voorzieningen voor jongeren tot 12 jaar	29%		+		--
Parken	28%		+		-
Voorzieningen voor ouderen	25%	--	--	+	+++
Cultuurmogelijkheden	24%	+			
Het ontmoeten van mensen	22%				-
Voorz. voor mensen met lich./ psych. beperking	20%		-		+
Sportmogelijkheden	18%	++		-	-
Werk (banen)	17%	+			--
Pleinen	16%				
Vrijwilligers	11%	-			+
Gezondheid (bv huisarts, apoth., fysioth.)	11%				
Onderwijsmogelijkheden	10%		+		
Mantelzorgers	8%	-			+

Een +/- staat voor 5% afwijking van Breda gemiddeld

Wensbeelden over openbare ruimte

Tweederde van de Bredanaars vindt de openbare ruimte in Breda zodanig ingericht dat men die goed kan gebruiken, de helft is van mening dat deze duurzaam is ingericht (zodat men er lange tijd gebruik van kan maken) en vier op de tien vindt de openbare ruimte uitnodigend om mensen te ontmoeten.

Grafiek 12: De openbare ruimte in Breda ...

Bereidheid bijdrage aan behoud groen in Breda

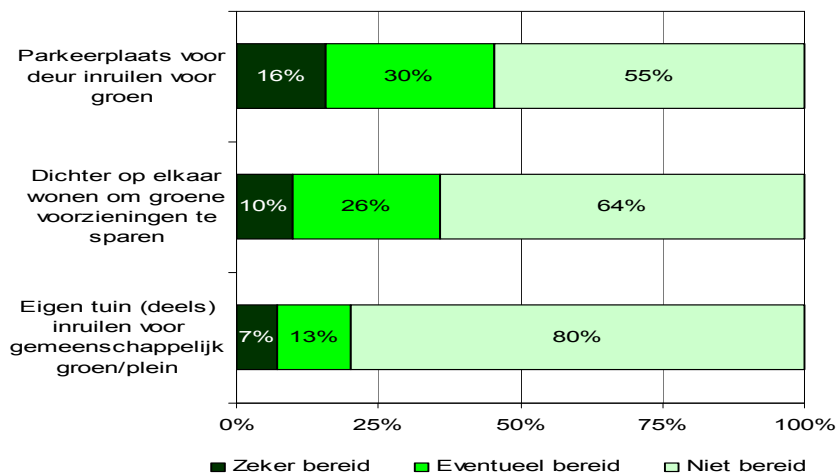
Om het groen in Breda te behouden is het misschien noodzakelijk dat de bewoners hier zelf een bijdrage aan leveren.

Bijna de helft van de Bredanaars is (mogelijk) bereid een parkeerplaats voor de deur in te ruilen voor groen, ruim eenderde is (mogelijk) bereid om hiervoor dichterbij elkaar te wonen en twee op de tien is (mogelijk) bereid een deel van hun eigen tuin in te ruilen voor gemeenschappelijk groen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het merendeel van hen 'eventueel' bereid is deze bijdrage te leveren.

Jongeren tot 30 jaar en alleenstaanden zeggen vaker bereid te zijn hun parkeerplaats voor de deur in te ruilen voor groen.

Grafiek 13: Bereidheid bijdrage te leveren aan behoud groen in Breda

Mensen geven in eerdere vragen het belang van parkeermogelijkheden, groen en speelvoorzieningen in stad en buurt aan. Bijna de helft van de bewoners is (eventueel) bereid om die parkeerplaatsen in te leveren voor groen.

De eigen tuin inleveren vindt een grote meerderheid geen goed idee.

Bereidheid bijdrage aan straat of buurt

Zes op de tien Bredanaars is bereid zelf een bijdrage te leveren om Breda of hun buurt (nog) prettiger te maken. Mannen, hoger opgeleiden, gezinnen met kinderen en Bredanaars van 30-64 jaar zijn hier relatief vaker toe bereid.

Tabel 15: Bereidheid tot bijdrage aan stad/buurt

Totaal	60%	<i>Gezinssituatie</i>	
		alleenstaand	54%
<i>Sekse</i>		2 personen	56%
Man	65%	gezin met kinderen	67%
Vrouw	56%	<i>Leeftijd</i>	
<i>Opleiding</i>		18-29	57%
Lager	50%	30-44	68%
Middelbaar	54%	45-64	64%
Hoger	72%	65+	48%

De mensen die een bijdrage willen leveren aan de leefbaarheid, noemen met name meedenken/praten met de buurt, meedoen aan door anderen georganiseerde activiteiten en met de gemeente meedenken/praten. Een minderheid noemt een meer actieve rol, bijvoorbeeld zelf ideeën of plannen ontwikkelen of zelf activiteiten organiseren.

Tabel 16: Bijdragen die bewoners aan stad/ buurt zouden willen leveren (in % iedereen, meer antw. mogelijk)

met mijn buurt meedenken/praten	32%
meedoen aan door anderen georganiseerde activiteiten	29%
met de gemeente meedenken/praten	24%
ideeën plannen ontwikkelen	16%
zelf activiteiten organiseren	9%
een andere bijdrage	4%

'Meedoen' in de samenleving

De laatste tijd wordt veel gesproken over 'meedoen in de samenleving'. Aan de Bredanaars is middels een "open vraag" gevraagd hoe zij zelf meedoen in de samenleving. Ruim de helft van de 669 mensen beantwoordt deze vraag. Onderstaand een overzicht van de genoemde **antwoorden**. Veruit het meest genoemd is vrijwilligerswerk, gevolgd door sociaal en vriendelijk zijn, lidmaatschap van sport- en andere verenigingen en sociale controle.

Tabel 17: Hoe doen de Bredanaars volgens henzelf mee in de samenleving?

Vrijwilligerswerk	64x
Vriendelijk en sociaal zijn/omgeving helpen/openstaan voor nieuwe contacten/rekening houden met	39x
Actief lid overige verenigingen (scouting, studentenvereniging, muziek, kerk etc)	34x
Actief lid sportvereniging	28x
Sociale controle/mensen aanspreken op gedrag/straat schoonhouden	28x
Actief in bestuur	25x
Bezoek evenementen	21x
Deelname/organiseren buurtactiviteiten/straatfeest/barbeque	18x
Mantelzorg	13x
Actief lid buurtvereniging/wijkraad	10x
Deelname/bezoek aan culturele activiteiten	9x
School(activiteiten)	8x
Uitgaan, horeca	7x
Organiseren activiteiten	4x
Gebruiken faciliteiten binnenstad	3x
Boodschappen	3x
Gebruik voorzieningen	2x
Geen deelname	
Te druk/geen tijd/geen mogelijkheid	22x
Via mijn werk/beroep/werken	19x
Ik betaal belasting	5x

4. Beschrijving resultaten Burgerenquête

4.1. Directie Buitenruimte

Meldingen kleine mankementen verhardingen

In de afgelopen drie jaar is gemeten of de Bredanaars merken dat de gemeente een andere werkwijze heeft bij het herstellen van verhardingen (trottoirs, fietspaden, wegen e.d.). Vroeger werd bij meldingen van kleine mankementen hieraan na elke melding actie ondernomen. De laatste jaren worden de meldingen verzameld en dan per wijk afgehandeld.

In 2007 was 10% van de Bredanaars zich bewust van veranderingen in de werkwijze; in 2008 was dit 22%.

Tabel 18: Bekendheid nieuwe werkwijze kleine mankementen aan verhardingen (2006-2008)

	2006	2007	2008
Bekend	15%	10%	22%
Niet bekend/weet niet	85%	90%	78%
Totaal	100%	100%	100%

Ook is bijgehouden hoe mensen zo'n verandering beoordelen. Omdat veel mensen de nieuwe werkwijze niet kennen, is de nieuwe werkwijze nader uitgelegd. Hierbij is de nadruk gelegd op het feit dat bij de nieuwe werkwijze het soms langer kan duren voordat actie wordt ondernomen na een melding. Een derde van de mensen vindt de nieuwe werkwijze wel een verbetering.

Veel mensen appelleren aan de negatieve connotatie van het "langer duren". Het verbaast dus niet dat veel mensen met alleen deze kennis de nieuwe werkwijze een verslechtering vinden. Mogelijk heeft ook de andere methode van enquêteren (schriftelijk in plaats van telefonisch) invloed op de antwoorden.

Tabel 19: Beoordeling nieuwe werkwijze kleine mankementen aan verhardingen (2006-2008)

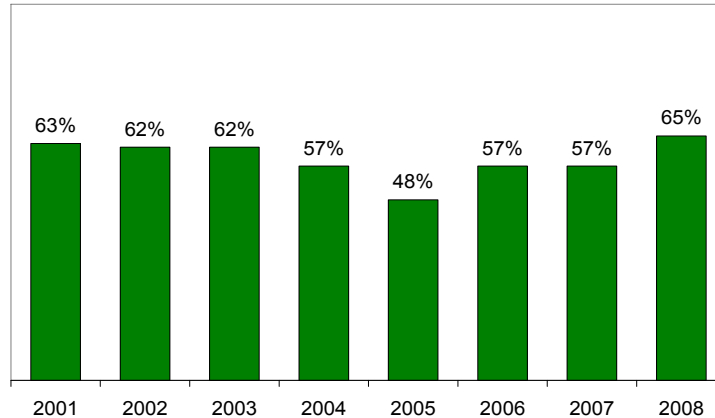
	2006	2007	2008
Mee eens, verbetering	41%	35%	22%
Maakt niet uit	17%	23%	28%
Niet mee eens, verslechtering	42%	42%	50%
Totaal	100%	100%	100%

Ergernissen in de directe woonomgeving

Gemiddeld zes op de tien Bredanaars geven aan zich wel eens te ergeren aan bepaalde zaken in de eigen woonomgeving. In 2005 lag dit percentage iets lager. Ergernissen in de directe woonomgeving worden over het algemeen minder vaak gevoeld door 30-minners.

Grafiek 14: Perc. Bredanaars dat zich wel eens ergert aan zaken in de directe woonomgeving

Denkend aan straten, trottoirs en onderhoud, ergeren de mensen zich met name aan het onderhoud van straten en stoepen, parkeeroverlast, slecht onderhouden groen, hondenoverlast/-poep en onkruid op straat/stoep. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de top 7 aan ergernissen.

Tabel 20: Ergernissen in directe woonomgeving (spontaan, meer antwoorden mogelijk, in % mensen dat zich ergert)

1. onderhoud straten en stoepen	14%
2. parkeeroverlast/betaald parkeren	14%
3. slecht groenonderhoud	12%
4. hondenoverlast/-poep	11%
5. onkruid op straat/stoep	11%
6. zwerfvuil	10%
7. hardrijden/autos/30kmzone/brommers	9%

In de bijlage van het deelrapport zijn voorgaande jaren opgenomen. Vanwege een andere onderzoeksmethode zijn deze niet vergelijkbaar. Er is dus sprake van een nieuwe reeks.

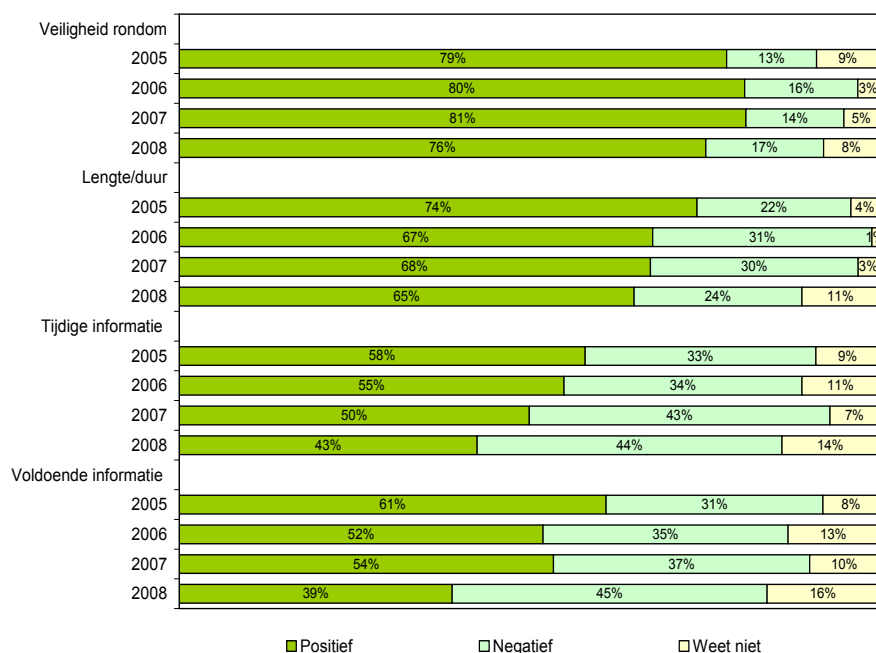
Graafwerkzaamheden in de afgelopen twee jaar in de straat

Ruim twee op de tien Bredanaars geven aan dat in de afgelopen twee jaar bij hen in de straat graafwerkzaamheden hebben plaatsgevonden aan de kabels en leidingen in de grond. De bewoners geven aan dat de werkzaamheden met name uitgevoerd zijn door een niet-gemeentelijke instelling (56%), zoals Essent, Brabant Water of een telecomaandbieder, zoals KPN of Versatel en veel minder vaak door de gemeente zelf (13%). De rest weet niet door wie de graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd. De resultaten zijn vergelijkbaar met eerdere jaren.

Sinds vier jaar wordt de Bredanaars die bij hen in de straat te maken hebben gehad met graafwerkzaamheden gevraagd de veiligheid, tijdsduur en informatievoorziening te beoordelen. Ook dit jaar wordt de veiligheid rond de werkzaamheden het meest positief beoordeeld. Bijna acht op de tien vinden de situatie tijdens de graafwerkzaamheden veilig, 17% beoordeelt de situatie als onveilig. Wat betreft de duur van de werkzaamheden is haast tweederde tevreden; over de tijdigheid 43% en over de hoeveelheid informatie is bijna vier op de tien positief. Voor bijna alle aspecten geldt dat de tevredenheid vanaf 2005 afneemt. Het meest kritisch is men over de informatie die over graafwerkzaamheden gegeven wordt.

Grafiek 15: Beoordeling vier aspecten graafwerkzaamheden

Wegwerkzaamheden in stad en buurt

Omleidingen bij wegwerkzaamheden

Soms wordt het verkeer in Breda bij wegwerkzaamheden omgeleid. Evenals in 2004 en 2005 geven negen op de tien Bredanaars aan hier de afgelopen twee jaar mee te maken gehad te hebben. Van deze groep Bredanaars vindt driekwart dat de omleidingen voldoende duidelijk worden aangegeven.

Tabel 21: Vindt u dat omleidingen bij wegwerkzaamheden duidelijk zijn aangegeven?

	2004	2005	2008
Ja	76%	79%	75%
Nee	18%	14%	18%
Weet niet	6%	7%	7%
Totaal	100%	100%	100%

Wegwerkzaamheden in de eigen buurt

Met wegwerkzaamheden in de stad heeft jaarlijks vrijwel iedereen te maken. Met wegwerkzaamheden door de gemeente in de eigen buurt zegt ongeveer de helft van de Bredanaars in de afgelopen twee jaar te maken te hebben gehad. Hierbij kan gedacht

worden aan: het opbreken, opnieuw asfalteren, opnieuw inrichten of groot onderhoud van straten.

Van de mensen bij wie in de buurt dergelijke werkzaamheden hebben plaatsgevonden zeggen zeven op de tien dat ze hierover vooraf tijdig door de gemeente zijn geïnformeerd en zes op de tien zeggen voldoende te zijn geïnformeerd.

Tabel 22: Beoordeling informatie bij werkzaamheden in eigen buurt (in % mensen die het betreft)

	tijdig geïnformeerd			voldoende geïnformeerd		
	2004	2005	2008	2004	2005	2008
Ja	81%	79%	69%	75%	78%	60%
Nee	15%	15%	20%	17%	15%	21%
Weet niet	4%	6%	11%	8%	7%	19%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Trapveldjes

Verspreid over Breda zijn verscheidene trapveldjes voor kinderen. Driekwart van de Bredanaars geeft aan dat er bij hen in de buurt trapveldjes zijn.

De mensen die de trapveldjes kunnen beoordelen, waarden de trapveldjes bij hen in de buurt gemiddeld met een 6,9.

Tabel 23: Totaalbeoordeling trapveldjes in de eigen buurt

	2007	2008
Gemiddeld	7,2	6,9
5 of lager	7%	15%
6	9%	17%
7	41%	28%
8	38%	31%
9 of 10	5%	9%
	100%	100%

Aan de mensen met trapveldjes bij hen in de buurt zijn acht aspecten voorgelegd. De bereikbaarheid van de trapveldjes wordt het best beoordeeld: vrijwel iedereen is hier positief over. Tweederde vindt de trapveldjes schoon; dit is het minst positief beoordeelde aspect. De bereikbaarheid en de mate van gebruik worden hoog gewaardeerd en de onderhoudsaspecten lager. Verder is duidelijk te zien dat mensen die een laag totaalcijfer geven veel aspecten laag waarden en mensen die een hoog cijfer geven, vrijwel alle aspecten met goed beoordelen.

Tabel 24: % positief over 8 aspecten trapveldjes eigen buurt (in % mensen die veldjes kunnen beoordelen)

	2007	2008	Mensen die een 6 of lager geven	Mensen die een 7 geven	Mensen die een 8 of hoger geven
Bereikbaarheid	93%	97%	95%	95%	100%
Mate van gebruik	86%	89%	75%	92%	97%
Bruikbaarheid	88%	86%	53%	96%	100%
Heel	88%	81%	59%	79%	97%
Inrichting	89%	78%	42%	86%	96%
Veiligheid	84%	76%	39%	89%	97%
Onderhoud	86%	73%	34%	78%	98%
Schoon	82%	65%	25%	71%	91%

Drie op de tien Bredanaars zouden wel een trapveldje met kunstgras in de buurt willen hebben. Eenderde geeft hierbij de voorkeur aan één Cruyff Court, vier op de tien hebben liever meerdere gewone kunstgrasveldjes en de rest maakt het niet uit.

Gebiedsgericht integraal onderhoud

Meestal wordt het onderhoud van de openbare ruimte, de wegen en het groen, in meerdere keren uitgevoerd. Het komt ook voor dat de gemeente in drukke straten het onderhoud van de straat, zoals het vegen, borstelen van onkruid, kleine reparaties aan de verharding, het zuigen van de kolken en het onderhoud van het groen in één keer uitvoert. Deze laatste manier is vrij nieuw en wordt de integrale aanpak genoemd. Voordeel is dat de mensen dan maar één keer overlast hebben. Nadeel is dat deze overlast dan wel wat langer duurt.

Ruim de helft van de Bredanaars is bekend met deze nieuwe manier van onderhoud. Dit is fors hoger dan vorig jaar toen ruim een derde hiermee bekend was.

Tabel 25: Bekendheid gebiedsgericht integraal onderhoud

2007	36%
2008	54%

Van de mensen die bekend zijn met deze nieuwe methode van integraal onderhoud, is ruim tweederde hier positief over, van de mensen die niet bekend zijn met deze nieuwe aanpak is, na uitleg, de helft positief.

Tabel 26: Mening gebiedsgericht integraal onderhoud

	Bekend met aanpak		Onbekend met aanpak	
	2007	2008	2007	2008
Positief	80%	68%	62%	50%
Maakt niet uit	6%	25%	25%	43%
Negatief	14%	7%	12%	7%
	100%	100%	100%	100%

De mensen die negatief zijn over de integrale aanpak van het onderhoud, hebben aangegeven waarom ze dat zijn. In bijlage 3.2 staat hiervan een overzicht waarbij voornamelijk genoemd wordt dat het bij minder frequent onderhoud sneller een “troep” wordt (door o.a. te hoog onkruid, overhangende takken of verstopte putten) of gewoonweg dat mensen het fijn vinden dat het onderhoud regelmatig gebeurt.

Vrijwel alle autobezitters zijn bereid hun auto tijdelijk ergens anders te parkeren als de gemeente onderhoud gaat plegen. Slechts 4% van de Bredanaars zou hun auto om deze reden niet elders willen parkeren.

Beleidsreactie Directie Buitenruimte

De cijfers van de burgerenquête 2008 laten zien dat de ontevredenheid van burgers t.o.v. 2006 is toegenomen. Dit is voor de directie Buitenruimte een belangrijk signaal! Of er echter daadwerkelijk sprake is van meer ontevredenheid is niet te zeggen omdat de onderzoeksmethode per 2008 is aangepast (van telefonische naar schriftelijke enquête, noodzakelijk vanwege terugloop telefonische bereikbaarheid). SSC Onderzoek en Informatie meldt de verandering en mogelijke gevolgen reeds in de inleiding bij de burgerenquête 2008;... *“door verandering van methode kunnen soortgelijke vragen een verschillend resultaat opleveren Dit kan een trendbreuk opleveren bij het monitoren van gegevens.”*... Volgens SSC Onderzoek en Informatie wordt door de overgang van het telefonisch enquêteren naar een schriftelijke enquête de vergelijkbaarheid met de eerdere enquêtes bemoeilijkt. Dit is volgens hen een algemeen gegeven, waardoor er in zijn zuivere vorm, nu feitelijk sprake is van een nieuwe enquête. Als sprake van een daadwerkelijke teruggang in de tevredenheid van de burgers, zal dit blijken bij de volgende enquêtes, die volgens de zelfde onderzoeksmethode worden uitgevoerd.

De bekendheid met de werkwijze van klein onderhoud is gestegen. Wel blijkt dat burgers het een nadeel vinden dat het langer duurt voordat problemen worden aangepakt. Daarom wordt vanaf 2009 het aantal rondes per wijk drastisch verhoogd van 4x per jaar naar 12x per jaar.

Het percentage mensen dat zich wel eens ergert over de buitenruimte is hoger dan voorgaande jaren. Ten opzichte van vorige jaren zijn er ook een aantal nieuwe ergernissen benoemd. De grootste bron van ergernis blijft verhardingen. Dit is een punt van aandacht. Er is het afgelopen jaar flink extra geïnvesteerd in aanpak van achterstallig onderhoud bij verhardingen. Deze extra inzet blijft in 2009 gecontinueerd. De ontwikkeling van de ergernissen in de openbare ruimte blijft gemonitord worden, zodat een nieuwe reeks opgebouwd kan worden.

De tevredenheid over informatie bij graafwerkzaamheden neemt sinds 2005 gestaag af. De gemeente is veelal niet zelf partij die graafwerkzaamheden uitvoert maar zal met deze partijen bespreken hoe de informatievoorziening kan verbeteren. 80% van de burgers is tevreden over de veiligheid bij werkzaamheden. Ook over de omleidingen is driekwart van de mensen tevreden.

De tevredenheid over trapveldjes in de buurt is over het algemeen voldoende tot goed te noemen. Over de netheid is men het minst tevreden. Gevraagd naar voorkeur voor nieuw veldje is het beeld niet eenduidig: er is geen duidelijke voorkeur voor 1 centraal Cruyff Court of meerdere eenvoudige veldjes. Dit zal dus in de toekomst per geval bekeken gaan worden, in overleg met de buurt.

De bekendheid met de integrale buurtaanpak is flink toegenomen. Dat is een verheugende uitkomst. Een meerderheid van de mensen is er positief over. Voornaamste reden om negatief te zijn, is dat het langer duurt voor men weer komt schoonmaken. Doordat de nadelen niet opwegen tegen de voordelen blijft de aanpak gecontinueerd.

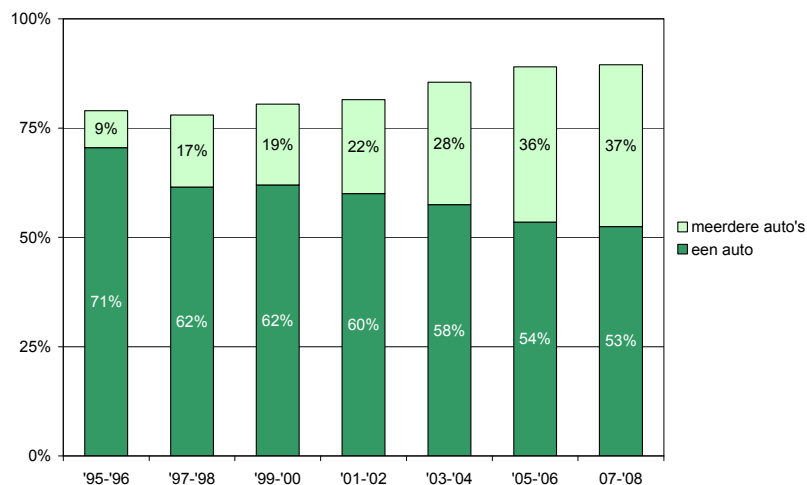
4.2. Directie Ruimtelijke Ontwikkeling

4.2.1. Verkeer en Vervoer

Autobezit en perceptie gebruik

Negen van de tien Bredanaars beschikken over één of meerdere auto's. In de afgelopen jaren is het percentage huishoudens met twee of meer auto's toegenomen.

Grafiek 16: Perc. Bredase huishoudens met een auto

Perceptie Bredanaar van de gebruiksfrequentie eigen auto door de jaren heen

Drie op de tien autobezitters geven aan de auto het afgelopen jaar minder te hebben gebruikt voor bestemmingen binnen Breda dan het jaar ervoor, een op de tien zegt binnen Breda juist meer gebruik te hebben gemaakt van de auto. Overigens blijkt deze vraag sterk beïnvloed te worden door sociaal-wenselijke antwoorden. De afgelopen tien jaar beantwoorden de mensen per saldo stevast dat ze minder rijden binnen Breda dan een jaar eerder.

Tabel 27: Tweejaarsgemiddelde perceptie van meer/minder autogebruik

	Saldo (A-C)	Minder dan jaar ervoor (A)	Gelijk (B)	Meer dan jaar ervoor (C)	Totaal
'97-'98	- 21	31%	59%	10%	100%
'99-'00	- 20	31%	58%	11%	100%
'01-'02	- 18	28%	62%	10%	100%
'03-'04	- 15	25%	66%	10%	100%
'05-'06	- 16	28%	60%	12%	100%
07-'08	- 19	29%	62%	10%	100%

Een vergelijkbare vraag is gesteld over het gebruik van de fiets, lopen en/of het openbaar vervoer. Dit jaar geven vier op de tien autobezitters aan dat ze in de toekomst vaker met de fiets/voet/OV naar bestemmingen binnen Breda denken te gaan, ongeveer 2% van de

mensen denkt dit juist minder te gaan doen. Circa zes op de tien autobezitters verwachten geen verandering.

Een kwart van de autobezitters gebruikt de auto binnen Breda dagelijks en bijna driekwart meerdere keren per week.

Tabel 28: Frequentie autogebruik binnen Breda

dagelijks	26%
enkele keren per week	46%
(minder dan) eens per week	23%
gebruik de auto niet binnen Breda	6%
	100%

De mensen die binnen Breda hun auto gebruiken in plaats van een ander vervoermiddel, geven hiervoor als belangrijkste redenen aan dat ze veel boodschappen hebben, gemakzucht, het OV niet handig is of ze hun auto nodig hebben voor het werk. Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht.

Tabel 29: Waarom gebruik auto in Breda en niet een ander vervoermiddel?

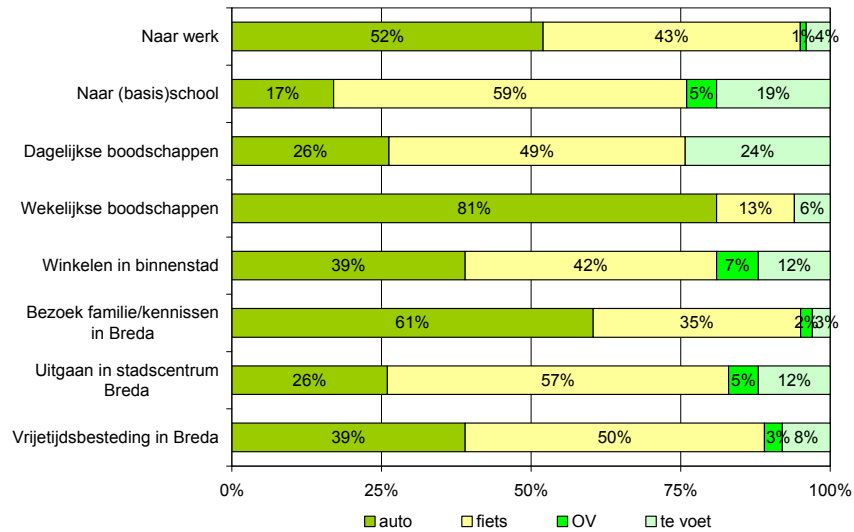
Veel boodschappen	135x
Gemak, luiheid	108x
OV niet handig, slechte busverbindingen, geen OV, traag	73x
Nodig voor werk	67x
Slecht weer, regen	58x
Snelheid, tijdsbesparing	58x
Materialen meenemen	57x
Afstand, bereikbaarheid, te ver	55x
Handicap, gezondheid, moeilijk ter been	35x
Kinderen halen/brengen, huisdieren, meer personen	34x
's Avonds laat, in het donker	19x
Flexibiliteit, niet afhankelijk	19x
In het algemeen auto beter	17x
Geen redelijk alternatief, noodzaak	13x
Vaak tijdgebrek, tijdnoed	11x
Veiligheid	7x
Sociaal, mantelzorg	5x
Om te oefenen met rijbewijs	1x
Meerdere afspraken	1x

Favoriete vervoermiddel naar bestemming

Jaarlijks wordt de Bredanaars een achttal activiteiten voorgelegd met de vraag wat hun favoriete vervoermiddel is naar deze bestemmingen. Evenals eerdere jaren zijn de auto en de fiets de meest populaire vervoersmiddelen. De auto is favoriet voor de wekelijkse boodschappen en om kennissen en familie te bezoeken. De fiets wordt vaker gebruikt voor school, uitgaan, vrijetijdsbesteding in Breda en voor de dagelijkse boodschappen. De volgende pagina kijkt naar trendverschillen over de afgelopen twaalf jaar.

Grafiek 17: Favoriete vervoermiddel naar bestemming, 2008 (in % onderneemt activiteit)

Ontwikkeling favoriete vervoermiddel naar bestemming

Als gekeken wordt naar de tweejaarlijkse gemiddelden, dan blijkt in de afgelopen vier jaar het autogebruik voor vijf van de acht bestemmingen te zijn toegenomen. Voor winkelen in de binnenstad wordt in vergelijking met eerdere jaren weer wat meer te voet gedaan en het OV gebruikt. Uitgaan wordt minder vaak met de auto of met het OV gedaan en vaker met de fiets.

Tabel 30: Ontwikkeling gebruik vervoermiddel (in % onderneemt activiteit)

		1997- 1998	1999- 2000	2001- 2002	2003- 2004	2005- 2006	2007- 2008	Vershil '07-'08 vs '05-'06
Naar werk	Auto	45%	44%	44%	47%	48%	49%	1%
	Fiets	47%	48%	49%	47%	46%	45%	-1%
	OV	2%	3%	2%	2%	2%	2%	-1%
	Te voet	7%	4%	5%	4%	4%	4%	0%
School	Auto	12%	12%	13%	17%	15%	17%	2%
	Fiets	59%	57%	60%	56%	57%	60%	3%
	OV	4%	4%	2%	4%	9%	6%	-4%
	Te voet	25%	27%	25%	23%	18%	18%	-1%
Dagelijkse boodschappen	Auto	20%	24%	23%	28%	31%	27%	-4%
	Fiets	47%	45%	45%	43%	43%	46%	3%
	OV	0%	1%	1%	1%	0%	1%	1%
	Te voet	33%	30%	30%	28%	26%	26%	0%
Wekelijkse boodschappen	Auto	61%	65%	68%	71%	75%	78%	3%
	Fiets	23%	19%	18%	16%	14%	14%	-1%
	OV	1%	2%	1%	1%	0%	0%	0%
	Te voet	15%	14%	14%	13%	11%	8%	-3%
Winkelen in Binnenstad	Auto	31%	33%	30%	33%	40%	37%	-3%
	Fiets	37%	37%	38%	39%	45%	42%	-3%
	OV	16%	16%	16%	14%	5%	8%	3%
	Te voet	16%	15%	16%	14%	9%	12%	3%
Bezoek kennissen	Auto	52%	54%	52%	54%	54%	59%	6%
	Fiets	34%	34%	34%	33%	35%	33%	-2%
	OV	7%	7%	8%	6%	4%	4%	0%
	Te voet	7%	5%	7%	7%	7%	4%	-3%
Uitgaan	Auto	39%	37%	34%	30%	33%	27%	-6%
	Fiets	28%	33%	34%	43%	48%	54%	6%
	OV	11%	11%	11%	10%	8%	6%	-1%
	Te voet	21%	19%	20%	18%	12%	12%	1%
Vrije tijd	Auto	41%	43%	40%	40%	39%	40%	1%
	Fiets	43%	39%	45%	44%	51%	48%	-2%
	OV	4%	5%	4%	4%	2%	3%	1%
	Te voet	13%	14%	11%	11%	8%	9%	0%

Definiëring kengetal vervoermiddelgebruik binnen Breda

Van de acht onderscheiden activiteiten zijn er vier die door vrijwel alle Bredanaars worden ondernomen, te weten: dagelijkse boodschappen, wekelijkse boodschappen, winkelen en het bezoeken van familie/kennissen in Breda.

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde gebruik van de vervoermiddelen voor deze vier activiteiten. Gezien over de laatste negen jaar is het autogebruik langzaam toegenomen en lijkt het gebruik van OV en de benenwagen af te nemen. Dit jaar geeft het autogebruik voor de vier activiteiten een stijging te zien.

Tabel 31: Gemiddeld percentage gebruik vervoermiddelen (als gemiddelde over de 4 activiteiten)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Auto	44%	43%	45%	46%	49%	49%	50%	50%	54%
Fiets	33%	34%	31%	33%	31%	33%	34%	32%	32%
OV	6%	6%	6%	5%	6%	4%	3%	4%	3%
Lopen	16%	17%	17%	16%	15%	14%	12%	14%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In de onderstaande tabel is het gebruik van de vervoermiddelen voor deze vier bestemmingen uitgesplitst naar doelgroep. Bij deze tabellen moet rekening worden gehouden met een iets ruimere betrouwbaarheidsmarge. De auto wordt relatief vaker gebruikt door 30-44 jarigen en mensen met een hoger inkomen en het openbaar vervoer door 65-plussers en de laagste inkomensgroepen.

Tabel 32: Meest gebruikte vervoermiddel per doelgroep voor 4 activiteiten die vrijwel iedereen onderneemt ²

	Auto	Fiets	OV	Lopend	Totaal
Totaal	54%	32%	3%	11%	100%
<i>Leeftijd</i>					
18-29	50%	34%	3%	13%	100%
30-44	60%	28%	1%	10%	100%
45-64	53%	35%	2%	10%	100%
65+	51%	30%	7%	12%	100%
<i>Inkomen</i>					
≤1700	39%	39%	6%	16%	100%
1701-2950	56%	31%	2%	11%	100%
>2950	60%	30%	1%	9%	100%

Vervoer naar binnenstad en parkeren fiets

Vrijwel alle Bredanaars komen wel eens in de binnenstad. Zij gaan hier meestal op de (brom)fiets of met de auto naar toe. Jongeren tot 30 jaar gaan relatief vaker met de (brom)fiets naar de binnenstad, 30-44 jarigen vaker met de auto en 65-plussers relatief vaker met het OV. Het gebruik van de (brom)fiets is sinds 1998 jaarlijks licht toegenomen en is de auto sinds 2004 voorbijgestreefd als nummer 1 vervoermiddel voor de binnenstad.

² De vier activiteiten zijn dagelijkse boodschappen, wekelijkse boodschappen, winkelen in Breda en bezoek familie/kennissen in Breda.

Tabel 33: Meest gebruikte vervoermiddel naar de binnenstad

	'97	'98	'00	'01	'02	'03	'04 ¹	'05	'06	'07	'08
(Brom)fiets/scooter	36%	32%	33%	34%	35%	36%	38%	40%	43%	43%	46%
Auto/motor	37%	37%	43%	39%	35%	38%	36%	38%	36%	33%	39%
Te voet	11%	13%	10%	14%	14%	13%	13%	9%	11%	12%	9%
Openbaar vervoer	11%	14%	10%	8%	10%	8%	9%	9%	8%	8%	4%
Anders	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	0%
Daar kom ik nooit	3%	3%	2%	3%	4%	4%	3%	3%	2%	4%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

¹ deze vraag is in 2004 in 2 deelenquêtes gesteld, hier is het gemiddelde van beide percentages gegeven

Parkeren fiets

Van de mensen die de binnenstad met de (brom)fiets bezoeken, zetten ruim zeven op de tien deze meestal in een bewaakte fietsenstalling, meestal in Oude Vest of de Nieuwstraat en minder vaak in fietsenstalling Haven. Het gebruik van de fietsenstallingen is iets lager dan vorig jaar, maar hoger dan in de jaren daarvoor.

De mensen die hun fiets niet in een bewaakte fietsenstalling zetten, plaatsen hun fiets meestal tegen een gevel of in een beugel of klem.

Tabel 34: Waar meestal parkeren fiets in de binnenstad

	2004	2005	2006	2007	2008
Bewaakte fietsenstalling	65%	68%	67%	75%	72%
In beugel of klem	12%	19%	15%	10%	8%
Tegen gevel	8%	2%	7%	4%	10%
Op standaard	1%	1%	2%	2%	1%
Tegen hek	0%	1%	0%	1%	0%
Tegen boom	2%	0%	0%	1%	3%
Op afgesloten plek (tuin/schuur/berging)	1%	0%	2%	0%	2%
Verschillend/anders	12%	8%	6%	7%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

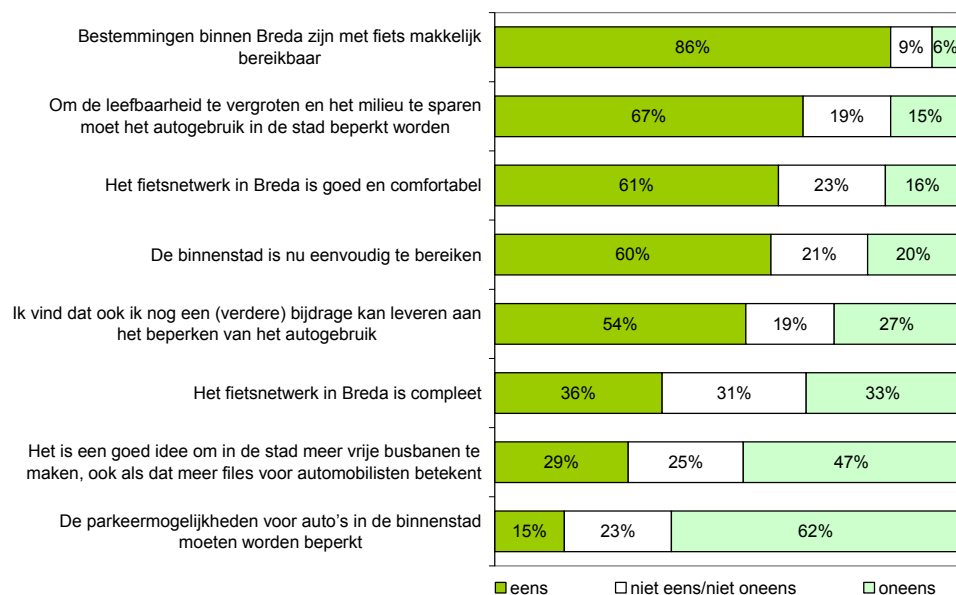
De mensen die geen gebruik maken van een bewaakte fietsenstalling om hun fiets te stallen geven hiervoor als reden dat het maar voor even is (32%), de stalling niet voldoende dicht bij hun bestemming is (28%) of dat ze het te duur vinden (10%).

Stellingen: gebruik vervoermiddelen

Evenals in voorgaande jaren is de Bredanaars een aantal stellingen voorgelegd met betrekking tot het gebruik van de auto, fiets en Openbaar Vervoer. Te zien is onder andere dat bijna negen op de tien Bredanaars vinden dat bestemmingen binnen Breda makkelijk met de fiets bereikbaar zijn en tweederde vindt dat het autogebruik in de stad beperkt moet worden. Voor ruim 60% mogen de parkeermogelijkheden in de binnenstad niet te hoeven beperkt en bijna de helft vindt het geen goed idee om in de stad meer vrije busbanen te maken.

Grafiek 18: Acht stellingen over gebruik vervoermiddelen (totaal excl. weet niet)

Onderstaande tabel geeft het percentage Bredanaars dat het eens is met de verschillende stellingen.

Tabel 35: Acht stellingen over gebruik vervoermiddelen (% eens, totaal excl. weet niet/geen antwoord)

	'97-'98	'99-'00	'01-'02	'03-'04	'05-'06	'07-'08	'07	'08
Bestemmingen binnen Breda zijn met fiets makkelijk bereikbaar	*	*	*	*	*	89%	91%	86%
Om de leefbaarheid te vergroten en het milieu te sparen moet het autogebruik in de stad beperkt worden	79%	74%	79%	80%	79%	76%	85%	67%
De binnenstad is nu eenvoudig te bereiken	*	*	*	82%	77%	71%	82%	60%
Het fietsnetwerk in Breda is goed en comfortabel	*	*	*	*	*	68%	74%	61%
Het fietsnetwerk in Breda is compleet	*	*	*	*	*	53%	70%	36%
Ik vind dat ook ik nog een (verdere) bijdrage kan leveren aan het beperken van het autogebruik	49%	48%	46%	53%	47%	54%	54%	54%
Het is een goed idee om in de stad meer vrije busbanen te maken, ook als dat meer files voor auto's betekent	50%	49%	44%	50%	43%	38%	46%	29%
De parkeermogelijkheden voor auto's in de binnenstad moeten worden beperkt	30%	27%	24%	24%	25%	20%	24%	15%

* niet gevraagd

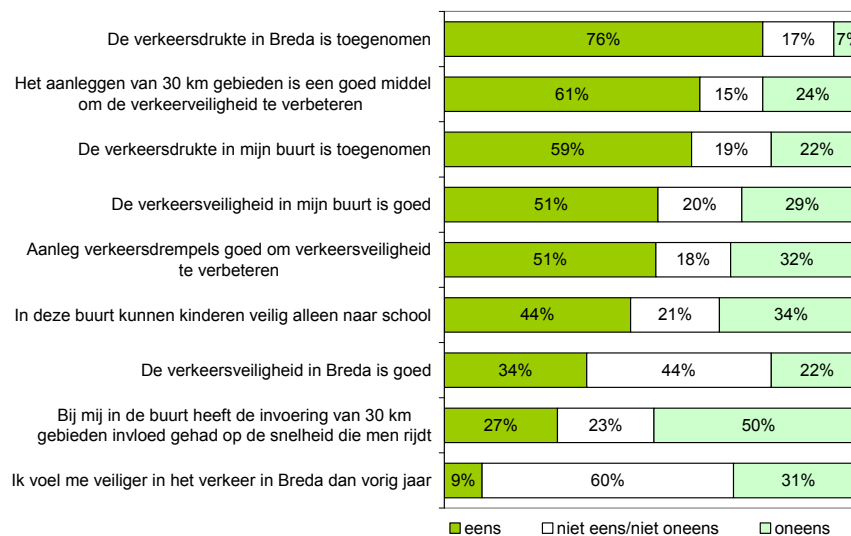
De frequente autogebruikers zijn het minder eens met de stellingen die het de autobezitter moeilijker maken in de binnenstad, zoals beperking van het autogebruik om de leefbaarheid te vergroten, meer vrije busbanen te creëren ten koste van ruimte voor auto's en beperking van parkeermogelijkheden. De frequente fietsers zijn het hier juist vaker mee eens. Ook zijn zij positiever over de bereikbaarheid van de binnenstad met de fiets.

Stellingen: verkeersveiligheid en verkeersdrukke

Ook zijn dit jaar wederom een aantal stellingen voorgelegd over de verkeerssituatie. Bredanaars zijn over het algemeen positiever over de verkeerssituatie in de eigen buurt dan over de verkeerssituatie in Breda. Een meerderheid denkt dat het aanleggen van 30 km gebieden een goed middel is om de verkeersveiligheid te verbeteren. 27% van de Bredanaars geeft aan dat de invoering hiervan bij hen in de buurt ook daadwerkelijk invloed heeft gehad op de snelheid die men rijdt.

Grafiek 19: Negen stellingen over verkeersveiligheid en verkeersdrukke (% eens, excl. weet niet/ geen antw.)

Onderstaande tabel geeft het percentage Bredanaars dat het eens is met de verschillende stellingen.

Tabel 36: Negen stellingen over verkeersveiligheid en verkeersdrukke (% eens, excl. weet niet/geen antw.)

	'01-'02	'03-'04	'05-'06	07-'08	'07	'08
De verkeersdrukke in Breda is toegenomen	81%	72%	72%	76%	76%	76%
Het aanleggen van 30 km gebieden is een goed middel om de verkeersveiligheid te verbeteren	0%	0%	36%	66%	71%	61%
De verkeersdrukke in mijn buurt is toegenomen	54%	52%	50%	58%	57%	59%
De verkeersveiligheid in mijn buurt is goed	66%	68%	64%	57%	62%	51%
Aanleg verkeersdrempels goed om verkeersveiligheid te verbeteren	61%	57%	54%	53%	55%	51%
In deze buurt kunnen kinderen veilig alleen naar school	56%	55%	55%	47%	49%	44%
De verkeersveiligheid in Breda is goed	56%	59%	60%	44%	54%	34%
Bij mij in de buurt heeft de invoering van 30 km gebieden invloed gehad op de snelheid die men rijdt	*	*	16%	33%	38%	27%
Ik voel me veiliger in het verkeer in Breda dan vorig jaar	19%	15%	13%	10%	11%	9%

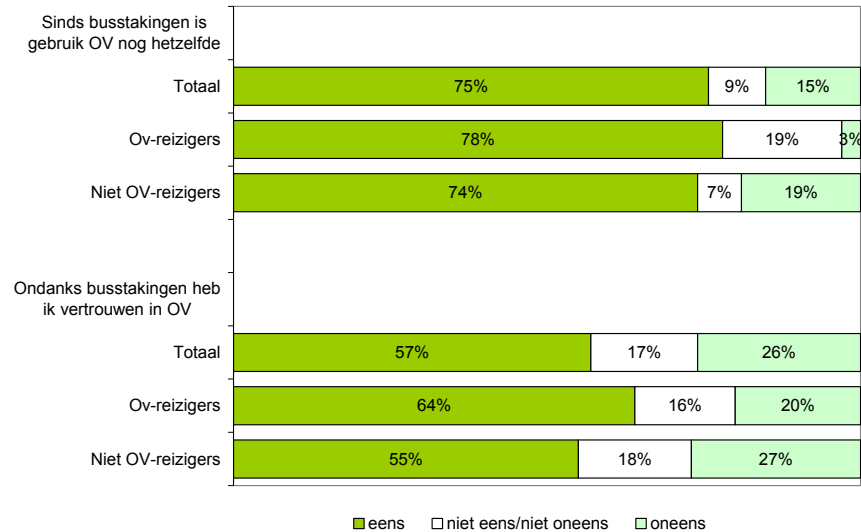
* niet gevraagd

Stellingen: busstakingen en gebruik OV

Dit jaar zijn voor het eerst twee stellingen over het effect van de busstakingen op het gebruik van het OV gesteld. Ruim de helft van de mensen beantwoordt de stellingen niet omdat ze nooit met het OV reizen. Andere niet OV-reizigers geven wel hun gevoel weer. Driekwart van de respondenten die hier een mening over heeft, geeft aan dat de busstakingen geen effect hebben gehad op hun OV-gebruik. 15% vindt van wel. Bijna zes op de tien hebben vertrouwen in het OV, ondanks de busstakingen, een kwart heeft dit niet. OV-gebruikers reageren positiever op de stellingen dan de niet OV-gebruikers.

Grafiek 20: Stellingen: Busstakingen en gebruik OV (excl. geen antwoord)

Beleidsreactie Verkeer en Vervoer

Algemeen

Uitgangspunt voor de door Verkeer en Vervoer gestelde vragen in de burgerenquête 2008 is het volgen van de trends in relatie tot het te voeren verkeer- en vervoerbeleid. Dit biedt de mogelijkheid op hoofdlijnen het draagvlak hiervoor te toetsen en te volgen.

De bevindingen vinden hun toepassing in de totstandkoming van het beleid op het gebied van verkeer en vervoer en parkeren. Het Verkeersplan is in 2003 vastgesteld en resultaten uit de burgerenquête 2008 kunnen dus meegenomen worden in de monitoring en evaluatie van het Verkeersplan. Dit geldt overigens ook voor bijvoorbeeld de OV-Nota, het Verkeersveiligheidsplan en de nota "Parkeer- en Stallingbeleid".

In 2009 wordt het gehele verkeersbeleid in de gemeente Breda geëvalueerd. Onderdelen van de resultaten van de verschillende burgerenquêtes uit de laatste jaren krijgen hierin een plaats.

Gebruik vervoersmiddel

Het autogebruik neemt in de perceptie van de burgers niet toe. Men denkt regelmatig zelfs de auto minder te gaan gebruiken in het komende jaar. De cijfers laten echter anders zien, het gebruik blijft toenemen. Een verklaring kan zijn dat burgers misschien wel sociaal verantwoorde antwoorden geven en derhalve zeggen minder gebruik van de auto te maken en meer gebruik van fiets en openbaar vervoer.

In het algemeen geldt dat als vervoersmiddel naar de binnenstad echter de auto elk jaar terrein lijkt prijs te geven aan met name de fiets. Zo is het gebruik van de (brom)fiets naar de binnenstad in de periode 1998-2008 gestegen van 32% naar 46%.

Het procentuele gebruik van de fiets neemt marginaal toe. Het plaatsen van fietsen in beugels/klemmen is iets afgenomen ten opzichten van vorig jaar. Het plaatsen van de fiets tegen de gevel is toegenomen. Er is wel een trend te zien dat voor bepaalde activiteiten juist de fiets meer wordt gebruikt dan voorheen. Dit geldt met name voor vrijetijdsbesteding, uitgaan en een bezoek aan de binnenstad. De auto wordt juist vaak gebruikt om boodschappen te doen en om familie en kennissen te bezoeken. Belangrijkste redenen om deze te gebruiken zijn met name luiheid/gemak, maar ook opvallend vaak de slechte openbaar vervoer verbindingen.

Verkeersveiligheid en -drukke

De verkeersveiligheidsperceptie in Breda laat zien dat er sprake is van een sterke negatieve blik, zowel wat betreft de verkeersveiligheid in Breda als geheel als in de eigen buurt. Men voelt zich minder veilig in het verkeer dan voorgaande jaren. Terwijl de objectieve cijfers juist laten zien dat er bijvoorbeeld sprake is van een daling van het aantal black spots en daarmee een aantal ernstige ongevallen. Dit geldt ook in de woongebieden, de 30km/uur zones, maar juist hier laat de perceptie van verkeersveiligheid een negatief beeld zien. Dit kan wijzen op onvrede met de inrichting van die gebieden en dat de snelheid nog steeds (veel) te hoog is. Dit blijkt ook uit cijfers op bepaalde wegen, waarbij 50km/uur eerder de norm is dan 30km/uur.

Daarnaast is ook de perceptie van de verkeersdrukke in de eigen buurt als in Breda negatief. Men heeft het idee dat het steeds drukker is geworden de afgelopen jaren.

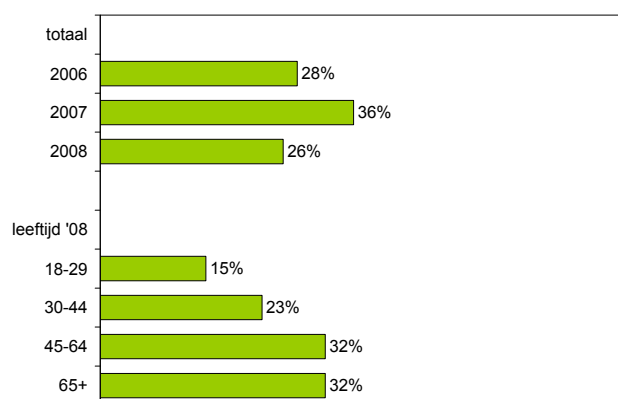
4.2.2. Vierde Bergboezem Haagse Beemden

Bezoek Beemden van de Haagse Beemden

Dit jaar geeft een kwart van de Bredanaars aan wel eens in de Beemden van Haagse Beemden te komen. Dit is minder dan vorig jaar en vergelijkbaar met 2006.

Mannen bezoeken het gebied vaker dan vrouwen. 45-plussers komen vaker naar de Beemden in de Haagse Beemden en 18-29 jarigen minder vaak.

Tabel 37: Bezoek Beemden van de Haagse Beemden

De mensen die wel eens de Beemden van de Haagse Beemden bezoeken, geven aan dat ze er met name fietsen of wandelen. Een deel combineert het met iemand bezoeken/er langs komen.

Tabel 38: Reden bezoek Beemden van de Haagse Beemden (door bezoekers)

	2006	2007	2008
fietsen	64%	50%	50%
wandelen	18%	17%	23%
natuur, recreatie	#	#	15%
sporten	4%	3%	8%
anders	32%	44%	35%

niet uitgesplitst

Bekendheid vierde (water)bergboezem

In Haagse Beemden wordt de vierde (water)bergboezem aangelegd om bij grote wateroverlast van de Mark overtollig water op te vangen. Ruim een op de tien Bredanaars heeft van de nieuwe (water)bergboezem gehoord. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar.

Bezoekers van de Beemden kennen relatief vaker de vierde bergboezem. Omdat vrouwen en jongeren de Beemden minder bezoeken, kan dit ook een reden zijn waarom bij hen de bekendheid minder groot is.

Tabel 39: Naamsbekendheid vierde (water)bergboezem naar doelgroep

Totaal 2006	7%	<i>Leeftijd</i>	
Totaal 2007	11%	18-29	6%
Totaal 2008	12%	30-44	9%
		45-64	14%
<i>Wel/geen bezoek Beemden</i>		65+	22%
Ja	33%	<i>Opleidingsniveau</i>	
Nee	5%	Laag	10%
<i>Sekse</i>		Middelbaar	13%
Man	15%	Hoger	11%
Vrouw	10%		

Mening over aanleg vierde (water)bergboezem

De 4^e (water)bergboezem wordt in de Beemden van Haagse Beemden aangelegd om bij grote wateroverlast van de Mark (eens in de 20 jaar) water op te vangen. Daarmee wordt voorkomen dat delen van Breda met wateroverlast te maken krijgen. Met deze investering wordt ook de natuur verbeterd en de recreatiemogelijkheden vergroot. Daar staat tegenover dat een bedrijf zal moeten verdwijnen.

Na deze uitleg is de Bredanaars gevraagd naar hun mening over de aanleg van de nieuwe bergboezem. Negen op de tien Bredanaars is positief over de aanleg, 9% staat er min of meer neutraal tegenover en 2% is er negatief over. De resultaten zijn globaal vergelijkbaar met eerdere jaren.

Tabel 40: Mening over aanleg (water)bergboezem (excl. geen mening)

	2006	2007	2008
Positief	92%	96%	90%
Maakt niet uit	6%	2%	9%
Negatief	2%	2%	2%
Totaal	100%	100%	100%

Beleidsreactie vierde Bergboezem

De resultaten van het onderzoek zullen gebruikt worden in de communicatie rondom de vierde bergboezem. Het waterschap, de gemeente Breda, Staatsbosbeheer en de provincie Noord Brabant hebben gezamenlijk een communicatieplan opgesteld, voor de korte én voor de langere termijn. Dit jaar wordt het laatste deel van de kade aangelegd. Later volgt de verdere inrichting van het gebied.

Het communicatieplan heeft o.a. als doelstelling het informeren van de Bredanaars en het vergroten van het draagvlak bij hen. De bergboezem kan in tijden van hoog water tijdelijk water opvangen zodat Breda droge voeten houdt. Daarnaast is het de bedoeling om er een uitloopgebied (natuur) van te maken.

4.2.3. Milieu

Woonkwaliteit

De Bredanaars is een aantal zaken voorgelegd die de woonkwaliteit kunnen beïnvloeden, met de vraag of de gemeente veel, normaal of geen aandacht aan deze zaken zou moeten besteden. In onderstaande tabel wordt het percentage Bredanaars weergegeven dat vindt dat voor deze zaken veel aandacht is gewenst. De Bredanaars wensen het vaakst 'veel aandacht' voor natuur en groen in de buurt, voor risicovolle transporten en voor risicovolle bedrijven. Het 'minst aandacht' wordt gevraagd voor klimaatverandering, geur en duurzaam bouwen.

Door de verandering van onderzoeksmethodiek van telefonisch naar schriftelijk, zijn de uitkomsten van deze vragen lastig vergelijkbaar met vorig jaar. Bij telefonisch interviewen reageren mensen vaak vanuit een impuls, bij schriftelijk onderzoek heeft de respondent meer tijd. In het algemeen wil men meer aandacht voor allerlei onderwerpen. De rangorde is hetzelfde gebleven.

Tabel 41: Veel aandacht gewenst voor in eigen buurt

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Natuur en Groen in de buurt	28%	38%	40%	45%	45%	39%	46%	40%	57%
Risicovolle transporten	-	35%	38%	38%	37%	47%	38%	36%	53%
Risicovolle bedrijven	-	33%	34%	35%	34%	45%	37%	31%	49%
Luchtkwaliteit	9%	17%	17%	20%	21%	22%	31%	25%	46%
Energiebesparing	-	-	-	-	-	-	35%	31%	40%
Geluid	14%	24%	19%	23%	20%	20%	24%	24%	37%
Bodemkwaliteit	12%	22%	29%	26%	25%	26%	29%	22%	33%
Water in de buurt	11%	14%	25%	32%	32%	28%	33%	24%	33%
Duurzaam bouwen	14%	19%	25%	29%	23%	26%	28%	24%	31%
Klimaatverandering	-	-	-	-	-	-	24%	20%	23%
Geur	8%	9%	10%	14%	12%	13%	17%	16%	23%

Omdat de gemeente haar aandacht altijd moet verdelen, is gekeken naar de relatieve aandacht voor de verschillende zaken. Hiervoor is de gemiddelde score voor alle 11 onderdelen samen op 100% gezet. Een percentage boven de 100% betekent vervolgens dat hier meer dan gemiddeld aandacht van de gemeente voor wordt gewenst in de eigen wijk en een percentage onder de 100% dat hier minder dan gemiddeld aandacht voor wordt gewenst. De tabel op de volgende pagina geeft de uitkomsten.

Tabel 42: Relatieve aandacht voor zaken die van invloed zijn op woonkwaliteit

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Relatieve aandacht (uitgaande gem. =100%)								
> 100% is bovengemiddeld,	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
< 100% is benedengemiddeld								
J1A: GELUID	104%	89%	93%	92%	82%	89%	91%	100%
J1B: GEUR	60%	59%	71%	74%	65%	71%	67%	70%
J1C: LUCHTKWALITEIT	79%	73%	83%	86%	87%	97%	95%	108%
J1D: GROEN IN DE BUURT	144%	131%	129%	126%	119%	125%	129%	115%
J1E: DUURZAAM BOUWEN	104%	107%	102%	97%	98%	99%	100%	90%
J1F: BODEMKWALITEIT	100%	113%	98%	100%	98%	101%	98%	100%
J1G: WATER IN DE BUURT	82%	102%	105%	107%	101%	111%	100%	101%
J1H: RISICOVOLLE BEDRIJVEN	111%	107%	105%	106%	122%	97%	97%	109%
J1I: RISICOVOLLE TRANSPORTEN	118%	119%	111%	111%	129%	103%	109%	119%
J1J: KLIMAATVERANDERING	#	#	#	#	#	91%	95%	85%
J1K: ENERGIEBESPARING	#	#	#	#	#	115%	120%	102%

Te zien is relatief veel aandacht wordt gewenst voor risicovolle transporten en groen in de buurt en relatief minder voor geur. Vorig jaar werd voor groen in de buurt en energiebesparing de meeste aandacht gewenst en de minste voor geur. Energiebesparing krijgt dit jaar minder aandacht.

Gezondheidsklachten door milieu

Van alle Bredanaars geeft tweederde aan wel eens gezondheidsklachten te hebben door het milieu, met name door luchtverontreiniging (19%) en geluidsoverlast (17%). Door de gewijzigde onderzoeksmethodiek geven dit jaar mensen gemakkelijker aan soms gezondheidsklachten door het milieu te hebben.

Tabel 43: Gezondheidsklachten door milieuaspecten (% ja/soms)

	2005	2006	2007	2008
	(ja+soms)	(ja+soms)	(ja+soms)	(ja+soms)
Geur (stank) *		4%	4%	13%
Luchtkwaliteit *	5%	8%	9%	19%
Geluidsoverlast	2%	2%	2%	17%
Afval	1%	1%	1%	12%
Bodemkwaliteit	1%	0%	0%	2%
Waterkwaliteit	0%	1%	0%	4%
iets anders	1%	0%	0%	2%

* 2005 stank en luchtverontreiniging gezamenlijk gevraagd

Geluids- en geuroverlast

Bredanaars zijn dertien vormen van geluids- en geuroverlast voorgelegd. Evenals in de afgelopen jaren ondervinden de Bredanaars het vaakst overlast van het geluid van bromfietsen, auto's en vrachtauto's. Vergeleken met eerdere jaren valt op dat het percentage Bredanaars dat overlast ondervindt voor alle onderdelen fors is toegenomen. Dit komt waarschijnlijk door de overgang van telefonisch naar schriftelijk onderzoek. Naar rangorde komen de resultaten van 2008 goed overeen met eerdere jaren.

Tabel 44: Percentage mensen dat vaak/soms overlast ondervindt

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Geluid van bromfietsen/scooters	48%	50%	58%	41%	47%	51%	47%	74%
Geluid van auto's en vrachtauto's 1)	40%	41%	37%	32%	39%	*	*	*
Geluid van personenauto's	*	*	*	*	*	40%	42%	63%
Geluid van vrachtauto's	*	*	*	*	*	26%	29%	53%
Geluid van burelen	19%	18%	17%	17%	13%	15%	15%	38%
Geluid van vliegtuigen	7%	8%	5%	8%	10%	8%	12%	34%
Geluid van evenementen	*	*	14%	14%	9%	14%	13%	30%
Geluid van treinen	14%	16%	12%	13%	11%	13%	14%	26%
Geluid horecazaken/ bezoekers 2)	4%	6%	4%	4%	3%	7%	8%	21%
Geluid van industrie en bedrijven	2%	4%	2%	3%	2%	3%	2%	11%
Geur van wegverkeer	12%	14%	15%	9%	13%	14%	16%	34%
Geur van landbouw	6%	10%	9%	7%	7%	6%	7%	20%
Geur van industrie en bedrijven	13%	21%	18%	17%	14%	5%	4%	19%
Licht reclameborden/sportvelden/bedrijven	*	*	*	*	*	3%	4%	11%

1) Eerder auto's en vrachtauto's één categorie 2) Geluid van horeca/bezoekers: t/m 2004: geluid van horeca
* niet gevraagd

Als mensen overlast van iets hebben, dan hoeft dit hen niet ook automatisch te hinderen. Dit blijkt uit onderstaande tabel met percentages van (ernstige) hinder. Toch geldt ook hier weer dat de veranderde onderzoeksmethodiek leidt tot hogere percentages hinder.

Tabel 45: (Ernstige) hinder van zaken die de woonkwaliteit kunnen beïnvloeden (in % alle Bredanaars)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Geluid van bromfietsen/scooters	22%	33%	35%	41%	28%	31%	32%	33%	50%
Geluid van auto's en vrachtauto's 1)	23%	24%	25%	22%	19%	25%	*	*	*
Geluid van personenauto's	*	*	*	*	*	*	26%	30%	35%
Geluid van vrachtauto's	*	*	*	*	*	*	18%	21%	31%
Geluid van burelen	12%	10%	11%	9%	11%	9%	10%	10%	18%
Geluid van vliegtuigen	3%	1%	3%	1%	2%	3%	3%	6%	15%
Geluid van evenementen	*	*	*	5%	4%	4%	4%	6%	12%
Geluid van treinen	8%	6%	5%	4%	4%	3%	1%	7%	10%
Geluid van horecazaken/bezoekers 2)	3%	3%	5%	2%	3%	2%	5%	6%	10%
Geluid van industrie en bedrijven	3%	2%	3%	1%	1%	1%	3%	1%	4%
Geur van wegverkeer	7%	6%	9%	7%	5%	9%	9%	11%	18%
Geur van landbouw	3%	2%	4%	2%	1%	2%	1%	4%	8%
Geur van industrie en bedrijven	11%	8%	12%	8%	9%	9%	2%	3%	7%
Licht reclameborden/sportvelden/bedrijven	*	*	*	*	*	*	1%	3%	5%

1) Eerder auto's en vrachtauto's één categorie 2) Geluid van horeca/bezoekers: t/m 2004: geluid van horeca
* niet gemeten / opmerking: in 2000 alleen hinder, in overige jaren last en hinder

Luchtverontreiniging

De helft van de Bredanaars vindt de lucht in de eigen buurt gezond tot zeer gezond, 10% vindt daarentegen dat de lucht in meer of mindere mate ongezond is. De mensen die de lucht bij hen in de buurt ongezond vinden, wijten dit met name aan het verkeer (snelweg, rondweg, auto's, fijnstof). De lucht in de eigen buurt wordt gezonder bevonden dan die in de stad. Waarschijnlijk dat burgers de beoordeling van de lucht in de stad associëren met specifieke locaties zoals snelwegen, bedrijfslocaties of wegen rond de binnenstad.

Tabel 46: Beoordeling gezondheid lucht in eigen buurt en in de stad (in % alle Bredanaars)

	Eigen buurt		Stad (=heel Breda)	
	2007	2008	2007	2008
(Zeer) gezond	69%	51%	44%	31%
Gaat wel	14%	38%	32%	58%
(Helemaal) niet gezond	17%	10%	24%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Hinder van grote evenementen

Van de Bredanaars geeft 5% aan wel eens hinder te ondervinden van evenementen. Zij noemen het vaakst Muziekevenementen in het algemeen (14x), Breda Barst (10x), gevolgd door de Harley Davidson dag (5x), de Dance Tour (5x) en het voetbal van NAC (5x). De hinder bestaat veelal uit geluidsoverlast en soms parkeeroverlast.

Tabel 47: % Bredanaars dat hinder ervaart van grote evenementen

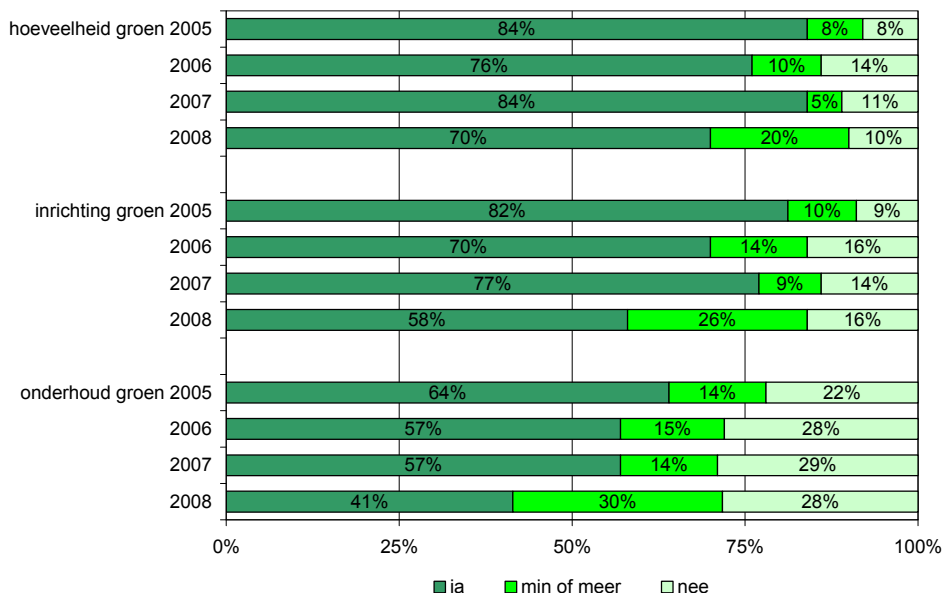
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ja	3%	5%	4%	7%	7%	5%
Nee	97%	95%	96%	93%	93%	95%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Groen in buurt

In woonbuurten is er groen in de vorm van gras, borders, struiken en dergelijke. Negen op de tien is (min of meer) tevreden over de hoeveelheid, 84% over de inrichting en ruim zeven op de tien over het onderhoud. Vergeleken met vorig jaar geven mensen vaker aan min of meer tevreden te zijn, in plaats van volmondig 'tevreden'.

Grafiek 21: Beoordeling groen in de eigen buurt

Ontwikkeling hoeveelheid planten en dieren

Bij groenplekken en water staan planten en leven dieren, zoals vogels, kikkers, vlinders. De Bredanaars is gevraagd of ze het gevoel hebben dat de hoeveelheid en het aantal soorten planten en dieren in de eigen buurt in de afgelopen jaren is toegenomen of afgenomen. Per saldo denkt men dat de hoeveelheid en het aantal soorten planten/bomen voor alle vier de onderdelen iets is afgenomen. Dit komt met name omdat men vaker aangeeft dat er minder planten en dieren zijn, zowel qua hoeveelheid als qua aantal soorten.

Tabel 48: Ontwikkeling hoeveelheid planten/ dieren in eigen buurt (in % Bredanaars die oordeel geven)

	Saldo (meer – minder)				2008			
	2005	2006	2007	2008	Meer	Evenveel	Minder	Totaal
Hoeveelheid planten/bomen	- 10	- 2	- 2	-6	13%	68%	19%	100%
Aantal soorten planten/bomen	- 4	+ 1	- 4	-8	10%	72%	18%	100%
Hoeveelheid dieren	+ 3	+ 12	+ 8	-13	17%	52%	30%	100%
Aantal soorten dieren	+ 5	+ 7	+ 5	-11	16%	57%	27%	100%

Opmerking: exclusief weet niet

Opmerkelijk is dat in 2008 meer mensen per saldo aangeven dat er minder dieren zijn, terwijl in voorgaande jaren meer mensen per saldo aangaven dat er sprake was van meer dieren in de buurt.

Groene stroom

Van de Bredanaars geeft 44% aan van groene stroom gebruik te maken, bijna de helft maakt hier geen gebruik van en 9% weet het eigenlijk niet. Van alle Bredanaars is 4% van plan groene stroom te gaan nemen. 30-44 jarigen en hoger opgeleiden geven vaker aan groene stroom te gebruiken.

Tabel 49: Perc. gebruikt groene stroom naar doelgroepen

Totalen		Leeftijd (2008)		Opleiding (2008)	
2006	42%	18-29	36%	lager	43%
2007	35%	30-44	56%	middelbaar	38%
2008	44%	45-64	41%	hoger	54%
		65+	45%		

Beoordeling waterpartijen

Tweederde van de Bredanaars vindt dat er voldoende waterpartijen singels, vijvers en sloten bij hen in de buurt zijn en 15% vindt van niet. Dit jaar, bij schriftelijke onderzoeksmethode, geven meer mensen aan min of meer tevreden te zijn met de hoeveelheid waterpartijen in de buurt.

Tabel 50: Voldoende hoeveelheid waterpartijen in buurt

	2005	2006	2007	2008
Ja	78%	75%	71%	67%
Min of meer	8%	5%	5%	19%
Nee	14%	20%	24%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Vervolgens is gevraagd de kwaliteit van de waterpartijen in de buurt te beoordelen. Driekwart van de Bredanaars kan deze vraag beantwoorden, de overige respondenten geven aan geen waterpartijen in hun buurt te hebben (9%) of hebben hierover geen mening (16%). Van de Bredanaars die zich een oordeel kunnen vormen, vindt driekwart dat de waterpartijen (min of meer) voldoende schoon zijn. Dit is gelijk aan vorig jaar. Wel geven dit jaar meer mensen aan dat de waterpartijen min of meer voldoende schoon zijn.

Tabel 51: Voldoende goede kwaliteit/schoonheid van waterpartijen in buurt

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
% kan mening geven over waterpartijen	76%	77%	77%	76%	75%	71%	75%
Ja	42%	49%	55%	64%	59%	62%	43%
Min of meer	22%	21%	18%	16%	15%	13%	33%
Nee	36%	30%	27%	20%	27%	25%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Opmerking: exclusief weet niet

De mensen die de kwaliteit van de waterpartijen niet goed vinden, vinden deze met name troebel en vuil en in mindere mate wordt genoemd dat het stinkt, een foute kleur heeft of dat er teveel plantengroei is.

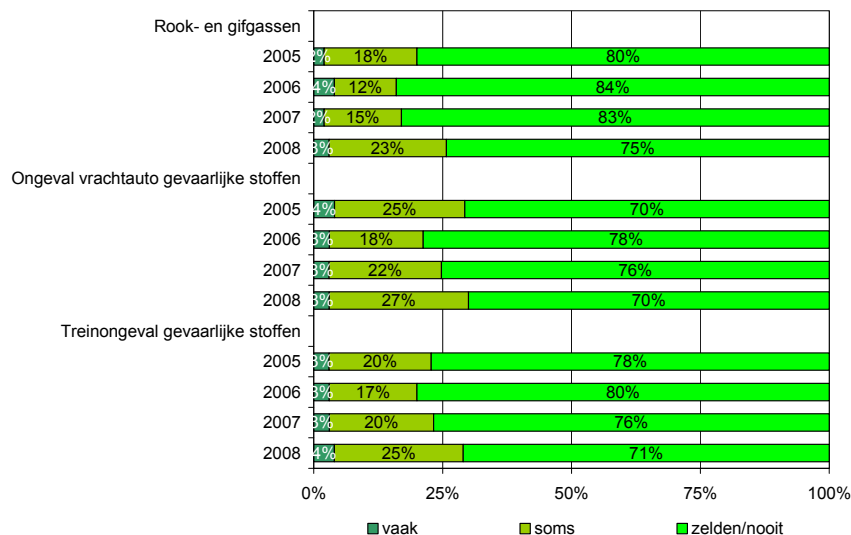
Tabel 52: Redenen waarom mensen de kwaliteit van de waterpartijen onvoldoende vinden

1. vuil	130x
2. troebel	47x
3. kleur (ijzer)	34x
4. stinkt	30x
5. teveel plantengroei	25x
6. botulisme	14x
7. onvoldoende onderhoud	10x
8. te weinig stroming	8x
9. ziet er vies uit	4x
10. te weinig plantengroei	3x
11. groene laag	3x
12. te weinig/geen water in sloot	3x

Ongevallen

Bredanaars zijn drie situaties/ongevallen voorgelegd waarbij ze zich onveilig zouden kunnen voelen. Circa drie op de tien geeft aan soms of vaak bang te zijn voor een ongeval met een vrachtauto met gevaarlijke stoffen, eveneens drie op de tien voor een treinongeval met gevaarlijke stoffen. Voor blootstelling aan rook en gifgassen ligt dit percentage iets lager. De angst voor deze drie situaties/ongevallen is iets groter dan eerdere jaren.

Grafiek 22: Wel eens bang voor drie situaties/ongevallen

Van de mensen die soms/vaak bang zijn in bovenstaande situaties, geeft zes op de tien aan een beetje bang te zijn, drie op de tien bang en minder dan een op tien heel bang.

Energiebesparing

Ruim de helft van de Bredanaars geeft aan de laatste jaren in hun woning energiebesparende maatregelen te hebben aangebracht, zoals dubbelglas, zonnepanelen, een energiezuinig verwarmingsketel, isolatie van muren of dak. Jongeren tot 30 jaar, de lagere inkomens en alleenstaanden doen dit relatief minder vaak.

Tabel 53: Aanbrengen energiebesparende maatregelen naar doelgroepen

<i>Totaal</i>	54%	<i>Leeftijd</i>		<i>Inkomen</i>	
<i>Gezinssituatie</i>		18-29	41%	<= €1700	43%
Alleenstaand	45%	30-44	61%	€1701-2950	59%
2 personen, geen kinderen	55%	45-64	56%	> €2950	56%
Gezin met kinderen	58%	65+	54%		

De 46% die de laatste jaren geen energiebesparende maatregelen in hun woning hebben aangebracht geven als reden aan dat zij dit niet doen omdat hun huis al energiezuinig is, het teveel kost of ze geen behoefte hebben aan een verbouwing.

Tabel 54: Waarom geen energiebesparende maatregelen aan de woning in de laatste jaren

huis is al energiezuinig	50%
kosten voor uitvoeren maatregelen te hoog	18%
geen behoefte aan verbouwing	12%
weet niet hoe ik dit moet regelen/ teveel werk om dit goed te organiseren	4%
weet niet genoeg over energiebesparende maatregelen	3%
kosten voor betrouwbaar advies (te) hoog	3%
Anders* (zie bijlage boek, vaak omdat men een huurwoning heeft)	29%
geen antwoord/geen specifieke reden	3%

Drie op de tien Bredanaars geeft aan interesse te hebben in (nog meer) energiebesparende maatregelen, ook al brengen die kosten met zich mee. Ze denken dan met name aan zonnepanelen.

Tabel 55: Aan welke energiebesparende maatregelen denken Bredanaars die daarvoor interesse hebben

1. zonnepanelen, zonne-energie	90x
2. dubbel glas	46x
3. dak, zolder isoleren	22x
4. HR ketel	21x
5. (spouw)muur isolatie	21x
6. alles, isolatie in het algemeen	13x
7. spaarlampen, ledverlichting	11x
8. windenergie	6x

Beleidsreactie Milieu

Door de informatiebehoefte en beeldvorming over het thema milieu in beeld te krijgen en daar vervolgens acties op te ondernemen wordt de uitkomst van de burgerenquête benut voor de communicatie en het verbeteren van de dienstverlening naar de burger. De burgerenquête maakt onderdeel uit van de gemeentelijke milieubeleidscyclus. De Milieuvisie Breda 2015 geeft de koers aan voor de lange termijn. De uitvoering van de Milieuvisie wordt beschreven in de jaarlijkse milieuprogramma's. Daarin staan de doelen voor de korte termijn en de activiteiten per jaar. Jaarlijks wordt in het gemeentelijke milieoverslag verslag gedaan over de voortgang. Onderdeel van het milieoverslag is de monitoring van de milieudoelstellingen. Om de ontwikkeling van het milieu in Breda af te kunnen zetten tegen de streefwaarden voor 2010, worden zowel feitelijke gegevens als gegevens over de beleving van de Bredase burgers verzameld. De Burgerenquête wordt gebruikt om jaarlijks de beleving van de Bredase burgers te meten.

4.2.4. Wonen en Milieu

Perceptie definitie woonomgeving

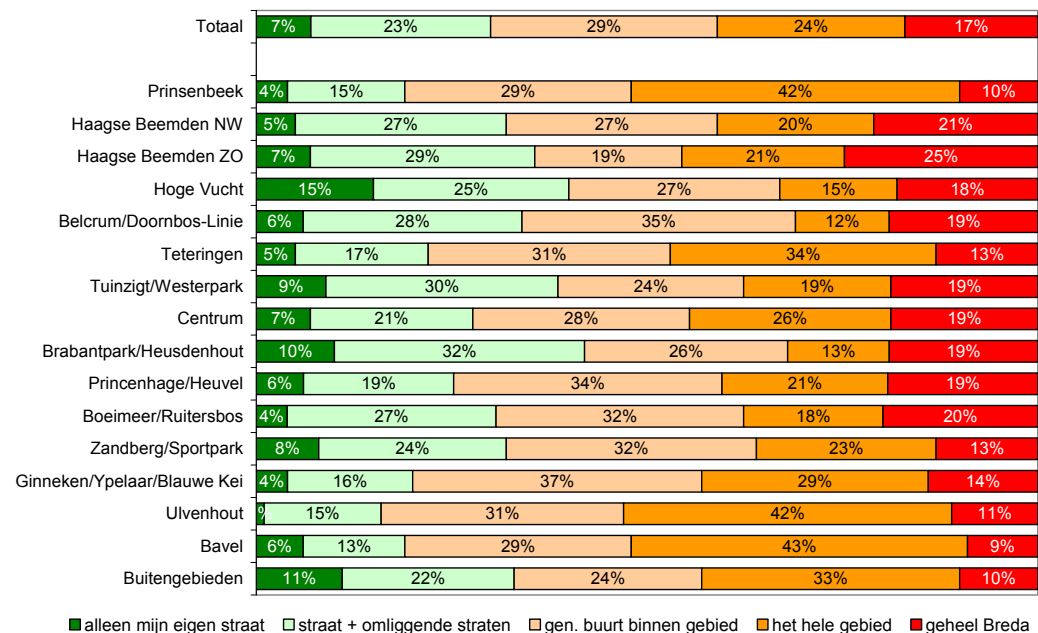
In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de woonomgeving van de Bredanaars. Beleidsmakers gebruiken hier definities als stadsdeel, wijk, buurt en straat. Maar wat zien de Bredanaars zelf als hun woonomgeving? Drie op de tien denken hierbij aan hun eigen straat en/of eigen straat en een aantal omliggende straten, drie op de tien aan de eigen buurt en 41% denkt groter.

Tabel 56: Perceptie definitie woonomgeving volgens Bredanaars zelf

alleen mijn eigen straat	7%
mijn eigen straat en een aantal omliggende straten	23%
de genoemde buurt (naam) binnen het gebied	29%
het hele gebied	24%
geheel Breda	17%
	100%

Onderstaande grafiek geeft de verschillen per woongebied. Bredanaars uit Ulvenhout, Bavel, Prinsenbeek, Teteringen en de buitengebieden noemen minder vaak 'geheel Breda' als hun eigen woonomgeving.

Graffiek 23: Perceptie definitie woonomgeving volgens Bredanaars zelf (naar woongebied)

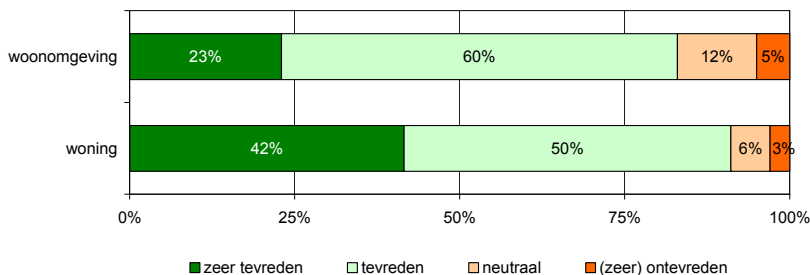

Tevredenheid huidige woonomgeving en woning

Ruim acht op de tien Bredanaars zijn tevreden over de eigen woonomgeving en ruim negen op de tien zijn tevreden over de eigen woning.

Grafiek 24: Tevredenheid woonomgeving en woning

Bredanaars uit met name Hoge Vucht, maar ook uit Tuinzigt/Westerpark en uit Belcrum/Doornboslinie zijn relatief het minst tevreden over hun woonomgeving, Bredanaars uit Centrum zijn relatief het minst tevreden over hun woning.

Tabel 57: Percentage ontevreden over woonomgeving en woning, naar woongebied

	woonomgeving	Woning
Totaal	5%	3%
Prinsenbeek	2%	0%
Haagse Beemden NW	3%	0%
Haagse Beemden ZO	4%	2%
Hoge Vucht	18%	5%
Belcrum/Doornbos-Linie	9%	2%
Teteringen	2%	1%
Tuinzigt/Westerpark	10%	4%
Centrum	5%	6%
Brabantpark/Heusdenhout	3%	3%
Princenhage/Heuvel	6%	2%
Boeimeer/Ruitersbos	0%	0%
Zandberg/Sportpark	3%	1%
Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei	2%	1%
Ulvenhout	3%	0%
Bavel	2%	1%
Buitengebieden	1%	2%

Bij verhuizing wel/niet blijven in huidige woonomgeving

Als men in de toekomst zou gaan verhuizen dan zouden bijna zes op de tien het liefst in de huidige woonomgeving willen blijven wonen en drie op de tien zouden kiezen voor een ander gebied binnen of buiten Breda. De resterende 12% maakt het niet uit.

Tabel 58: Bij verhuizing wel/niet blijven in huidige woonomgeving

Blijf het liefst in huidige woonomgeving	58%
Maakt me niet uit	12%
Ga het liefst naar ander gebied in Breda	20%
Ga dan naar andere gemeente	10%
	100%

Drie op de tien zouden bij een verhuizing dus kiezen voor een andere woonomgeving, de helft vanwege persoonlijke redenen, anderen noemen huidige bewoners, de woonomgeving en de geschiktheid van de woningen als reden.

Inwoners uit Tuinzigt/Westerpark, Centrum, Haagse Beemden NW en Haagse Beemden ZO en Brabantpark/Heusdenhout geven relatief vaker aan uit de huidige woonomgeving te willen verhuizen als een verhuizing aan de orde zou zijn. Inwoners uit Prinsenbeek, Ulvenhout, Boeimeer/Ruitersbos en Bavel hebben hier relatief minder behoefte aan. Zij blijven liever in hun huidige woongebied wonen.

Onderstaande tabel geeft ook de verschillen in redenen waarom mensen willen verhuizen uit hun eigen buurt.

Tabel 59: % Bredanaars dat wel zou willen verhuizen uit buurt en redenen waarom (meer antw. mogelijk)

	% wil wel verhuizen	persoonlijk	woon-omgeving	bewoners	woning	voor-zieningen
Totaal	30%	16%	7%	7%	6%	3%
Prinsenbeek	11%	--	-	-	-	0
Haagse Beemden NW	39%	+	0	0	0	0
Haagse Beemden ZO	40%	+	+	0	0	0
Hoge Vucht	40%	0	++	+++	0	0
Belcrum/Doornbos-Linie	33%	0	0	0	0	0
Teteringen	19%	-	-	-	0	0
Tuinzigt/Westerpark	47%	+	+	+	+	0
Centrum	42%	++	0	0	+	0
Brabantpark/Heusdenhout	39%	0	0	0	+	0
Princenhage/Heuvel	30%	0	0	0	0	0
Boeimeer/Ruitersbos	15%	-	-	-	0	0
Zandberg/Sportpark	19%	0	-	0	0	0
Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei	17%	-	-	-	0	0
Ulvenhout	13%	-	-	-	0	0
Bavel	16%	-	-	-	0	0
Buitengebieden	32%	0	-	-	0	0

iedere +/- staat voor 4% hoger resp. lager dan het gemiddelde van betreffend aspect. max 3 plussen of minnen

Beoordeling woonomgeving op geschiktheid om te wonen in elke levensfase

Als gekeken wordt naar de geschiktheid van de huidige woonomgeving om er in elke fase van het leven te kunnen blijven wonen, dan vindt is te zien:

- Acht op tien Bredanaars vindt de eigen woonomgeving geschikt om prettig met anderen samen te leven
- Bijna driekwart vindt dat er voldoende voorzieningen zijn, de woonomgeving geschikt is om er te blijven wonen
- Tweederde vindt dat er in hun buurt voldoende verschillende soorten woningen zijn.

Inwoners uit met name Boeimeer/Ruitersbos en Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei beoordelen alle vier de aspecten beter dan gemiddeld. Inwoners uit Hoge Vucht vinden hun woonomgeving relatief minder geschikt wat betreft het samenleven met de mensen bij hen in de buurt, inwoners uit Centrum vinden hun woonomgeving en het woonaanbod relatief minder geschikt en de Buitengebieden zijn minder positief over de hoeveelheid voorzieningen, woonomgeving en het woningaanbod om hier in elke fase van het leven te kunnen wonen.

Tabel 60: Geschiktheid huidige woonomgeving voor elke fase van het leven, wat betreft ... (% geschikt)

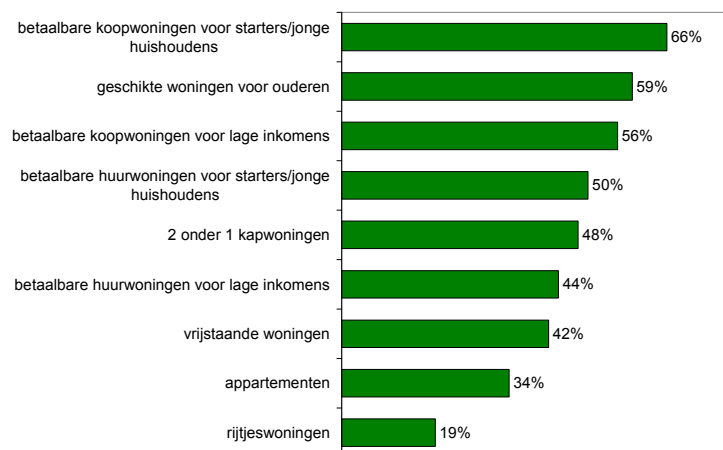
	prettig met anderen kunnen leven	hoeveelheid voorzieningen	woonomgeving	woningaanbod
Totaal	81%	73%	72%	67%
Prinsenbeek	++	0	+	-
Haagse Beemden NW	0	+	+	+
Haagse Beemden ZO	-	-	0	0
Hoge Vucht	--	0	0	0
Belcrum/Doornbos-Linie	-	--	-	-
Teteringen	+	--	0	0
Tuinzicht/Westerpark	-	0	-	0
Centrum	-	0	--	--
Brabantpark/Heusdenhout	0	0	0	0
Princenhage/Heuvel	0	0	0	+
Boeimeer/Ruitersbos	++	+	++	++
Zandberg/Sportpark	++	0	+	0
Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei	+	+	++	++
Ulvenhout	+	0	0	--
Bavel	0	0	0	-
Buitengebieden	-	---	---	---

iedere +/- staat voor 6% hoger resp. lager dan het gemiddelde van betreffend aspect. max 3 plussen of minnen

Behoeftte aan type woningen

De Bredanaars hebben in hun eigen woonomgeving met name behoefte aan meer betaalbare woningen voor starters en jonge huishoudens, geschikte woningen voor ouderen en betaalbare koopwoningen voor mensen met een kleine beurs. De minste behoefte is er aan meer rijtjeswoningen.

Tabel: In mijn woonomgeving zouden meer ... mogen staan (% ja, eens)

Onderstaande tabel geeft de verschillen in behoefte aan negen typen woningen per woongebied. In Hoge Vucht en Bavel is relatief meer behoefte aan bijna alle typen woningen. In Boeimeer/Ruitersbos, Zandberg/Sportpark en de buitengebieden is juist relatief minder behoefte aan de meeste typen woningen.

Tabel 61: In mijn woonomgeving zouden meer ... mogen staan (% ja, eens, naar woongebieden)

	koopwoningen starters	geschikte woning ouderen	koopwoning lage inkomens	huurwoning starters	2 onder 1 kap	huurwoning lage inkomens	Vrijst. woning	appartementen	rijtjeswoningen
Totaal	66%	59%	56%	50%	48%	44%	42%	34%	19%
Prinsenbeek	++	0	++	+	0	+	0	+	+
Haagse Beemden NW	0	+	-	-	0	-	0	0	0
Haagse Beemden ZO	0	++	0	0	+	0	+	0	0
Hoge Vucht	++	+	++	++	+++	++	+++	0	0
Belcrum/Doornbos-Linie	0	+	0	0	0	0	+	+	+
Teteringen	0	-	0	0	+	0	+	0	0
Tuinzig/Westerpark	-	---	0	0	0	0	0	0	0
Centrum	0	0	0	+	---	0	--	0	+
Brabantpark/Heusdenhout	0	0	0	0	++	0	+	0	0
Princenhage/Heuvel	0	-	+	0	+	+	+	+	0
Boeimeer/Ruitersbos	--	-	---	---	-	---	0	-	-
Zandberg/Sportpark	-	-	-	-	--	-	--	-	0
Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei	0	+	0	0	-	0	-	0	0
Ulvenhout	++	++	+	++	-	+	--	0	0
Bavel	++	0	++	0	0	+	0	+	0
Buitengebieden	---	0	---	---	---	---	0	---	--

iedere +/- staat voor 6% hoger resp. lager dan het gemiddelde van betreffend aspect. max 3 plussen of minnen

Beoordeling huidige woonomgeving

Bijna negen op de tien Bredanaars (87%) geven aan dat de mensen in hun woonomgeving trots zijn op hun buurt en acht op de tien (81%) radent andere mensen aan bij hen in de woonomgeving te komen wonen.

Inwoners uit Hoge Vucht, Haagse Beemden ZO en Belcrom/Doornbos-Linie zijn relatief minder positief over hun buurt, inwoners uit Boeimeer/Ruitersbos, Zandberg/Sportpark, Prinsenbeek, Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei en Bavel juist relatief positiever.

Inwoners van de buitengebieden zijn bovengemiddeld trots op hun buurt maar raden hun woonomgeving ondergemiddeld aan aan anderen om er te komen wonen.

Tabel 62: Beoordeling huidige woonomgeving (% eens, naar woongebieden)

	trots op buurt	aanraden woonomgeving
Totaal	87%	81%
Prinsenbeek	++	+
Haagse Beemden NW	0	0
Haagse Beemden ZO	---	-
Hoge Vucht	---	---
Belcrom/Doornbos-Linie	-	-
Teteringen	+	0
Tuinzicht/Westerpark	0	-
Centrum	-	0
Brabantpark/Heusdenhout	0	0
Princenhage/Heuvel	0	0
Boeimeer/Ruitersbos	+	++
Zandberg/Sportpark	++	++
Ginneken/Ypelaar/Blauwe Kei	+	++
Ulvenhout	+	+
Bavel	+	0
Buitengebieden	+	-

iedere +/- staat voor 6% hoger resp. lager dan het gemiddelde van betreffend aspect. max 3 plussen of minnen

Beleidsreactie Wonen en Milieu

In de collegevergadering van 12 februari is de projectdefinitie gebiedsdoelen wonen Breda 2008 - 2020 vastgesteld. Het doel van de Gebiedsdoelen Wonen is om een gebiedsgerichte vertaling te maken van het stedelijke woonbeleid. De gebiedsdoelen wonen moeten samen met de burgers, de bewoners van de woongebieden, opgesteld worden. De gemeente wil met de burgers in gesprek komen om gezamenlijk na te denken over het wonen. Deze vraaggerichte werkwijze, met een duidelijke inbreng van de bewoners, wil het beleid beter laten aansluiten op de wensen en meningen van bewoners ten aanzien van het wonen.

Een fase in het proces is het inventariseren van meningen, wensen en ideeën van bewoners. Eén van de instrument die hierbij ingezet wordt is de burgerenquête 2008. De volgende fase in het proces om te komen tot gebiedsdoelen is Vormgeven. De resultaten van de burgerenquête (wensen, ideeën en meningen van de bewoners) worden samengevoegd met de conclusies van stadsgesprekken en andere informatiebronnen en ingebracht in vervolgesprekken met bewoners en marktpartijen. Dit moet leiden tot het opstellen van de Gebiedsdoelen Wonen.

4.3. Directie Stadsbedrijven

4.3.1. Afvalservice

Gebruik inzamelingsmogelijkheden

Vrijwel alle Bredase huishoudens maken gebruik van één of meerdere van de door de gemeente geboden mogelijkheden voor het inzamelen van afvalstoffen.

Glasbollen worden het meest gebruikt, gevolgd door het milieustation en minicontainers. Van het op afroep laten ophalen van big bags wordt relatief het minst vaak gebruik gemaakt.

De resultaten zijn nogal afwijkend van voorgaande jaren. Een mogelijke verklaring hiervoor is de overgang naar een nieuwe onderzoeksmethode (schriftelijk ipv telefonisch). Het maakt blijkbare uit of men een lijst met alle manieren van afvalinzameling voor zich heeft of dat deze mogelijkheden één voor één worden opgelezen. Bij de meeste manieren van afvalinzameling heeft dit een toename van gebruik tot gevolg. Uitzondering hierop zijn de glasbollen en de minicontainers.

Tabel 63: Percentage mensen dat gebruik maakt van afvalinzameling

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Glasbollen	92%	94%	94%	93%	91%	92%	93%	92%	86%
Milieustations ^a	*	*	*	*	*	*	66%	64%	72%
Legen minicontainers (GFT, rest, papier)	*	*	*	*	*	*	84%	85%	64%
Textielinzameling via containers	38%	40%	*	44%	39%	42%	42%	39%	55%
Op afroep ophalen van grof vuil	55%	49%	46%	49%	45%	44%	43%	41%	54%
Halen/brengen goederen naar Vindingrijk	*	*	15%	14%	16%	19%	16%	20%	30%
Op afroep laten ophalen van snoeihout	*	*	17%	17%	17%	17%	17%	19%	30%
Op afroep ophalen van ijzer	*	*	12%	13%	13%	13%	12%	9%	23%
Op afroep ophalen van hout	*	*	*	*	*	*	*	*	23%
Brengen naar ondergrondse voorziening	*	*	*	*	*	*	11%	8%	16%
Op afroep ophalen van wit/bruingoed	*	*	8%	8%	8%	8%	7%	7%	13%
Brengen naar in pandige voorziening	*	*	*	*	*	*	6%	7%	8%
Op afroep laten ophalen big bags	*	*	*	*	1%	2%	1%	1%	3%

* niet gevraagd (of niet vergelijkbaar)

^a in 2006 en 2007 beide milieustations apart gevraagd, in 2008 tezamen

Waardering inzamelingsmogelijkheden

Vervolgens is de gebruikers van de verschillende inzamelingsmogelijkheden gevraagd de dienstverlening te beoordelen.

Van de gebruikers van de verschillende inzamelingsmogelijkheden is het overgrote deel tevreden over de dienstverlening rondom deze inzamelingsmogelijkheden. De textielinzameling via containers wordt relatief het laagst beoordeeld (79% geeft een zeven of hoger) en het op afroep ophalen van wit/bruingoed het hoogst (94% geeft een zeven of hoger).

Tabel 64: Percentage mensen dat afvalinzameling met een 7 of hoger beoordeelt (in % gebruikers)

	2006	2007	2008	rapportcijfer 2008
Legen minicontainers (GFT, rest, papier)	72%	79%	86%	7,7
Brengen naar ondergrondse voorzieningen	84%	76%	82%	7,5
Brengen naar in pandige voorzieningen	77%	88%	81%	7,4
Brengen naar Milieustation Slingerweg ^a	96%	96%	92%	8,0
Brengen naar Milieustation Spinveld ^a	93%	97%		
Brengen glas naar glasbollen	80%	74%	87%	7,8
Brengen textiel naar containers	74%	80%	79%	7,4
Halen/brengen goederen naar Vindingrijk	97%	97%	92%	7,9
Op afroep ophalen van grofvuil	97%	96%	88%	7,9
Op afroep ophalen van snoeihout	98%	95%	86%	7,9
Op afroep ophalen van hout	-	-	85%	7,8
Op afroep ophalen van ijzer	96%	100%	87%	7,9
Op afroep ophalen van wit/bruingoed	98%	95%	94%	8,1
Op afroep ophalen big bags	#	#	87%	8,1
<i>Klantvriendelijkheid</i>				
Inzamelaars (vuilnismannen)	92%	88%	87%	7,9
Milieustation Spinveld	93%	98%	93%	7,8
Milieustation Slingerweg	94%	96%	91%	7,7

beperkte n

^a in 2006 en 2007 beide milieustations apart beoordeeld, in 2008 tezamen

Afspraak ophalen grofvuil via internet

Voor het ophalen van grofvuil kan men naar Afvalservice bellen, maar men kan dit ook via internet regelen. Bijna de helft van de respondenten is hiervan op de hoogte en 7% heeft dit ook al eens gedaan. Zowel de bekendheid als het gebruik is toegenomen ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 65: Bekendheid en gebruik mogelijkheid om via internet ophalen grof vuil te regelen

	2007	2008
Bekend en gebruik	1%	7%
Bekend, geen gebruik	17%	40%
Onbekend	82%	53%
	100%	100%

Vier op de tien Bredanaars zijn wel bekend met de mogelijkheid via internet het ophalen van grof vuil te regelen. Ze hebben hier echter nog geen gebruik van gemaakt. Meestal omdat ze het nog niet nodig hebben gehad.

Tabel 66: Waarom geen gebruik, terwijl wel ermee bekend?

nog niet nodig gehad	63%
heb geen internet	10%
toch niet voldoende bekend	8%
bellen gaat ook prima	5%
niet aan gedacht	2%
weinig gebruik internet, niet handig ermee	2%
ben het gewend dit soort dingen telefonisch te regelen	2%
<i>door 1% genoemd: brengt zelf weg, persoonlijk contact is prettiger, toch onbekend, nog geen digidee/digidcode werkt niet, telefonisch meteen bevestiging afspraak, kost meer tijd</i>	7%
	100%

Beoordeling telefonistes Afvalservice

Voor vragen over het aanbieden of scheiden van afval, kan worden gebeld met de Afvalservice. Men wordt dan te woord gestaan door de telefonistes van Afvalservice. Aan de mensen die wel eens op deze manier contact hebben gehad met Afvalservice (48% van de Bredanaars) is gevraagd de informatie van deze telefonistes op vier aspecten te beoordelen. Voor al deze vier aspecten geldt dat ruim acht op de tien zijn het hier mee eens is en 5% is het oneens.

Tabel 67: Beoordeling telefonistes afvalservice

	(helemaal) eens	eens noch oneens	(helemaal) oneens	Totaal
vriendelijk	85%	10%	5%	100%
duidelijk	84%	11%	5%	100%
deskundig	82%	13%	5%	100%
snel	81%	15%	5%	100%

Breda kalender

Dit jaar hebben alle inwoners van Breda de Breda kalender ontvangen. Deze kalender komt in de plaats van de Afvalkalender. Op de Breda kalender staan de inzameldagen waarop Afvalservice het afval komt ophalen en informatie over hoe het afval moet worden aangeleverd en gescheiden. Nieuw is de informatie over te huren sportaccommodaties, de locaties van de gemeentelijke parkeergarages en fietsenstallingen en de openingstijden van het Milieu Educatief Centrum (MEC) en kinderboerderij Wolfslaar. Daarnaast zijn ook data van grote Bredase evenementen en schoolvakanties op de kalender aangegeven.

Ruim zes op de tien Bredanaars geven aan dit jaar gebruik te hebben gemaakt van de Breda kalender. Dit is minder dan in 2006 toen 72% aangaf de Afvalkalender te gebruiken. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat dit jaar de kalender anders van opzet is, en mensen nog aan de naam en de nieuwe opzet moeten wennen. Jongere huishoudens tot 30 jaar en de lagere inkomens maken relatief minder gebruik van Breda Kalender.

De mensen die geen gebruik maken van Breda Kalender, geven met name aan de kalender niet te ontvangen of via internet of andere media dit soort informatie te zoeken.

Tabel 68: Gebruik Breda Kalender

Ja, gebruik	62%
Nee, geen gebruik omdat:	38%
- Niet ontvangen	- 16%
- Informatie op internet	- 8%
- Weet niet wat het is, is het de afvalkalender?	- 3%
- Niet nodig, niet geïnteresseerd	- 3%
- Informatie via: BN de Stem, Breda agenda, kalender woningbouwvereniging, advertenties	- 1%
- Kwijt geraakt	- 1%
- Iemand anders in huishouden gebruikt 'm	- 1%
- Weet afvaldagen al, waar afval weg te brengen	- 1%
- Wonen in flat met containers, in seniorenappartement	- 1%
- Weet niet	- 3%
	100%

De Bredanaars die de Breda kalender gebruiken, doen dit met name om te weten wanneer ze hun afval buiten moeten zetten. Behalve het standaard huisvuil, kijken ze met name wanneer het papier wordt opgehaald. Een klein deel noemt zaken als: ophalen grof vuil, openingstijden milieustation en adressen/telefoonnummers.

De andere onderdelen van Breda kalender, zoals evenementen en activiteiten worden beduidend minder vaak genoemd.

Tabel 69: Waarvoor gebruik Breda Kalender (in % gebruikers, meer antw. mogelijk)

afvalkalender, ophaaldagen, afvalwijzer	83%
wv vuilnisophaal i.h.a.	- 68%
wv papier (wanneer kliko buiten)	- 28%
wv grofvuil (met name afspraak maken)	- 6%
wv milieustation (openingstijden, adres, info)	- 3%
wv kleding	- 3%
wv GFT	- 2%
wv adressen/telefoonnummers	- 6%
Informatie	11%
adressen/telefoonnummers niet afval	1%
Evenementen	5%
Activiteiten	2%
gemeentelijke diensten/informatie	2%
schoolvakanties, kalender	1%
MEC, kinderboerderij	0%
sportaccommodaties	0%
garages/fietsenstallingen	0%

Beoordeling

De Bredanaars die de Breda kalender gebruiken is gevraagd deze te beoordelen. Gemiddeld geven zij een 7,8. Dit is vergelijkbaar met twee jaar geleden toen het gemiddelde een 7,7 bedroeg.

Tabel 70: Beoordeling Breda kalender

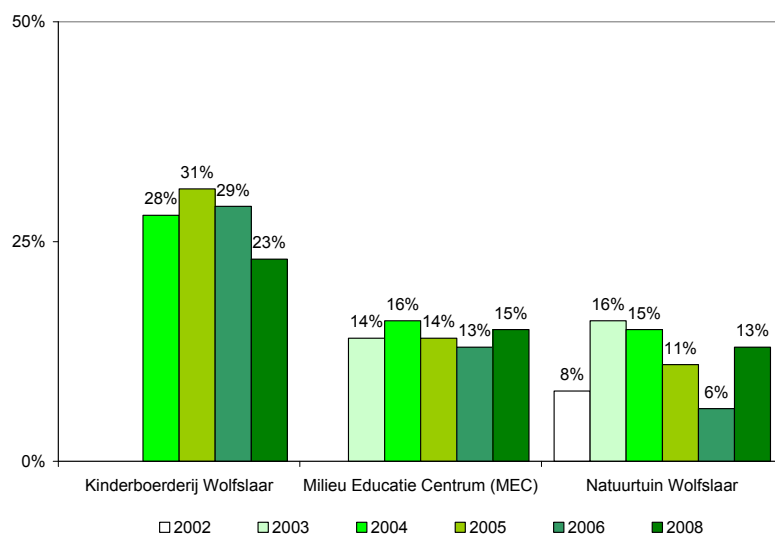
2006	7,7
2008	7,8
5 of lager	1%
6	3%
7	35%
8	47%
9 of hoger	<u>14%</u>
	100%

4.3.2. Natuur- en milieueducatie Kinderboerderij, MEC en Natuurtuin Wolfslaar

Voor drie Bredase voorzieningen in Wolfslaar (kinderboerderij, MEC en Natuurtuin) is aan de Bredanaars gevraagd of ze deze dit jaar hebben bezocht. De kinderboerderij wordt het vaakst bezocht: bijna een kwart van de Bredanaars is hier dit jaar geweest. Vergeleken met eerdere jaren is het bezoek van de kinderboerderij afgenomen en van MEC en de Natuurtuin gemiddeld, vergeleken met eerdere jaren.

Grafiek 25: Bezoek kinderboerderij, MEC en Natuurtuin Wolfslaar 2002-2008 (in % Bredanaars)³

Gezinnen met kinderen bezoeken de kinderboerderij en het MEC relatief vaker.

Tabel 71: Bezoek drie voorzieningen naar doelgroepen (in % Bredanaars)

		Kinderboerderij	MEC	Natuurtuin
	Totaal 2008	23%	15%	13%
Leeftijd	18-29 jaar	13%	6%	6%
	30-44 jaar	39%	23%	16%
	45-64 jaar	17%	13%	12%
	65+	21%	17%	15%
Huishoudtype	Alleenstaand	8%	8%	9%
	Twee personen	21%	14%	13%
	Gezin met kinderen	32%	19%	14%
Inkomen	<= 1700	13%	11%	11%
	1701- 2950	25%	17%	14%
	> 2950	29%	18%	13%

³ Natuurtuin Wofslaar: t/m 2004 bezoek om te wandelen

Tevredenheid kinderboerderij, MEC en natuurtuin

Bezoekers van de kinderboerderij, MEC en de Natuurtuin is gevraagd deze te beoordelen met een rapportcijfer. De bezoekers blijken over het algemeen tevreden. De kinderboerderij wordt gemiddeld met een 7,8 beoordeeld, het MEC en de Natuurtuin met een 7,6.

Over het algemeen kan worden gesteld dat als bezoekers een zes of lager geven, ze vinden dat iets (op bepaalde aspecten) beter kan of beter moet. Een zes is weliswaar voldoende, maar betekent toch dat niet alles naar wens is. Van alle bezoekers van de drie voorzieningen in Wolfslaar geeft 7-11% een zes of lager, en daarmee een "te verbeteren" score.

De kinderboerderij wordt gemiddeld gelijk aan 2006 beoordeeld, MEC wordt iets hoger beoordeeld dan in 2006, met name door een hoger percentage negens en tiens.

Tabel 72: Beoordeling kinderboerderij, MEC en Natuurtuin (in % bezoekers, excl. geen mening)

	Kinderboerderij		MEC		Natuurtuin
	2006	2008	2006	2008	2008
Gemiddeld	7,8	7,8	7,4	7,6	7,6
5 of lager	2%	1%	4%	4%	2%
6	2%	6%	7%	7%	8%
7	33%	29%	37%	34%	34%
8	42%	44%	45%	42%	41%
9 of hoger	22%	19%	7%	13%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tevredenheid personeel kinderboerderij, MEC

Bezoekers van de kinderboerderij en MEC is tevens gevraagd het personeel te beoordelen met een rapportcijfer. De bezoekers blijken over het algemeen tevreden. Het personeel van de kinderboerderij wordt gemiddeld met een 7,5 beoordeeld en dat van het MEC met een 7,7. Van alle bezoekers van de voorzieningen geeft 13 à 6% het personeel een zes of lager, en daarmee een score die voor verbetering vatbaar is.

Tabel 73: Beoordeling personeel kinderboerderij, MEC (in % bezoekers, excl. geen mening)

	Kinderboerderij	MEC
Gemiddeld	7,5	7,7
5 of lager	3%	2%
6	10%	4%
7	35%	35%
8	37%	42%
9 of hoger	15%	16%
Totaal	100%	100%

Gewenste informatie over natuur en milieu

In Breda zijn diverse activiteiten en informatie beschikbaar over natuur en milieu in de eigen woonomgeving.

De helft van de Bredanaars geeft aan mogelijk wel interesse te hebben in meer informatie over dit soort activiteiten in de eigen woonomgeving. Als gevraagd wordt waar men aan denkt, kunnen twee op de tien respondenten dit echter niet toelichten.

Uitbreiding van informatie over natuur en milieu in de eigen woonomgeving is met name interessant op het gebied van fietsroutes, gevolgd door een folder of informatiebordjes. Vrijwel niemand noemt rondleidingen.

Tabel 74: Gewenste informatie over natuur en milieu in eigen woonomgeving

Ja	50%
- fietsroute in eigen woonomgeving met aandachtspunten over natuur en milieu	- 14%
- folder over natuur en milieu in eigen woonomgeving	- 7%
- informatiebordjes bij bijv. bijzondere bomen	- 5%
- iets anders, toegelicht door resp.	- 2%
- rondleidingen	- 0%
- anders, niets ingevuld	- 22%
Nee, noemt geen enkele activiteit	50%
	100%

4.3.3. Parkeerbedrijf

Parkeren fiets en auto in de binnenstad

Vervoer naar binnenstad

Vrijwel alle Bredanaars komen wel eens in de binnenstad. Zij gaan hier meestal op de (brom)fiets of met de auto naar toe. Jongeren tot 30 jaar gaan relatief vaker met de (brom)fiets naar de binnenstad, 30-44 jarigen vaker met de auto en 65-plussers relatief vaker met het OV. Het gebruik van de (brom)fiets is sinds 1998 jaarlijks licht toegenomen en is de auto sinds 2004 voorbijgestreefd als nummer 1 vervoermiddel voor de binnenstad.

Tabel 75: Meest gebruikte vervoermiddel naar de binnenstad

	'97	'98	'00	'01	'02	'03	'04 ¹	'05	'06	'07	'08
(Brom)fiets/scooter	36%	32%	33%	34%	35%	36%	38%	40%	43%	43%	46%
Auto/motor	37%	37%	43%	39%	35%	38%	36%	38%	36%	33%	39%
Te voet	11%	13%	10%	14%	14%	13%	13%	9%	11%	12%	9%
Openbaar vervoer	11%	14%	10%	8%	10%	8%	9%	9%	8%	8%	4%
Anders	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	0%
Daar kom ik nooit	3%	3%	2%	3%	4%	4%	3%	3%	2%	4%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

¹ deze vraag is in 2004 in 2 deelenquêtes gesteld, hier is het gemiddelde van beide percentages gegeven

Parkeren fiets

Van de mensen die de binnenstad met de (brom)fiets bezoeken, zetten ruim zeven op de tien deze meestal in een bewaakte fietsenstalling, meestal in Oude Vest of de Nieuwstraat en minder vaak in fietsenstalling Haven. Het gebruik van de fietsenstallingen is iets lager dan vorig jaar, maar hoger dan in de jaren daarvoor.

De mensen die hun fiets niet in een bewaakte fietsenstalling zetten, plaatsen hun fiets meestal tegen een gevel of in een beugel of klem.

Tabel 76: Waar meestal parkeren fiets in de binnenstad

	2004	2005	2006	2007	2008
Bewaakte fietsenstalling	65%	68%	67%	75%	72%
In beugel of klem	12%	19%	15%	10%	8%
Tegen gevel	8%	2%	7%	4%	10%
Op standaard	1%	1%	2%	2%	1%
Tegen hek	0%	1%	0%	1%	0%
Tegen boom	2%	0%	0%	1%	3%
Op afgesloten plek (tuin/schuur/berging)	1%	0%	2%	0%	2%
Verskillend/anders	12%	8%	6%	7%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

De mensen die geen gebruik maken van een bewaakte fietsenstalling om hun fiets te stallen geven hiervoor als reden dat het maar voor even is (32%), de stalling niet voldoende dicht bij hun bestemming is (28%) of dat ze het te duur vinden (10%).

Parkeren auto

Vier op de tien Bredanaars gaan meestal met de auto naar de binnenstad. Van hen is de helft tevreden met het parkeren van de auto in de binnenstad. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar. Daarnaast zijn vier op de tien matig tevreden en 12% ontevreden.⁴

Tabel 77: Tevredenheid met parkeren auto in de binnenstad

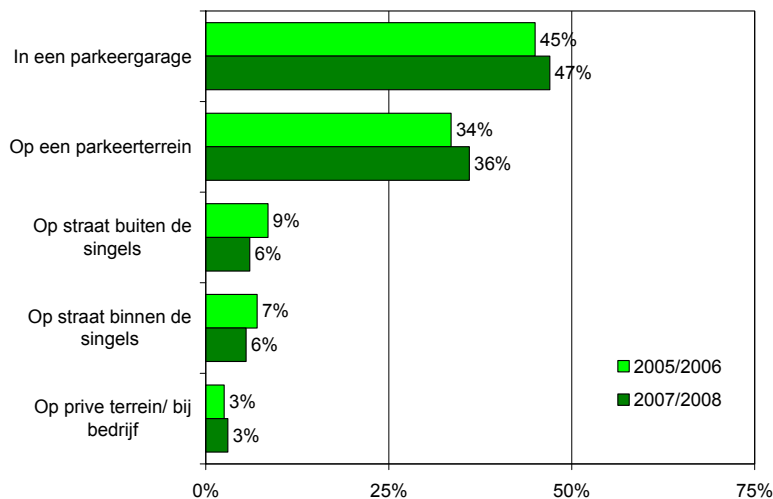
2004	57%
2005	44%
2006	53%
2007	50%
2008	49%

⁴ Dit jaar is de Burgerenquête voor de eerste keer schriftelijk afgenomen, waardoor de ontevredenheid genuanceerder blijkt, dan de afgelopen jaren is gepresenteerd. Dit heeft mede te maken met de vraagstelling tijdens het telefonisch onderzoek, waar de matig categorie geen "opgelezen optie" was, waardoor mensen de vraag als een ja/nee optie zagen. Dit verklaart de verschuiving van ontevreden naar matig tevreden.

Onderstaande grafiek geeft het tweejaarlijkse beeld van waar mensen hun auto parkeren bij een bezoek aan de binnenstad. Bijna de helft parkeert hun auto in een parkeergarage en ruim een derde op een parkeerterrein. De andere mogelijkheden worden beduidend minder gebruikt.

Grafiek 26: Parkeerplaats auto in de binnenstad

Verandering parkeerplek t.o.v. twee jaar geleden

Driekwart van de mensen geeft aan in vergelijking met twee jaar geleden nog steeds dezelfde parkeerplek te kiezen. Bijna een kwart van de respondenten (23%) parkeert nu vaker ergens anders dan twee jaar geleden. Zij parkeren met name vaker in Q-Park (dit is een nieuwe parkeergarage) Garage De Prins, Chassé Parking of Vlaszak en beduidend minder vaak dan voorheen in De Barones.

Tabel 78: Verandering parkeerplek t.o.v. 2 jaar geleden

	nu vaker naar:	vroeger vaker naar:	saldo
Q-Park	11x		+11
Garage De Prins	10x	1x	+9
Chasse Parking	10x	6x	+4
Vlaszak	6x		+6
Buiten de singels	4x	2x	+2
Adriaan van Bergenstraat	3x	1x	+2
Houtmarkt	2x		+2
Mols parking	4x	6x	-2
Concordiagarage	2x	1x	+1
Haven		3x	-3
De Barones	7x	22x	-15

De mensen zijn met name van parkeerplaats veranderd door de kosten (oude plek te duur, huidige plek goedkoper), de hoeveelheid plek zodat ze nooit hoeven te wachten, om gemaksredenen, het verdwijnen van een parkeerplek, de bereikbaarheid of persoonlijke omstandigheden (verhuisd, ander werk).

Gebruik wegwijzers parkeerplaatsen

In de gemeente staan wegwijzers naar de diverse parkeergarages en -terreinen, met hierop het aantal beschikbare parkeerplaatsen en informatie (bv. over koopzondag). Ruim de helft van alle respondenten let altijd of meestal op deze wegwijzers, van de mensen die regelmatig in Breda met de auto reizen zes op de tien. De wegwijzers worden gemiddeld beoordeeld met een 7,6.

Ruim vier op de tien geven aan niet op de wegwijzers te letten, omdat ze altijd op een andere manier naar de binnenstad gaan (meestal op de fiets), ze nooit naar een parkeergarage of parkeerterrein gaan, geen auto hebben of er nooit komen of vaste plekjes hebben/de weg weten.

Tabel 79: Waarom geen gebruik wegwijzers naar de diverse parkeergarages- en terreinen

altijd op fiets, te voet of met OV naar binnenstad	118x
komt nooit in parkeergarages, parkeert nooit in binnenstad	114x
heb geen auto, kom nooit in binnenstad	50x
heeft vast plekjes, weet de weg, heeft vergunning	47x
er is altijd wel plaats, kom er niet als het druk is	19x
info klopt niet, onduidelijk	12x

Klantvriendelijkheid afdeling Parkeren

De klantvriendelijkheid van de beheerders van de fietsenstallingen wordt dit jaar met een 7,7 gemiddeld het hoogst gewaardeerd, het garagepersoneel en het baliepersoneel van het Parkeerbedrijf in het Stadskantoor scoren gemiddeld wat lager. De telefonistes die vragen over Parkeren krijgen worden met een 6,9 beoordeeld.

Tabel 80: Waardering via rapportcijfer van klantvriendelijkheid afdeling Parkeren (door gebruikers)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Beheerders fietsenstallingen (52%) ¹	7,4	7,5	7,6	7,6	7,6	7,5	7,7	7,7
Beheerders parkeergarage (18%)	6,9	7,1	7,3	7,3	7,4	7,1	7,3	7,0
Balie Parkeerbedrijf in Stadskantoor (9%) ²	6,5	6,4	7,3	6,9	7,5	7,0	6,9	7,1
Telefonistes over vragen over Parkeren (6%)	-	-	-	-	-	-	-	6,9

¹ Tussen haakjes: % Bredanaars dat oordeel kan geven

² T/m 2006: Baliepersoneel Fellenoordstraat

Beleidsreactie Directie Stadsbedrijven

Afvalservice, Natuur- en Milieueducatie en het Parkeerbedrijf vallen onder de directie Stadsbedrijven. De directie bestaat uit zes bedrijven met ieder een eigen werkveld. De gemeenschappelijkheid wordt gekenmerkt door oriëntatie op de maatschappij en een sterke uitvoeringsgerichtheid.

Afvalservice

Het reguliere werk van Afvalservice bestaat uit onder andere afvalinzameling van huishoudelijk afval, GFT, papier, restafval en grof huishoudelijk afval inclusief wit en bruingoed. Ook kan er afval gebracht worden bij de milieustations. De mate van gebruik en tevredenheid van dit reguliere werk wordt jaarlijks in de burger-enquête getoetst. Afvalservice streeft hierbij naar een gemiddeld rapportcijfer van een 7,5 voor haar producten. In 2008 heeft de burger van Breda gemiddeld een 7.8 gegeven. In 2008 heeft Afvalservice in het kader van het door de afdeling opgestelde systematiek voor klanttevredenheidonderzoek een klantonderzoek uitgezet die de tevredenheid van inzameling van de minicontainers en het ophalen van grof bedrijfsafval (tijdstip, plaats, schoon achterlaten, geboden service) weergeeft. De gemiddelde beoordeling kwam uit op een 7.5.

In 2009 zal dan ook net als vorig jaar ingezet worden op innoveren van dienstverlening voor de klant. Zij streeft naar een zo milieuvriendelijk en bedrijfseconomisch verantwoord handelen waarbij de behoeften van de klant centraal staan.

Voor het ophalen van grofvuil kan Afvalservice gebeld worden, maar kan ook via internet geregeld worden. De toename van het melden via internet is 6%. In 2008 is ingezet op het verhogen van de bekendheid van het digitaal melden van grofvuil, onder andere door de informatie hierover op te nemen in de Breda kalender. Dit streven is behaald want de mate van bekendheid is gestegen met 29% .

Omdat de behoefte naar digitale informatievoorziening jaarlijks toeneemt, wordt in 2009 een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het gebruik van een digitale Breda kalender in plaats van de huidige Breda kalender (papier versie, huis aan huis verspreid).

Natuur- en Milieueducatie

Natuur- en Milieueducatie legt om de twee jaar de vraag over de tevredenheid van producten en diensten aan de burger voor. De afdeling toetst altijd de tevredenheid over de kinderboerderij, Milieu Educatief Centrum (per 1-1-2009 Bezoekerscentrum Wolfslaar) en de natuurtuin en de klantvriendelijkheid van het personeel. De mate van tevredenheid is stabiel over de jaren heen en scoort ruim 7,6. Het streven voor 2009 is de mate van klanttevredenheid en klantvriendelijkheid te behouden. In 2009 wordt op productniveau de mate van klanttevredenheid gemeten om zo meer inzicht te krijgen in de wensen van de klanten en daar de producten ook op aan te passen.

Parkeerbedrijf

Het reguliere werk van het Parkeerbedrijf bestaat uit onder het beheer en exploitatie van parkeergarages, fietsenstallingen en straatparkeren en de uitvoering van vergunningparkeren. Zij streeft in haar reguliere werk leefbaar bereikbaar Breda, zoals verwoord in het Verkeersplan. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan een kwaliteitsverbetering van de door het bedrijf geleverde producten met name door het aanbieden van digitale aanvraagformulieren voor een parkeervergunning. Uitgangspunt hierbij is het als doelgerichte organisatie werken voor en met burgers en daarbij zorgen voor een goede kwaliteit van producten en werkwijzen. Hierbij staan klant- en servicegerichtheid hoog op de agenda.

De mate van gebruik en tevredenheid van dit reguliere werk wordt jaarlijks in de burger-enquête, klanttevredenheid- en benchmark onderzoeken getoetst.

Over het rapportcijfer is het Parkeerbedrijf tevreden. Het streven zoals verwoord in de programmabegroting is behaald. De resultaten geven geen aanleiding tot specifiek op te zetten onderzoeken.

In 2009 wordt verwacht dat het gebruik van in ieder geval de bewaakte fietsenstallingen weer toeneemt, omdat deze gratis zijn geworden.

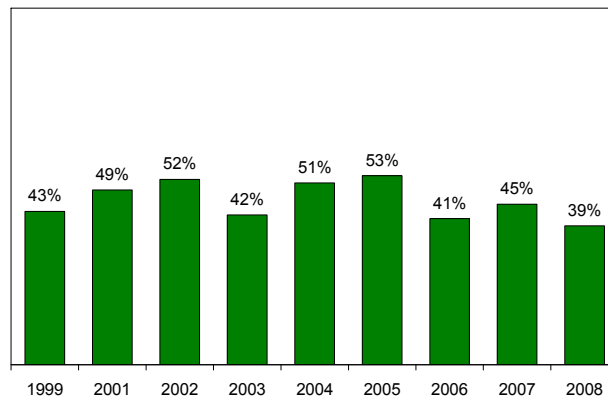

4.4. Publiekszaken Centraal Meldpunt

Melden ergernissen

Vier op de tien Bredanaars geeft aan dat ze ergernissen over het onderhoud van de openbare ruimte bij hen in de buurt zouden melden bij de gemeente. Dit is iets minder dan vorige jaren. Hier staat tegenover dat mensen vaker aangeven niet te weten of ze het zouden melden.

Grafiek 27: % mensen dat ergernissen over onderhoud openbare ruimte bij de gemeente meldt

De mensen die aangeven dat ze hun 'ergernis' over het onderhoud niet zouden melden, geven hiervoor als belangrijkste reden dat het geen zin heeft omdat de gemeente er toch niets mee doet, omdat ze niet weten hoe ze dat moeten doen, ze gemakzuchtig zijn of omdat men zich niet ergert.

Tabel 81: Waarom melden mensen de ergernissen niet? (in % van mensen die ergernis niet melden)

Heeft geen zin, gemeente doet toch niets	22%
Onbekend met mogelijkheden	15%
Gemakzucht, laks	13%
Ik erger me nooit aan dit soort zaken	11%
Weet niet waarom	9%
Nooit aan gedacht	4%
Verantwoordelijkheid gemeente	4%
Andere reden	22%
	100%

Waar terecht met meldingen over ergernissen

Bijna de helft van de Bredanaars zegt te weten waar ze met meldingen van ergernissen over het onderhoud van de openbare ruimte terecht kan. Evenals in andere jaren noemt men met name het meldpunt en de gemeente. Eén op de tien weet niet waar ze ergernissen moeten melden, maar zou het wel weten op te zoeken, bijvoorbeeld in de gemeentegids. En een ruime meerderheid weet niet waar men zijn of haar ergernissen kan melden.

Tabel 82: Waar terecht met meldingen over ergernissen

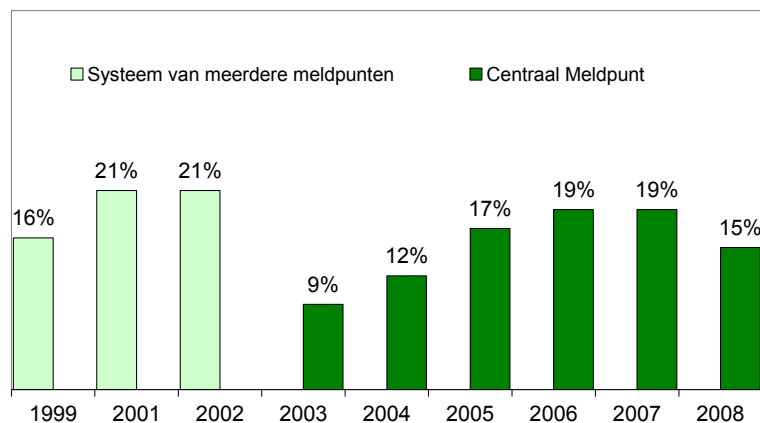
	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bij het meldpunt	18%	18%	19%	18%	18%	16%	19%	21%	17%
Bij de gemeente	32%	24%	19%	21%	16%	22%	21%	19%	11%
Bij het (deel)stadskantoor	4%	4%	3%	4%	3%	7%	8%	6%	5%
Bij de politie	17%	11%	14%	16%	2%	2%	2%	1%	0%
Bij Woningbouwver./huismeester	#	2%	1%	1%	4%	2%	1%	1%	1%
Bij iemand/iets anders	5%	4%	9%	2%	5%	3%	7%	5%	2%
Dat zoek ik dan op	#	#	#	11%	18%	8%	7%	10%	9%
Nee, weet niet waar ik terecht kan	25%	36%	33%	28%	35%	39%	34%	37%	54%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Contact met Centraal Meldpunt

Sinds 2003 heeft Breda één Centraal Meldpunt, waar mensen telefonisch terecht kunnen met vragen of opmerkingen over de woonomgeving. De jaren voor 2003 waren er meldpunten verspreid over de stad waar inwoners hiervoor terecht konden.

Van alle Bredanaars geeft 15% aan al eens telefonisch contact te hebben gehad met het Centrale Meldpunt. Dit is lager dan de laatste jaren.

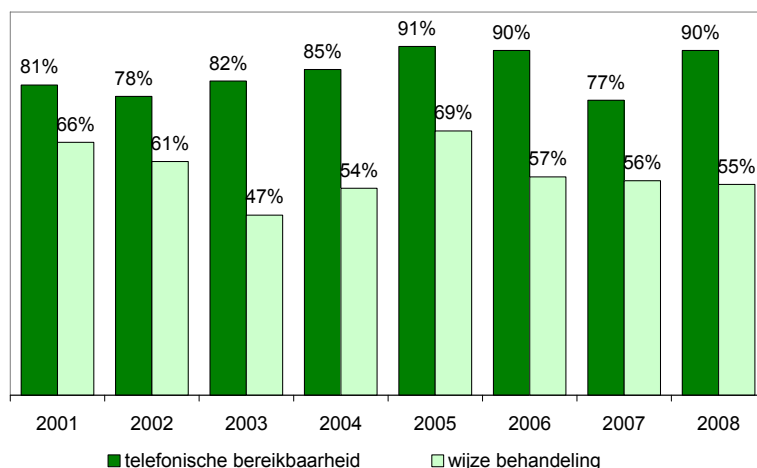
Grafiek 28: Contact meldpunten woonomgeving

Beoordeling contacten met Centraal Meldpunt

Van iedereen die contact heeft gehad met het Meldpunt zijn negen op de tien tevreden over de telefonische bereikbaarheid hiervan en 55% is tevreden over de wijze van behandeling van de melding/ het verzoek. Hiermee is de tevredenheid met de telefonische bereikbaarheid weer terug op het niveau van '05-'06. De wijze van behandeling is de laatste jaren redelijk constant. De respondenten die ontevreden zijn over de wijze van behandeling van hun melding/verzoek, zijn dit met name omdat het probleem niet (goed) opgelost is en de termijn van afhandeling te lang is.

Grafiek 29: Perc. tevreden Bredenaars over telef. bereikbaarheid en behandeling melding Meldpunt

Van de mensen die contact hebben gehad met het meldpunt heeft een derde suggesties voor verbeteringen. Dit betreft vooral zaken als het beter terugkoppelen wat met de melding gebeurt, (sneller) actie ondernemen en luisteren/begrip tonen.

Is telefonische bereikbaarheid 's avonds gewenst

De gemeente is telefonisch bereikbaar van 8 uur 's morgens tot 5 uur 's avonds. Van de Bredenaars geeft 13% aan wel eens 's avonds de gemeente te willen bellen. Het percentage ligt iets hoger dan in 2007 toen 8% dit aangaf. 30-44 jarigen, hoger opgeleiden en de hogere inkomensgroepen geven dit wat vaker aan.

Als deze mensen gevraagd wordt waarvoor ze dan gebeld zouden hebben, dan noemt een deel "gewone" gemeentelijke aangelegenheden, zoals Burgerzaken, grof vuil, en informatie inwinnen. Zij werken overdag of vinden het gemakkelijk om 's avonds te kunnen bellen. Een ander deel noemt zaken die je pas 's avonds ziet, wil kunnen bellen op het moment dat overlast plaatsvindt of bij een calamiteit.

Tabel 83: Waarvoor zou u 's avonds de gemeente willen bellen?

1. na werktijd bereikbaar zijn, kan pas na het werk bellen	16x
2. burgerzaken: informatie inwinnen, paspoort/rijbewijs verlengen	10x
3. niet specifiek, gewoon gemakkelijk	8x
4. calamiteit (afgewaaide stukken boom, wateroverlast/verstopping bij bui, cementspoor op de weg)	8x
5. afspraak grofvuil ophalen/ info over grofvuil	7x
6. vergunningen (parkeer/bouw)	7x
7. meldingen over openbare ruimte (losse stoeptegels, onderhoud)	7x
8. bij geluidsoverlast evenementen, bakkersland, horeca, lawaai	6x
9. melding afval dumpen, vernielingen (bellen als ze er nog mee bezig zijn), afval op straat	6x
10. hangjongeren/probleemjongeren	2x
11. defecte straatverlichting (merk je 's avonds pas)	2x
12. hondenuitwerping/poep	2x
13. aangifte	1x

Openingstijden balies Stads kantoor

De balies in het Stads kantoor zijn door de week geopend van 8 uur 's morgens tot 2 uur 's middags en op donderdag van 8 uur 's morgens tot 8 uur 's avonds. Deze openingstijden komt tweederde van de Bredanaars goed uit. Voor mensen onder de 45 jaar, gezinnen met kinderen en de hogere inkomensgroepen zijn de openingstijden vaker onvoldoende.

Tabel 84: Beoordeling openingstijden balies Stads kantoor (% voldoende)

2007	71%	<i>Huishoudsamenstelling</i>	
2008	67%	Alleenstaand	73%
		Twee personen, geen kinderen	74%
<i>Leeftijd</i>		Gezin met kinderen	59%
18-29	48%	<i>Inkomen</i>	
30-44	59%	<€1700	73%
45-64	72%	€1701-2950	71%
65+	92%	>€2950	62%

Als mensen zouden mogen kiezen op welke dag men het Stads kantoor zou bezoeken, dan geven acht op de tien de voorkeur aan een doordeweekse dag en twee op de tien aan de zaterdag. Dit jaar noemt men vaker donderdag als favoriete dag en minder vaak de zaterdag. Ook wordt vaker de ochtend genoemd, waarbij opgemerkt moet worden dat er dit jaar schriftelijk is ondervraagd. Veel ouderen die qua tijdstip telefonisch aangeven dat het tijdstip voor hen niet uitmaakt, kruisen bij het schriftelijk onderzoek de ochtend aan.

Tabel 85: Favoriete openingstijdstip balies Stads kantoor, 2007-2008

	Incl. geen voorkeur		Excl. geen voorkeur *			Incl. alle werkdagen		Alle werkdagen verdeeld*	
	2007	2008	2007	2008		2007	2008	2007	2008
7.00 – 8.00 uur	2%	5%	9%	6%	Maandag	5%	6%	13%	14%
8.00 – 12.00 uur	9%	25%	16%	27%	Dinsdag	8%	7%	16%	15%
12.00 – 14.00 uur	4%	10%	11%	13%	Woensdag	6%	6%	14%	15%
14.00 – 16.00 uur	10%	14%	17%	17%	Donderdag	5%	10%	13%	19%
16.00 – 18.00 uur	11%	15%	18%	16%	Vrijdag	8%	10%	16%	18%
18.00 – 21.00 uur	21%	19%	21%	21%	Alle werkdagen	41%	42%	-	-
Geen voorkeur voor tijdstip	42%	12%	-	-	Zaterdag	27%	19%	27%	19%
	100%	100%	100%	100%		100%	100%	100%	100%

* in tabel is geen voorkeur qua tijdstip, gelijk verdeeld over de 6 tijdstippen, het % alle werkdagen is gelijkelijk verdeeld onder de vijf werkdagen

Tabel 2.3c geeft de verdeling naar dagdeel. In de tabel zijn de huidige openingstijden gearceerd. Respondenten die het Stadskantoor liever op een ander tijdstip (dan de huidige openingstijden) zouden willen bezoeken, noemen vaak de zaterdag en de avond.

Tabel 86: Favoriete openingstijdstip balies Stadskantoor, met huidige openingstijden gearceerd

	Totaal	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
7.00 – 8.00 uur	6,3%	1,2%	1,2%	1,1%	1,1%	1,2%	0,5%
8.00 – 12.00 uur	26,6%	3,8%	3,5%	3,5%	3,5%	3,9%	8,5%
12.00 – 14.00 uur	12,6%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%	1,7%	4,5%
14.00 – 16.00 uur	16,9%	2,1%	2,4%	3,0%	3,0%	2,9%	3,5%
16.00 – 18.00 uur	16,4%	2,6%	2,6%	2,6%	3,3%	3,8%	1,5%
18.00 – 21.00 uur	21,2%	3,0%	3,4%	3,0%	6,8%	4,5%	0,5%
	100%	14,5%	14,9%	14,7%	19,2%	18,0%	19,0%

De mensen hebben met name de voorkeur voor het door hen genoemde tijdstip, vanwege redenen die met hun werk te maken hebben, en in mindere mate met hun vrije dag of omdat het toevallig zo het best in hun persoonlijke schema past.

Contact met gemeente

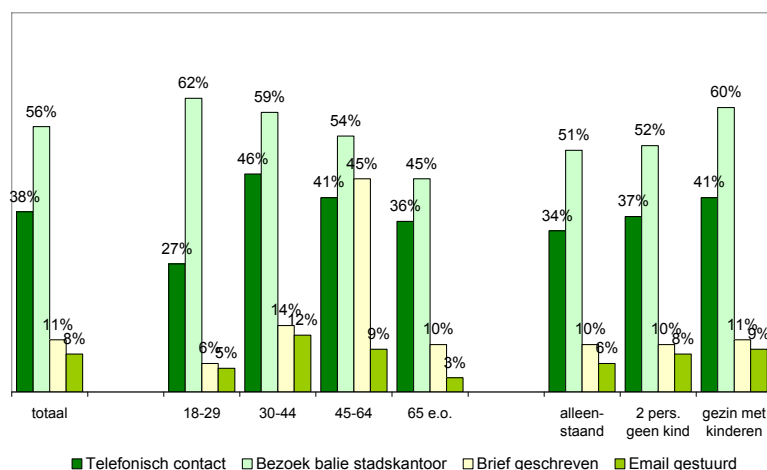
Zeven op de tien Bredanaars hebben het afgelopen jaar contact gehad met de gemeente. De meeste contacten met de gemeente verlopen via een bezoek aan de balie van het stadskantoor of telefonisch.

Tabel 87: Contact met gemeente in afgelopen jaar (in % alle Bredanaars)

	2007	2008
Ja	65%	71%
- Telefonisch contact	35%	38%
- Bezoek balie stadskantoor	49%	56%
- Brief geschreven	10%	11%
- Email gestuurd	6%	8%
Geen enkel contact	35%	29%
	100%	100%

Bredanaars uit gezinshuishoudens hebben vaker contact met de gemeente in vergelijking met huishoudens zonder kinderen. Onderstaande grafiek laat ook zien dat jongeren minder vaak telefonisch contact hebben met de gemeente en 65-plussers sowieso wat minder contact hebben met de gemeente.

Grafiek 30: Contact met gemeente in afgelopen jaar (in % alle Bredanaars)

De twee belangrijkste soorten contact, telefonisch en bezoek balie, zijn uitgesplitst naar reden van contact. De mensen die de balie van het Stadskantoor bezoeken, komen met name voor Burgerzaken, de mensen die de gemeente telefonisch benaderen, doen dit over verschillende onderwerpen.

Tabel 88: Reden telefonisch resp. persoonlijk contact met gemeente

	Telefonisch		Bezoek	
	2007	2008	2007	2008
Burgerzaken	18%	20%	88%	81%
Stadsbedrijven, openbare ruimte	36%	14%	0%	0%
Bouwen en wonen	20%	12%	5%	6%
WMO, Sociale zaken	5%	9%	1%	2%
Parkeren, parkeerbedrijf	4%	5%	3%	3%
Belasting	2%	6%	0%	1%
Anders	14%	28%	2%	3%
	100%	100%	100%	100%

In de bijlage (bij de open antwoorden) staat ook een overzicht van de redenen waarom mensen schriftelijk contact en e-mailcontact hebben gehad.

Beoordeling contact met gemeente

De Bredanaars hebben hun contact met de gemeente beoordeeld met een rapportcijfer. Zij beoordelen het bezoek aan de balie met een 7,5 het hoogst en het schriftelijke contact met een 5,9 het laagst. Over het algemeen geldt dat een rapportcijfer 7 of hoger als positief wordt gezien. Een 6 is weliswaar een voldoende, maar is geen cijfer waar men blij mee kan zijn. Van de vier soorten contact geldt dat een bezoek aan het stadskantoor voor negen op de tien met een 7 of hoger wordt beoordeeld tegenover het schriftelijk contact door (ruim) de helft met een 7 of hoger.

Vergeleken met vorig jaar worden drie van de vier soorten contact lager beoordeeld. Met name het e-mailcontact wordt beduidend lager gewaardeerd dan vorig jaar.

Tabel 89: Beoordeling soorten contact met rapportcijfer

	2007	2008	5 of lager	6	7	8	9 of hoger	Totaal
Telefonisch	7,2	7,3	11%	10%	27%	37%	14%	100%
Bezoek	7,7	7,5	3%	8%	33%	43%	12%	100%
Schriftelijk	6,3	5,9	34%	13%	27%	21%	5%	100%
Email	6,7	6,0	31%	9%	25%	23%	11%	100%

De mensen die het contact beoordelen met een 6 of lager is gevraagd hun mindere beoordeling toe te lichten. In de bijlage staan alle antwoorden, in onderstaande tabel staat een overzicht van de belangrijkste probleempunten.

Tabel 90: Toelichting van de lagere beoordelingen op de verschillende gemeentelijke contacten

Telefonisch	Onduidelijk antwoord (18x), steeds doorverwezen/ doorverbonden/ van kastje naar de muur gestuurd (16x), niet klantvriendelijk/ onbeschoft/ geen persoonlijke benadering (12x), ondeskundig (11x), onwaar/ onjuist antwoord gekregen (10x), klacht niet opgelost/ niks veranderd (10x), er is niks gebeurd/ niks met de klacht gedaan/ nog steeds bezig (9x), slecht geholpen/ slecht behandeld (klacht en persoonlijk (8x)
Bezoek	Lang wachten (terwijl je personeel bij balie ziet en er geen andere klanten zijn, soms maar 1 loket open, ambtenaren te passief: kan sneller geholpen, te weinig personeel) (19x) Onvriendelijk personeel (8x)
Schriftelijk	Duurt te lang (52x), geen antwoord van de gemeente (46x), onzorgvuldig/ onvolledig/ niet met alternatieven of argumenten gedaan (13x), oneens met het resultaat (12x), onduidelijkheid/ onbegrijpelijkheid (8x)
Email	Geen antwoord ontvangen (39x), duurde te lang (11x), onzorgvuldig/ onvolledig/ amateuristisch/ geen inhoudelijke behandeling/ onbevredigend (10x), niets mee gedaan/ niet opgelost (6x), op andere wijze dan via email beantwoord (5x), zelf achteraan moeten gaan (4x), onduidelijkheid/ onbegrijpelijkheid (3x)

De gemeente stuurt doorgaans ontvangstbevestigingen bij schriftelijke en e-mailcontacten. Van de Bredanaars die schriftelijk contact hebben gehad, geeft 72% aan een ontvangstbevestiging te hebben gekregen, van de mensen met e-mailcontact 63%. Dit is vrijwel gelijk aan vorig jaar, toen de percentages respectievelijk op 75% en 62% waren.

De vier soorten contact met de gemeente zijn tevens via een aantal stellingen beoordeeld op snelheid, vriendelijkheid, deskundigheid en duidelijkheid. Het bezoek aan het stadskantoor wordt op twee aspecten het hoogst beoordeeld. Op vriendelijkheid scoren een bezoek en telefonisch contact gelijk. Alleen op snelheid scoort het telefonisch contact hoger. Vergelijking tussen schriftelijk en e-mailcontact laat zien dat e-mailcontact op de meeste aspecten hoger scoort. Vergeleken met vorig jaar wordt met name het email contact vaker onvoldoende beoordeeld.

Tabel 91: Beoordeling vier typen contact gemeente op verschillende aspecten

	% lage beoordeeld.			Beoordeling 2008			
	2007	2008	Δ 2008 vs 2007	Goed	Redelijk/ min of meer	Niet goed	Totaal
Telefonisch							
Snel opgenomen	8%	10%		62%	28%	10%	100%
Ambtenaar vriendelijk	2%	3%		81%	16%	3%	100%
Ambtenaar deskundig	8%	14%	-	62%	23%	14%	100%
Antwoord duidelijk	10%	15%	-	68%	17%	15%	100%
Bezoek							
Mening wachttijd in stadskantoor	15%	13%		37%	50%	13%	100%
Snel geholpen	9%	12%		53%	35%	12%	100%
Ambtenaar vriendelijk	2%	3%		82%	15%	3%	100%
Ambtenaar deskundig	2%	4%		81%	14%	4%	100%
Gekregen waarvoor gekomen	3%	4%		91%	5%	4%	100%
Schriftelijk contact							
Snel beantwoord	37%	43%	-	27%	31%	43%	100%
Toon brief gemeente vriendelijk	18%	15%		57%	29%	15%	100%
Deskundig beantwoord	27%	24%		52%	24%	24%	100%
Antwoord gemeente duidelijk	24%	23%		58%	18%	23%	100%
Afhandelingstermijn brief (excl. nog niet afgeh.)	36%	38%		20%	42%	38%	100%
Email contact							
Snel beantwoord	19%	34%	--	52%	14%	34%	100%
Toon email gemeente vriendelijk	11%	16%	-	68%	15%	16%	100%
Deskundig beantwoord	21%	28%	-	53%	19%	28%	100%
Antwoord gemeente duidelijk	19%	28%	--	54%	17%	28%	100%
Afhandelingstermijn email (excl. nog niet afgeh.)	15%	25%	--	46%	30%	25%	100%

* een +/- wordt gegeven bij een verschil van 4%

Bij een bezoek aan de balies van het Stadskantoor vind 13% dat zij hier (te) lang hebben moeten wachten. Een mogelijkheid om de wachttijd op het Stadskantoor tot een minimum te beperken, is door het Stadskantoor op afspraak te bezoeken. Bijna vier op de tien Bredanaars (38%) zou dit wel willen. Dit is iets hoger dan vorig jaar, toen het percentage 34% was.

Website gemeente Breda

Ruim vier op de tien Bredanaars geven aan in 2008 de website van de gemeente Breda, www.breda.nl, te hebben bezocht. Bredanaars van 18-44 jaar en hoger opgeleiden bezoeken deze site relatief vaker en 65-plussers en lager opgeleiden relatief minder vaak.

Tabel 92: Bezoek www.breda.nl

2007	37%	<i>Opleiding</i>	
2008	43%	Lager	19%
		Middelbaar	40%
<i>Leeftijd</i>		Hoger	50%
18-29	53%	<i>Geslacht</i>	
30-44	56%	Man	47%
45-64	39%	Vrouw	39%
65+	19%		

Bezoekredenen website

De bezoekredenen van de website zijn zeer divers en het is afhankelijk van de beheerders hoe de informatie het best geordend kan worden. In de bijlage staan de bezoekredenen die ruwweg in te delen zijn als:

1. Openingstijden, telefoonnummers, e-mailadressen (o.a. Bibliotheek, Burgerzaken, stadskantoor, parkeergarage, politiebureau, meldpunt, stadsonderhoud, thuiszorg, klachten doorgeven) (49x)
2. Afvalinzameling (ophaaltijden, afvalkalender, afvalregelingen, grof vuil, milieustraat) (48x)
3. Informatie Burgerzaken (o.a. aanmelden nieuw kind, verlenging paspoort/rijbewijs, aanvragen nieuw paspoort/rijbewijs, kosten, bijzondere procedures, huwelijksaangifte, ondertrouw, trouwen op locatie, uitkeringen, samenwonen, aanvraag uittreksel, reisdocumenten) (39x)
4. Evenementen, uitgaansmogelijkheden (34x)
5. Bouwvergunningen, bouwverordening, bouwen in eigen beheer (24x)
6. Vacatures bij gemeente (20x)
7. Nieuwbouwprojecten, bouwplannen (19x)
8. Informatie over eigen wijk (o.a. over drempels, kinderopvang, wijkinrichting, scholen, projecten, wegwerkzaamheden) (19x)
9. Bestemmingsplannen, ruimtelijke ordening (14x)
10. Vergunningen (o.a. kapvergunningen, parkeervergunningen) (11x)
11. Doorgeven verhuizing, adreswijziging, inschrijving gemeente (10x)
12. Belastingen en toeslagen (o.a. belastingregels, hondenbelasting, rioolrecht, huurtoeslag, OZB) (10x)
13. Vrijtijdsbesteding (o.a. restaurants, zwembaden, muziek, sportaccommodaties) (8x)
14. Verslag gemeenteraad (7x)
15. Koopzondagen (7x)

Van de mensen die op de website hebben gekeken, geeft tweederde aan dat ze gemakkelijk heeft kunnen vinden wat ze zocht, eenderde vindt dit niet. Van de mensen die aangeven niet alles te hebben kunnen vinden, geeft tweederde aan dat dit te maken heeft met de onduidelijke structuur van de site. Een kwart geeft aan dat het door de onduidelijke informatie kan komen en één op de tien noemt als reden dat de site langzaam is of de informatie gedateerd.

Tabel 93: Kon niet alles vinden op www.breda.nl

	2007	2008
onduidelijke structuur	67%	63%
onduidelijke informatie	22%	25%
gedateerd	7%	10%
langzaam	5%	3%
	100%	100%

Tot slot zijn aan de bezoekers van de website acht aspecten voorgelegd die alle betrekking hebben op de website. De toegankelijkheid van de website wordt met een 7,3 het hoogst gewaardeerd, en de overzichtelijkheid, duidelijkheid van de hoofdindeling en de zoekmachine van de site met een 6,7 à 6,6 het minst goed. Over het algemeen geldt dat een rapportcijfer 7 of hoger als positief wordt gezien. Een 6 is weliswaar een voldoende, maar is geen cijfer waar men tevreden mee kan zijn.

Tabel 94: Beoordeling soorten contact met rapportcijfer

	2007	2008	5 of lager	6	7	8	9 of hoger	Totaal
Toegankelijkheid	7,3	7,3	3%	11%	43%	37%	6%	100%
Actualiteit informatie	7,3	7,0	9%	16%	43%	28%	4%	100%
Bruikbaarheid informatie	7,3	7,0	8%	17%	41%	30%	4%	100%
Lay-out/vormgeving	7,2	7,0	6%	20%	47%	23%	4%	100%
Volledigheid informatie	7,1	6,9	10%	21%	41%	26%	3%	100%
Overzichtelijkheid	7,0	6,7	14%	26%	38%	20%	2%	100%
Duidelijkheid hoofdindeling	7,0	6,7	12%	26%	41%	19%	2%	100%
Zoekmachine van site	6,9	6,6	16%	26%	33%	23%	2%	100%

Beleidsreactie Publiekszaken

Het programma dienstverlening heeft zich in 2008 met name gericht op het verder ontwikkelen van de telefonische ingang van de Gemeente Breda. Het doel is het snel en kwalitatief goed beantwoorden van de vragen van burgers en bedrijven. De resultaten van de burgerenquête worden gebruikt om de telefonische ingang verder te verbeteren. Het doel is om in 2010 het telefoonnummer 14076 te introduceren waar alle vragen over de gemeente gesteld kunnen worden.

Meldpunt

Meer dan de helft van de Bredanaars weet niet waar hij zijn ergernis kan melden. Door de communicatie over 14076 te starten eind 2009 zal dit cijfer omhoog moeten gaan. Voor wat betreft de bereikbaarheids- en openingstijden is er geen directe aanleiding om deze aan te passen.

Wat wel aandacht nodig heeft is de behandeling van de melding. De helft van de bellers is niet tevreden over de behandeling. In 2009 zal extra aandacht worden besteed aan het monitoren van de afhandeling van de klantvragen.

Openingstijden

De huidige openingstijden sluiten aan bij de genoemde voorkeuren. De ochtend op een doordeweekse (donderdag)dag wordt het meest genoemd als favoriete bezoektijd.

De beoordeling van het balie bezoek

Deze is 0,2 punt lager dan vorig jaar. De belangrijkste reden hiervoor is dat men de wachttijden als te lang ervaart. Bij een baliebezoek op afspraak zijn de wachttijd tot een minimum beperkt. Uit het onderzoek blijkt dat 38% van de Bredanaars het stadskantoor op afspraak zou willen bezoeken. In werkelijkheid is het aantal bezoekers op afspraak ongeveer 3% geweest. In 2009 zullen we de burgers van Breda nog nadrukkelijker van deze mogelijkheid op de hoogte brengen. Verder zal naar verwachting een verschuiving in openingstijden van "vrije inloop" naar op "afspraak" met een gelijktijdige verruiming van de openingstijden de klanttevredenheid belangrijk kunnen verbeteren. In 2009 zal de haalbaarheid hiervan worden onderzocht.

4.5. Shared Service Center

4.5.1. Onderzoek en Informatie

Bekendheid en gebruik zeven producten

De afdeling Onderzoek en Informatie van de gemeente Breda verzorgt de gemeentelijke informatievoorziening op het terrein van onderzoek en statistiek. Voor zeven van haar producten is gekeken naar de bekendheid, het gebruik en de waardering van deze producten onder de inwoners van Breda.

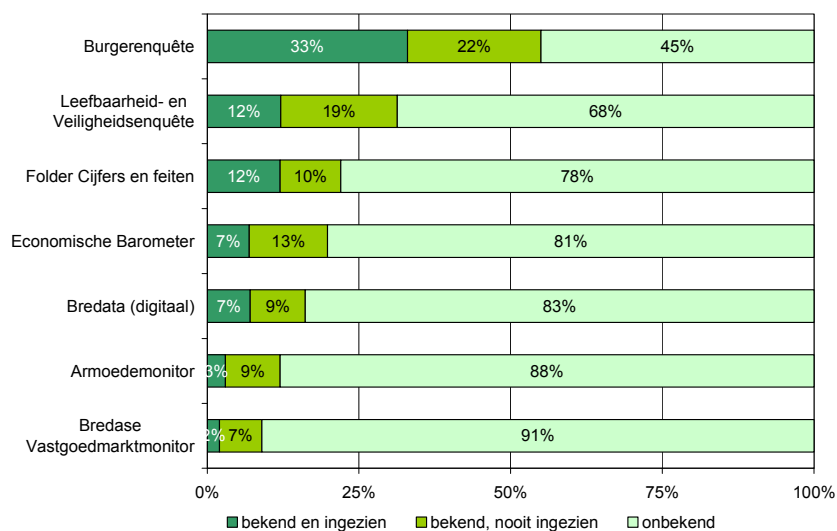
Bekendheid

Van de onderzoeksproducten is de Burgerenquête het meest bekend: ruim de helft van de respondenten is hiervan op de hoogte, gevolgd door de Leefbaarheid- en Veiligheidsenquête. Van deze producten zijn de Armoedemonitor en de Bredase Vastgoedmarktmonitor het minst bekend.

Gebruik

Onderstaande 31 laat verder zien dat de onderzoeken die het meest bekend zijn ook het meest worden gebruikt. Zo heeft een derde van de respondenten de Burgerenquête wel eens ingezien en ruim een op de tien de Leefbaarheid- en Veiligheidsenquête en de Folder met Cijfers en feiten.

Grafiek 32: Bekendheid en gebruik producten

Lager opgeleiden en 65-plussers zijn relatief minder goed bekend met de Burgerenquête. Mannen en de hogere inkomens zijn relatief beter bekend met de Economische Barometer.

Beoordeling

Vervolgens hebben de respondenten die bovenstaande producten wel eens hebben ingezien, deze beoordeeld. Voor zes op de zeven producten geldt dat deze door 73% tot 82% van de gebruikers met goed wordt beoordeeld. Uitzondering hierop is de Vastgoedmarktmonitor, waar vier op de tien deze met matig waardeert. Hierbij dient te worden opgemerkt dat slechts 18 respondenten deze laatste monitor hebben kunnen waarderen.

Tabel 95: Waardering producten (door gebruikers)

	goed	matig	slecht	
Leefbaarheid- en Veiligheidsenquête	82%	17%	1%	100%
Bredata (digitaal)	80%	18%	2%	100%
Armoedemonitor	80%	20%	0%	100%
Folder Cijfers en feiten	79%	21%	0%	100%
Economische Barometer	76%	20%	4%	100%
Burgerenquête	73%	26%	2%	100%
Bredase Vastgoedmarktmonitor	59%	41%	0%	100%

Beleidsreactie Onderzoek en Informatie

Het ontwikkeltraject van de afdeling SSC/Onderzoek en Informatie naar een kenniscentrum betekent een denken en doen in termen van het werken van "buiten naar binnen". De meeste producten van de afdeling worden gemaakt in opdracht van het bestuur en de gemeentelijke afdelingen. Zij maken het meest gebruik van de opgeleverde producten.

De afdeling streeft naar een continue verbetering van haar dienstverlening en haar producten. De mate waarin de burgers tot de doelgroep horen van de informatieproducten is verschillend. Tegen deze achtergrond is het belangrijk om te weten wat de bekendheid, het gebruik en de waardering is van de informatieproducten door de inwoners van Breda.

Uit de resultaten blijkt een groot verschil naar de bekendheid van de producten.

Verheugend is de constatering dat de groep inwoners die hiermee bekend zijn een positieve waardering geven voor de producten van O&I.

Bezien zal worden in hoeverre de resultaten aanleiding vormen om de bekendheid van bepaalde producten te vergroten.

4.5.2. Communicatie/ Evenementen

Belang evenementen

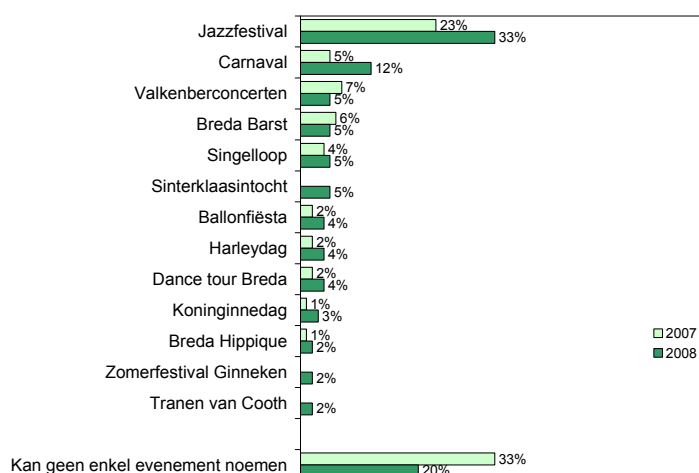
Bijna alle Bredanaars vinden het belangrijk dat in Breda evenementen worden georganiseerd. Slechts 2% vindt dit niet belangrijk. Door de veranderde onderzoeksmethodiek geven dit jaar wat meer mensen aan het ene evenement wel belangrijk te vinden en het andere niet. Schriftelijk (lees: visueel) wordt zo'n antwoord eerder aangekruist dan telefonisch (impuls van de spontane gedachte) genoemd.

Tabel 96: Belang evenementen

	2007 (telefonisch)	2008 (schriftelijk)
Zeer belangrijk	26%	41%
Belangrijk	63%	36%
Het ene wel, het andere niet	6%	20%
Onbelangrijk	4%	2%
Zeer onbelangrijk	1%	0%
	100%	100%

Het Jazzfestival wordt zowel in 2008 als in 2007 genoemd als het belangrijkste evenement in Breda. In 2008 geldt dit voor circa eenderde deel van de respondenten. Voor 2008 staat Carnaval op de tweede plaats als het belangrijkste evenement (12%). Alle overige evenementen worden door 5% van de respondenten of minder als het belangrijkste evenement genoemd. Twee op de tien respondenten weten geen evenement te noemen.

Grafiek 33: Belangrijkste evenement van Breda (in 2007 1 antwoord, in 2008 meerdere antw. mogelijk)

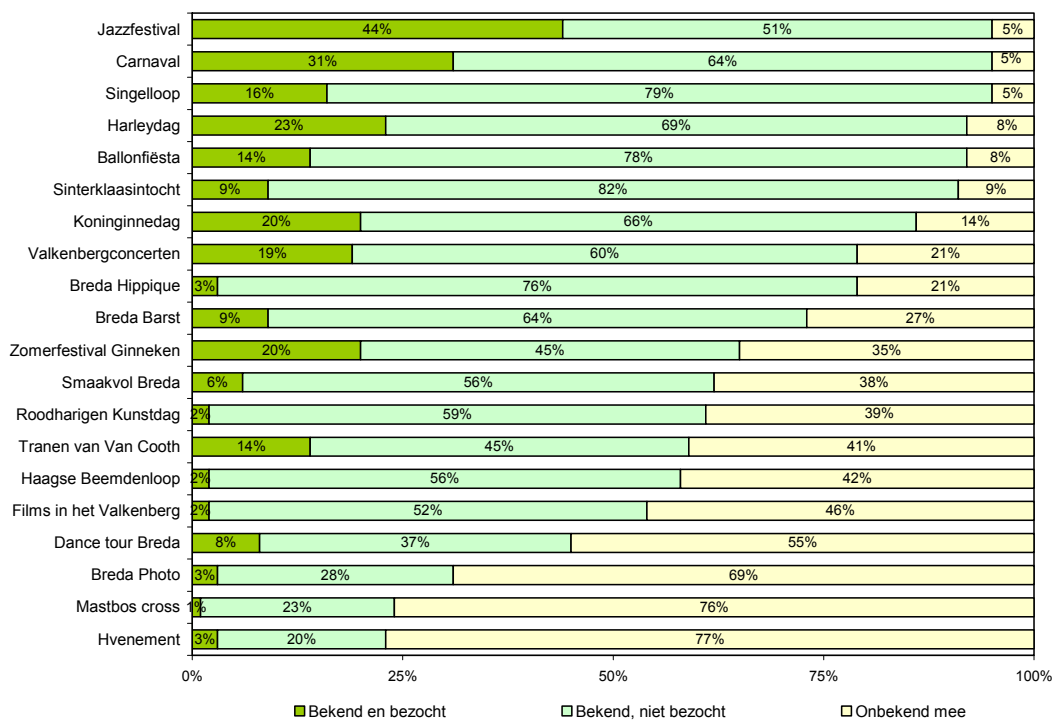
Het valt op dat er naar leeftijd en opleiding weinig verschillen zijn in de top 3 die men spontaan noemt qua belangrijkste evenementen. Het Jazzfestival en Carnaval worden door bijna alle leeftijdsgroepen en opleidingsniveaus het meest genoemd. Breda Barst wordt daarbij door de jongere leeftijdsgroepen vaak genoemd. De derde voorkeur verschilt meer per doelgroep.

Bekendheid en bezoek evenementen

In Breda worden jaarlijks verschillende festivals en muziekevenementen georganiseerd. Voor twintig van deze evenementen is gevraagd naar de bekendheid en het bezoek. Het Jazzfestival, Carnaval, de Singelloop, de Harleydag, de Ballonfiësta en de intocht van Sinterklaas zijn bij vrijwel alle Bredanaars bekend, waarbij het Jazzfestival en Carnaval het afgelopen jaar het meest zijn bezocht.

Grafiek 34: Bekendheid en bezoek evenementen in 2008

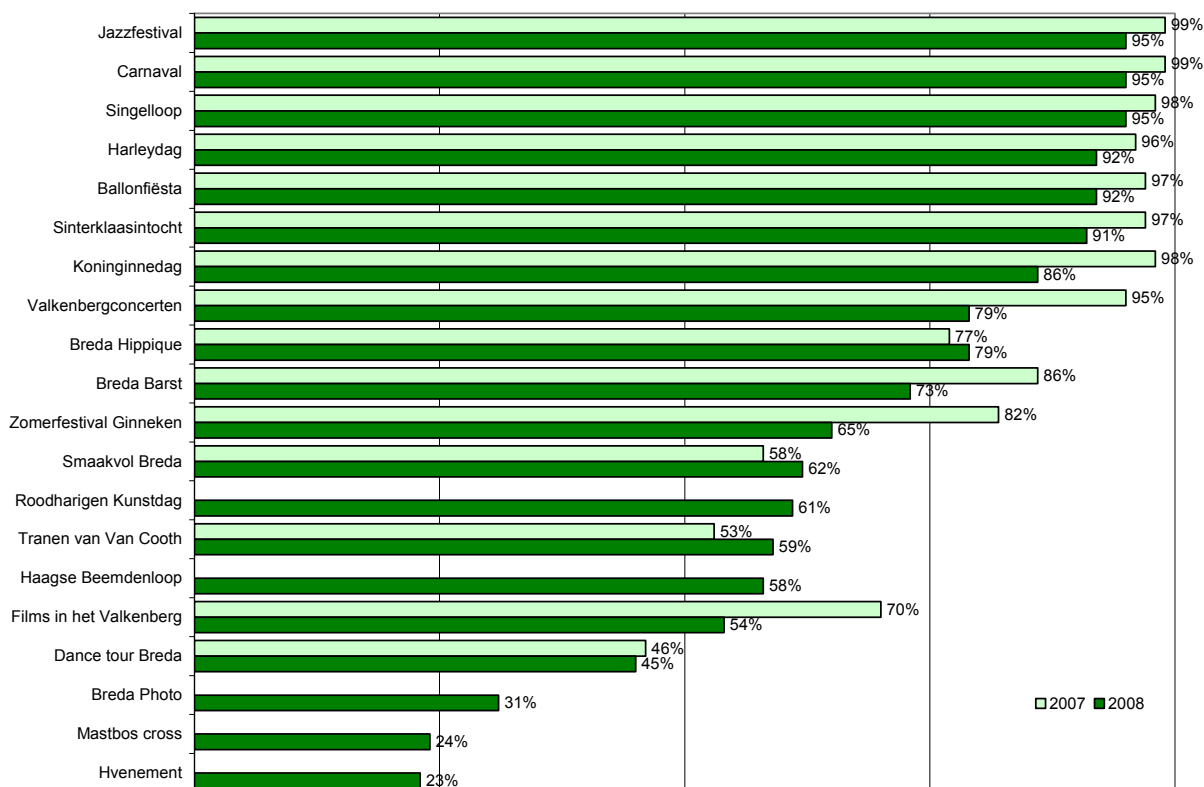

Bekendheid en bezoek gaan niet altijd in gelijke mate op. De evenementen met een grote bekendheid variëren in bezoekersaantallen. Dit geldt echter ook voor de evenementen die minder bekend zijn. Er is geen vaste verhouding tussen bekendheid en bezoek. Voor een aantal evenementen is dit voor de hand liggend. Zij richten zich op een specifieke doelgroep, waardoor de belangstelling al enigszins is afgebakend. Voorbeelden hiervan zijn de Mastbos cross, de Haagse Beemdenloop en Breda Barst.. Soms richten doelgroepgerichte evenementen zich ook sterk op bezoekers van buiten de gemeente. Dit geldt bijvoorbeeld voor Breda Hippique en Dance tour Breda. Verwacht mag worden dat de Bredase brede evenementen een groter bekendheid laten zien. Inderdaad geldt dit voor de meeste brede evenementen, met uitzondering van het Hvenevenement. Dit evenement is vrij nieuw en vraagt om een intensief communicatietraject.

Van zestien van de twintig evenementen is de bekendheid en het bezoek ook in eerdere jaren gemeten. Onderstaande tabel vergelijkt de bekendheid met vorig jaar, waarbij geldt dat telefonisch alle evenementen worden opgenoemd en schriftelijk moeten ze worden aangekruist. Hierbij is het misschien gemakkelijker om een evenement over het hoofd te zien. Met name de Films in het Valkenberg, het Zomerfestival Ginneken en de Valkenbergconcerten worden dit jaar tijdens het schriftelijk onderzoek minder aangekruist.

Grafiek 35: Perc. Bredanaars bekend met evenement, 2007 vs 2008

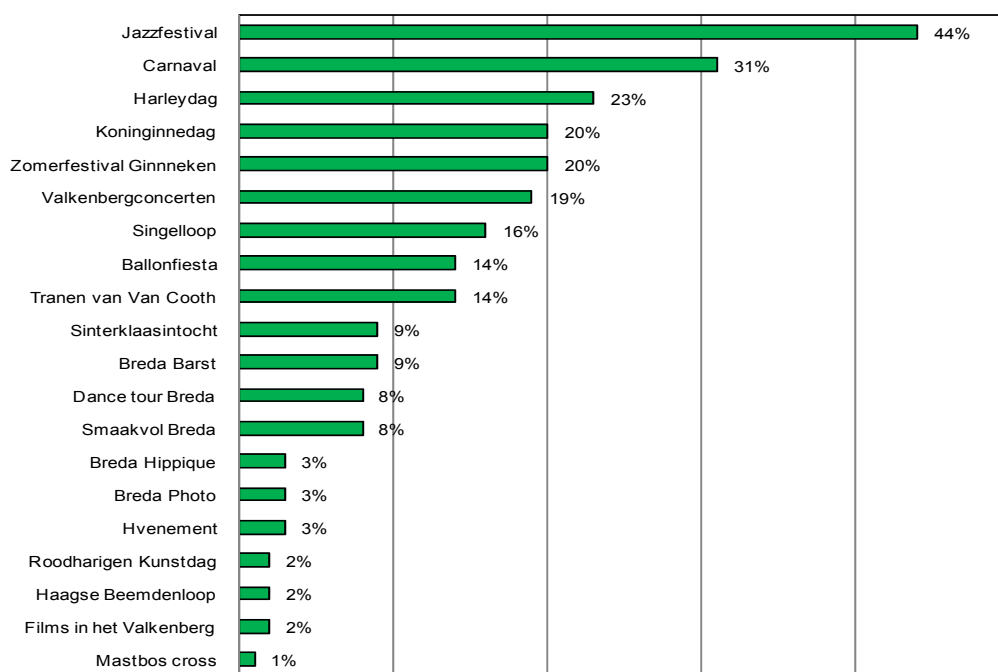

In het onderzoek is aan de respondenten gevraagd om zelf voor maximaal 5 evenementen aan te geven waar ze zijn geweest. Zoals verwacht ligt het bezoek aan de brede Bredase evenementen in het algemeen hoger dan het bezoekpercentage van meer doelgroepgerichte evenementen.

1. Jazzfestival en Carnaval trekken de meeste bezoekers.
2. Circa een op de vijf inwoners bezoekt de Harleydag, Koninginnedag, Zomerfestival Ginneken of de Valkenbergconcerten.
3. Circa een op de zeven inwoners gaat naar de Singelloop, Ballonfiësta of Tranen van Van Cooth.
4. Iets minder dan een op tien gaat naar de Sinterklaasintocht, Breda Barst, Dance tour Breda of Smaakvol Breda.
5. De overige evenementen hebben een lagere bezoekfrequentie van 3% of minder.

Grafiek 36: Perc. bezoekers evenementen 2008

In de onderstaande tabel wordt het bezoek uitgesplitst naar sekse, leeftijd en opleiding. Jongeren en hoger opgeleiden hebben relatief vaker wel eens één van de evenementen bezocht, lager opgeleiden en ouderen minder vaak. Verder is onder andere te zien dat jongeren tot 30 jaar met name vaker Breda Barst en de Dance tour Breda bezoeken en hoger opgeleiden vaker de Valkenbergconcerten.

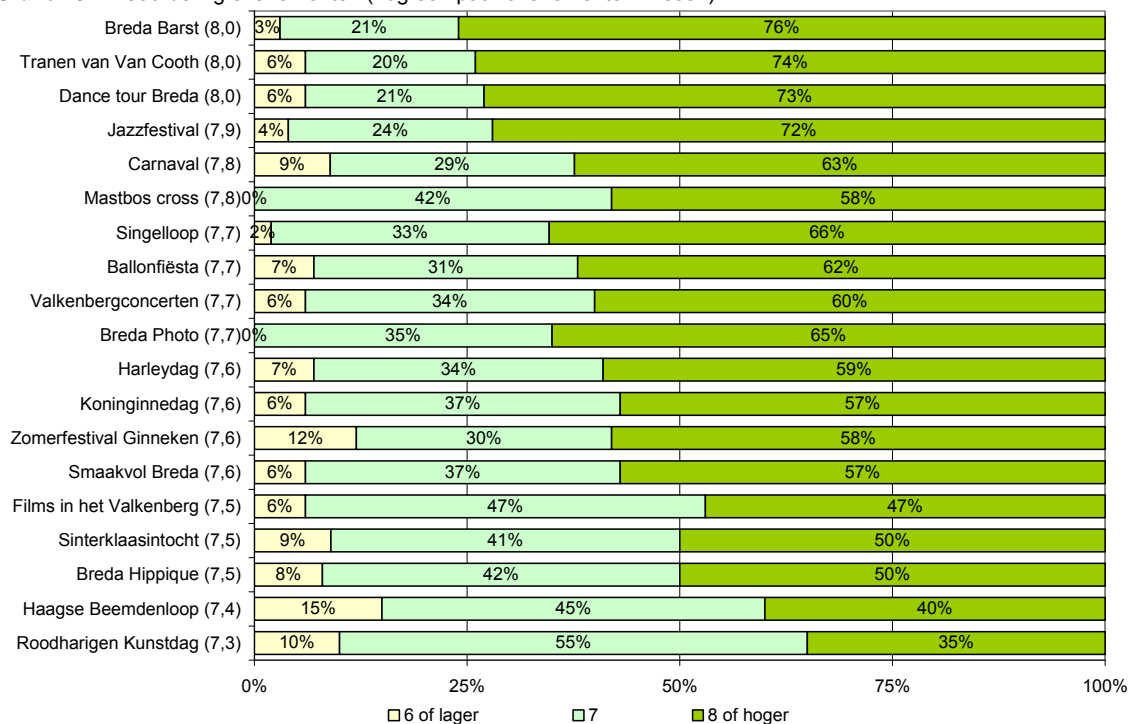
Tabel 97: Perc. evenement wel eens bezocht

	Totaal	Sekse		Leeftijd				Opleiding		
		Man	Vrouw	18-29	30-44	45-64	65+	Lager	Middel	Hoog
1. Jazzfestival	44%	49%	40%	46%	40%	45%	46%	32%	45%	48%
2. Carnaval	31%	29%	32%	39%	40%	19%	28%	28%	27%	33%
3. Harleydag	23%	24%	23%	21%	26%	28%	15%	23%	27%	24%
4. Koninginnedag	20%	23%	18%	26%	29%	18%	7%	17%	19%	24%
5. Zomerfestival Ginneken	20%	18%	21%	16%	28%	18%	14%	8%	17%	22%
6. Valkenbergconcerten	19%	18%	19%	27%	19%	21%	5%	5%	17%	26%
7. Singelloop	16%	16%	15%	4%	19%	19%	17%	16%	15%	18%
8. Ballonfiësta	14%	13%	15%	10%	15%	13%	19%	20%	13%	14%
9. Tranen van Van Cooth	14%	11%	16%	6%	7%	22%	18%	16%	14%	12%
10. Sinterklaasintocht	9%	9%	9%	4%	22%	4%	4%	8%	8%	11%
11. Breda Barst	9%	12%	7%	26%	10%	3%	0%	3%	11%	11%
12. Dance tour Breda	8%	8%	7%	29%	3%	1%	1%	5%	10%	8%
Geen van allen bezocht	18%	17%	19%	11%	12%	20%	33%	30%	19%	13%

Beoordeling evenementen

De Bredanaars hebben de door hen bezochte evenementen beoordeeld met een rapportcijfer. Alle evenementen worden gemiddeld met een 7,3 of hoger beoordeeld. Breda Barst, Tranen van Van Cooth en Dance tour Breda worden met een 8,0 het hoogst gewaardeerd. Gemiddeld genomen geven circa zes op de tien bezoekers een 8 of hoger, gemiddeld een derde een 7 en 6% een 6 of lager.

Grafiek 37: Beoordeling evenementen (nog een paar evenementen missen)

Bezoekredenen evenementen

Bredanaars die afgelopen jaar één van de evenementen hebben bezocht, is gevraagd naar de redenen hiervan. Voor de meeste evenementen geldt dat de gezelligheid/sfeer de belangrijkste bezoekredenen is. Bij Breda Barst en Dance tour Breda is de muziek het belangrijkste, bij de Sinterklaasintocht gaat men voor de kinderen en bij de drie loopwedstrijden is de deelname (ook) een belangrijke reden.

Tabel 98: Meest genoemde bezoekredenen evenementen

	Gezellig- heid/ sfeer	Muziek	Voor de kinderen	Leuk	Mensen ontmoeten	Deelname
Totaal	60%	25%	5%	5%	4%	4%
Harleydag	61%	9%	2%	7%	4%	1%
Sinterklaasintocht	18%	3%	75%	6%	0%	3%
Singelloop	38%	4%	4%	3%	5%	24%
Carnaval	67%	10%	3%	4%	4%	4%
Koninginnedag	77%	9%	6%	6%	4%	2%
Films in het Valkenberg	27%	0%	0%	7%	13%	0%
Ballonfiesta	33%	3%	11%	22%	3%	1%
Zomerfestival Ginneken	68%	7%	4%	4%	6%	4%
Breda Hippique	25%	0%	4%	8%	0%	13%
Smaakvol Breda	55%	0%	2%	2%	4%	9%
Hvenement	72%	32%	0%	4%	0%	4%
Valkenbergconcerten	77%	41%	0%	4%	9%	0%
Breda Barst	50%	75%	0%	2%	7%	1%
Jazzfestival	73%	57%	0%	3%	4%	1%
Dance tour Breda	53%	73%	0%	3%	1%	1%
Tranen van Van Cooth	72%	35%	1%	4%	4%	10%
Roodharigen Kunstsdag	31%	0%	0%	0%	0%	5%
Breda Photo	0%	0%	0%	7%	0%	0%
Mastboss cross	10%	0%	0%	0%	10%	50%
Haaagse Beemdenloop	26%	0%	5%	0%	5%	37%

Belangrijke aspecten waar op gelet moet worden bij evenementen

Als gevraagd wordt waar de gemeente in het bijzonder op zou moeten letten bij evenementen, dan wordt de veiligheid het belangrijkste gevonden, gevolgd door de parkeermogelijkheden, doorstroom en bereikbaarheid.

Tabel 99: Aspecten waar gemeente in bijzonder op zou moeten letten bij evenementen (meer antw. mogelijk)

Veilig evenement	23%
Parkeermogelijkheden	7%
Zorgen voor niet te veel drukte, goede doorstroom, overzicht	4%
Bereikbaarheid	4%
Toilet (schoon, genoeg)	2%
Goede, ontspannen sfeer	2%
Voldoende afvalbakken, geen rotzooi	2%
Voor ieder wat wils, jong en oud/variantie	2%
Toegankelijkheid in het algemeen	2%
Geluid	2%

Beoordeling hoeveelheid evenementen binnenstad

Driekwart van de Bredanaars is tevreden over de hoeveelheid evenementen in de binnenstad, 14% vindt dat er te weinig evenementen zijn. Jongeren tot 30 jaar zijn relatief wat vaker ontevreden over het aanbod; zij vinden wat vaker dat er te weinig evenementen georganiseerd worden in de binnenstad.

Tabel 100: Beoordeling hoeveelheid evenementen in de binnenstad

	2006	2007	2008
Ja, voldoende	80%	87%	74%
Nee, te weinig	12%	7%	14%
Nee, te veel	2%	1%	3%
Weet niet	6%	5%	9%
	100%	100%	100 %

Van alle Bredanaars geeft 33% aan bepaalde evenementen te missen in Breda. Bijna een kwart van deze groep noemt spontaan de Taptoe die altijd in Breda georganiseerd werd. De overige suggesties zijn een bloemlezing van evenementen die allen enkele malen worden genoemd, zoals een beurs (antiekbeurs, strip/boekenbeurs, vakantie, wonen, ouderen), grote sportevenementen, muziekenvenementen, popconcerten, theaterfestival, dancefeesten en kunstevenementen. Zij zouden deze over het algemeen graag in Breda hebben.

Bezoek evenementen buiten Breda

Ruim vier op de tien Bredanaars heeft in de afgelopen 12 maanden evenementen buiten Breda bezocht. Vooral jongere Bredanaars en Bredanaars met een hogere opleiding bezoeken vaker evenementen buiten Breda.

Genoemd worden vooral diverse muziekevenementen, het Bloemencorso, Carnaval (Zomercarnaval), Kermis en Koninginnedag. Om deze evenementen te kunnen bezoeken zijn vooral Rotterdam, Tilburg en Amsterdam in trek.

Tabel 101: Bezoek evenementen buiten Breda in afg. 12 mnd, en steden welke hiervoor zijn bezocht

Evenementen		Steden	
Ja	43%	Ja	43%
- Kermis	4%	- Rotterdam	9%
- Bloemencorso	4%	- Tilburg	7%
- Koninginnedag	2%	- Amsterdam	5%
- Concerten algemeen	2%	- Vlissingen	4%
- Carnaval/zomercarnaval	2%	- Antwerpen/België	3%
- vele muziekevenementen, festivals met film en dans, sportevenementen, jaarmarkt, enz, alle door 1% genoemd	16%	- Den Bosch	3%
		- Den Haag/ Scheveningen	3%
		- Eindhoven	2%
		- Etten-Leur	2%
		- Utrecht	2%
- Andere evenementen	46%	- in andere steden in NL	36%
Nee	57%	Nee	57%
	100%		100%

De mensen die evenementen buiten Breda hebben bezocht doen dit met name voor de gezelligheid, het onderwerp van het evenement of de muziek.

Beleidsreactie Evenementen

De resultaten van de Burgerenquête 2008 zullen wederom onderdeel uitmaken van het aan de Raadscommissie voor te leggen nieuwe gemeentelijke evenementenbeleid dat in december 2009 aan de Commissie wordt voorgelegd, als uitwerking van Breda Evenementenstad dat op 2 april door de Raad is goedgekeurd. Het fenomeen onderzoek van evenementen zal daarbij volop in de aandacht staan.

4.5.3. Communicatie/ Hart voor je Buurt

“Hart voor je Buurt” is een campagne, waarbij bewoners met een financiële bijdrage van de gemeente een klein of groot project uitvoeren om hun buurt of wijk prettiger, leefbaarder en veiliger te maken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het opknappen van een speelplek, het opfleuren van de buurt met bloemperken, het organiseren van een straat- of buurtfeest, het realiseren van een kunstwerk, jeu de boules baan of het beter beveiligen van een brandgang met verlichting of een poort.

Zeven op de tien Bredanaars kennen de campagne “Hart voor je Buurt” of hebben er wel eens van gehoord. Na uitleg van wat de campagne inhoudt, zijn drie op de tien Bredanaars bereid om samen met andere bewoners een project op te zetten en/of uit te voeren om hun buurt leefbaarder te maken. Van de mensen die hiertoe bereid zijn, geven zes op de tien de voorkeur aan zowel het samen opzetten als het samen uitvoeren, daarnaast wil een kwart alleen meewerken aan het opzetten van een project en 13% alleen aan het uitvoeren.

Bij dit soort vragen dient te worden opgemerkt dat mensen niet altijd doen wat ze zeggen⁵. Dit betekent dat bij concrete uitwerking uiteindelijk minder dan 29% daadwerkelijk iets zal gaan doen voor de buurt.

Tabel 102: Bereidheid wat te doen

Ja	29%
Weet het (nog) niet	25%
Nee	46%
Totaal	100%

Gezinnen met kinderen, 30-44 jarigen en mensen met hogere inkomens zijn hier relatief vaker toe bereid.

Tabel 103: Bereidheid wat te doen

Totaal	29%	Sekse		Inkomen	
		Man	33%	<=€1700	22%
		Vrouw	27%	€1701-€2950	32%
				>€2950	37%
Leeftijd		Huishoudensamenstelling			
18-29	21%	Alleenstaand	26%		
30-44	43%	Twee personen	25%		
45-64	30%	Gezin met kinderen	37%		
65+	17%				

Vergeleken met 2002, toen de vraag middels een telefonische methodiek is gesteld, is de bekendheid van de campagne toegenomen van 65 naar 71%. De bereidheid om samen wat op te zetten is redelijk vergelijkbaar met zes jaar geleden.

⁵ Er is jaren studie gedaan naar de betrouwbaarheid van onderzoeksresultaten met betrekking tot de verhouding van de mensen die zeggen iets te zullen doen en die het ook daadwerkelijk zullen doen. Percentages in onderzoeken worden nog al eens overschat omdat mensen soms antwoord geven uit sociaal wenselijkheid of onwetendheid. Yankelovich International, een gerenommeerd Amerikaans onderzoeksbureau heeft in 1993 alle onderzoeken die ze in de afgelopen 25 jaar hebben uitgevoerd naast elkaar gelegd en waar mogelijk vergeleken met de werkelijke gedragingen nadien. Dit resulteerde in onderstaande resultaten:

- Als alle mensen zeggen iets te doen mag worden geschat dat \pm 80% dit daadwerkelijk gaat doen.
- Als de helft van de mensen zegt iets te doen mag worden geschat dat \pm 20-25% dit daadwerkelijk doet.
- Als een kwart van de mensen zegt iets te doen mag worden geschat dat \pm 5-10% dit daadwerkelijk doet.
- Als één op de tien mensen zegt iets te doen mag worden geschat dat \pm 2% dit daadwerkelijk doet.

Beleidsreactie Hart voor je buurt

'Hart voor je buurt' is een sterk merk. Zeven op de tien Bredanaars zijn bekend met de campagne of hebben er wel eens van gehoord. Ook de bereidheid van burgers om samen met andere bewoners een project op te zetten om de buurt leefbaarder te maken is groot. Er wordt dan ook steeds meer gebruik gemaakt van 'Hart voor je buurt'. In 2008 zijn in totaal 100 aanvragen gehonoreerd.

Het budget voor 'Hart voor je buurt' komt uit het GroteStedenBeleid van het rijk. Het college van burgemeester en wethouders onderkent het belang van Hart voor je buurt voor een actieve betrokkenheid van bewoners met hun buurt en hun onderlinge saamhorigheid. Op basis van de nieuwe bestuursafspraken komt meer duidelijkheid over de toekomst van de projecten die de betrokkenheid van Bredanaars bij hun woon- en leefomgeving tot doel stellen. De resultaten van de burgerenquête kunnen behulpzaam zijn bij de gesprekken over de toekomst van 'Hart voor je buurt'.

5. Bijlagen

5.1. Bijlage 1. Deelnemers en onderwerpen Voorjaarsmeting en Burgerenquête

In deze bijlage zijn de deelnemende organisatieonderdelen vermeld. Van elke deelnemer zijn de onderwerpen vermeld waarover in de deelrapportages van de Voorjaarsmeting en Burgerenquête 2007 is gerapporteerd. Dit overzicht geeft een algemeen beeld; voor een inzicht in alle detailvragen over de verschillende onderwerpen wordt verwezen naar de deelrapportages.

Voorjaarsmeting

Directie Buitenruimte

Overlast in de buurt, onderhoud verkeers- en straatnaamborden, beoordeling gebiedstypen, informatie- en communicatie openbare ruimte

Directie Buitenruimte en Directie Maatschappelijke Ontwikkeling

Betrokkenheid bij stad en buurt, voorzieningen woonomgeving, openbare ruimte, participatie

Burgerenquête

Directie Buitenruimte

Afhandeling meldingen, ergernissen, graafwerkzaamheden, wegwerkzaamheden, trapveldjes, gebiedsgericht onderhoud

Directie Ruimtelijke Ontwikkeling

Verkeer en Vervoer

Gebruik vervoersmiddelen, verkeersveiligheid en –drukke, busstakingen

Milieu/ Programmering

Vierde Bergboezem

Vierde Bergboezem Haagse Beemden

Milieu/ Programmering

Milieu

Woonkwaliteit, gezondheidsklachten, geluid- en geurhinder, luchtkwaliteit, hinder evenementen, groen, dieren, water, onveiligheidsgevoelens,

Wonen en Milieu

Woonomgeving, woning, verhuizing.

Directie Stadsbedrijven

Afvalservice

Afvalinzameling, klantvriendelijkheid
Afvalservice, regelen grof vuil via
internet, waardering telefonische
informatie

NME

Waardering diverse voorzieningen en
personeel, behoefte aan
activiteiten/informatie in
woonomgeving

Parkeerbedrijf

Klantvriendelijkheid afdeling
Parkeren, bewegwijzering
parkeervoorzieningen, vervoerwijze,
stallen fiets, parkeren auto,
verandering parkeerlocatie

Publiekszaken

Meldpunt, telefonische
bereikbaarheid, openingstijden balie,
dienstverlening gemeente wat betreft
telefoon-balie-schriftelijk-email,
waardering website

SSC

Onderzoek en Informatie

Bekendheid en waardering producten
Onderzoek en Informatie

Communicatie/ Evenementen

Bekendheid, bezoek, waardering,
bezoekreden van evenementen

Communicatie/ Hart voor je buurt

Bekendheid en bereidheid
medewerking campagne hart voor je
buurt